LÆS OM

Oures historie, Fremtidsvisioner, Thure Lindhardt, Mikkel Hansen, Kasper Schmeichel, Uffe Elbæk, Lars Høgh, Nikolaj Jacobsen, Niklas Landin, Kasper Eistrup, Jørgen Leth, Nuværende efterskoleelever, Efterskolelærere, Kostskolepædagoger, tidligere gymnasieelever, Gymnasielærerportrætter, Højskoleelever og deres lærere, Ouressommerkurser, Skolernes rejseprofiler, Om at være afhængig af Oure, Fodbold, Håndbold, Golf, Adventure, Sejl, Havadventure, Individuelle coaches, Oure Sport, Ridning, Oure Music, Oure Dans og Ballet, Nini Theilade, Tim Rushton, Oure Teaterlinje, Oure Ski, Snowboard, OureDox, Spisehuset og Oures overordnede værdier i perpektiv og meget andet!

HVOR DER ER VILJE...

For fem år siden besluttede vi, i anledning af Skolerne i Oures 20 års fødselsdag, at udgive et magasin. Et magasin, hvis formål var at åbne organisationen op og vise, hvem vi var. Det blev til "Reflect" og som sådan skolernes første store magasinudgivelse.
Nu melder vi os igen på banen. Denne gang med et magasin, hvori vi har forsøgt at illustrere den energi og diversitet, som stedet rummer, det der for mange i daglig tale bliver omtalt som "Oureånden". En ikke helt nem opgave, men det har været vigtigt for os at forsøge, og resultatet sidder du nu med i hånden.

Magasinet har fået vokseværk. Det har været nødvendigt for at komme godt omkring vores elever og ansatte og for at kunne benytte nye og skarpere vinkler og lade nye artikeltyper og grafik se dagens lys. Vi har bl.a. derfor fundet det både nyttigt og fornøjeligt at bringe Oures 25 års historie i en overskuelig udgave

Som en naturlig forlængelse af historien bringer vi et visionsinterview med Skolernes øverste ledelse, der, som det vil fremgå, stadig har store visioner og ambitioner, måske større end nogen sinde før! Nu vil vi for alvor være internationale. Der skal i nær fremtid tages afgørende skridt mod en større grad af at skabe egentlige kosmopolitter på skolerne på Sy' Fyn! Vi går uden tvivl nogle spændende år i møde – også på den front.

Sidst i magasinet bringer vi en fremstilling af Skolerne i Oures pædagogiske visioner og ideer. Vi tager her udgangspunkt i, hvad den omsiggribende globalisering betyder i forhold til oplysning og dannelse og de unges udfordringer og muligheder – globaliseringen og kosmopolismen perspektiveres.

Af indlysende årsager har vi ikke været i stand til minutiøst at afdække alle ansatte og elever, men vi har så vidt muligt forsøgt at skabe repræsentative og refleksive billeder af vores hverdag her på Oure. Vi kommer rundt om tidligere elever. Nogle er nu verdens bedste på deres område, andre byplanlægningsarkitekter, og atter andre studerer på fuldt tryk på landets uddannelsesinstitutioner. Vi kommer til at møde nuværende elever, der i skrivende stund indkapsler stedets ånd. Samtidig har det været afgørende for magasinets lødighed, at vi i artiklerne om stedets ansatte lader dem fortælle og forklare, hvad det er, der fra netop deres ståsted gør Oure til det stærke uddannelsesmiljø, som det må siges at være blevet over de seneste 25 år. Artiklerne er, som I vil opdage, præget af et stærkt personligt engagement og en tydelig vilje til fortsat udvikling af Skolerne i Oure. Noget vi er stolte af at kunne lægge frem for jer!

Vi har forsøgt at nå en tur rundt på alle vores skoler og de aktiviteter, der dagligt præger stedet, og vi har forsøgt at gøre det i en indpakning, der er appetitvækkende og overskuelig. Om det er lykkedes, må i sagens natur være op til den enkelte læser.
Samtidig håber vi naturligvis på, at vi kan være med til at vise, at denne skoleform er noget ganske særligt, og at dette magasin vil bidrage til en fortsat bevidsthed herom.

I ønskes alle god læselyst!

Jasper Gramkow Mortensen
Redaktør og PR-chef

SKOLERNE I OURES HISTORIE *3*

NUTIDEN ER FREMTIDEN *17*
VISIONSINTERVIEW MED SKOLELEDELSEN

OURE HAR GJORT MIG TIL EN BEDRE SKUESPILLER *25*
THURE LINDHARDT

VERDENS BEDSTE HÅNDBOLDSPILLER GLEMMER ALDRIG DET RØDE "O" *27*
MIKKEL HANSEN

SCHMEICHEL FANDT SIT MÅL I OURE *29*
KASPER SCHMEICHEL

UFFES SYDFYNSKE MELLEMLANDINGER *30*
UFFE ELBÆK

HØGHEN ER FLYVENDE PÅ OURE MARK *31*
LARS HØGH

PÅ OURE KAN MAN ALTID LÆRER MERE *33*
NIKOLAJ JACOBSEN

GENERTHEDEN BLEV KASTET AF BANEN *34*
NIKLAS LANDIN

ANDERS SYDFYNSKE HOVEDROLLE *35*
ANDERS NYBORG

"ANSVARET LIGGER HOS ELEVERNE" *37*
KASPER EISTRUP

JØRGEN LETH *39*

OM OURE EFTERSKOLE *41*

"HOLD DA OP HVOR ER DU BLEVET MODEN" *43*
EFTERSKOLEELEVPORTRÆTTER

KULTURBÆREREN *45*
CHARLOTTE KROMANN

"VAGTTELEFONEN, DET ER JENS HOFFMAN" *46*
JENS HOFMANN

ET SKULDERKLAP LIGE VED HÅNDEN *48*
TORFINN VISSING

OM OURE GYMNASIUM *49*

GYMNASIEELEVPORTRÆTTER *51*

ALTID PÅ TVÆRS *53*
TRINE SKJOLD NIELSEN

INDSIGT TIL UDSYN *54*
JAKOB MATHIESEN

OM OURE HØJSKOLE *55*

HØJSKOLEELEVPORTRÆTTER *57*

FORBRØDRING PÅ OURE SLAGMARK *59*
TORBEN JØRGENSEN

"JEG TØR GODT VÆRE ET UPERFEKT FORBILLEDE" *60*
MIKKEL ROSE

OURE HOLDER DA IKKE SOMMERFERIE *61*

TUREN GÅR TIL... *63*

AFHÆNGIG AF OURE *65*

FODBOLD PÅ OURE *67*
MADS HALSKOV MFL.

HÅNDBOLD PÅ OURE *69*
LASSE KRONBORG MFL.

GOLF PÅ OURE *71*
TROELS LODBERG OG LARS HOLM LARSSON MFL.

ADVENTURESPORT PÅ OURE *73*
SØREN ROMER SØBORG

SEJL PÅ OURE *75*
PER SLENGERIK MFL.

HAVADVENTURE PÅ OURE *77*
PER SLENGERIK

INDIVIDUEL SPORT PÅ OURE *79*
ALWIN DE GROOT OG KIM PETERSEN

OURE SPORT – ET GENERELT SPORTSKURSUS *81*
JEPPE CHRISTENSEN

RIDNING PÅ OURE *83*
AMALIE BRINKMANN THOMSEN

OURE MUSIC *85*
JAN DUE

RYTMISK MUSIKKONSERVATORIUM OG OURE I STÆRKT SAMSPIL *87*
HENRIK SVEIDAHL

INSPIRATIONEN SPILLER PÅ FLERE STRENGE *88*
STEFFEN SCHACKINGER

OURE MODERN DANCE & BALLET *89*
VIDAR HANSEN

ET SMUGKIG IND I DANSEDRØMMEN *90*
TIM RUSHTON

DANSEN ER DET HELE VÆRD *91*
NINI THEILADE

OURE THEATER *93*
KITTER KREBS OG NIELS BOESEN

SKI PÅ OURE *95*
NIKOLAJ SMEDEGAARD

SNOWBOARD PÅ OURE *97*
LASSE SØNNICHSEN

OUREDOX *99*
EN DOKUMENTARFILMUDDANNELSE

PULSEN PÅ OURE MARK *101*
SPISEHUSET

VÆRDIGRUNDLAG *103*

UDGIVET AF:
SKOLERNE I OURE
SPORT & PERFORMANCE
JUNI 2012

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR
JASPER GRAMKOW MORTENSEN

REDAKTIONSSEKRETÆR
LOUISE HALDBO BALSLEV

FORSIDEBILLEDE:
KASPER EISTRUP

SKRIBENTER: (HVOR IKKE ANDET ER ANGIVET)
PETER BORBERG – ASBJØRN & BORBERG
JASPER GRAMKOW MORTENSEN

FOTOS: (HVOR IKKE ANDET ER ANGIVET)
CHRISTOFFER ASKMAN – ASKMAN.DK
OURE/LOUISE HALDBO BALSLEV

ARTDIRECTION OG LAYOUT:
NICOLAI BEJDER – BEMERK

KORREKTUR:
INTERPEN
ROBERT LUND

TRYK:
CLAUSEN GRAFISK, ODENSE

OPLAG:
15.000 STK.

DER TAGES FORBEHOLD FOR EVT. TRYK OG SLÅFEJL

KAPITEL 1 I OURE HISTORIEN

DENGANG UNDER "GOLFKRIGEN"

Søndag den 16. juli 1995 rullede tv-programmet "Høj sommer" henover skærmen på Danmarks Radio.

Klokken var 20.15. Prime time.

FOTOS: DR

DER BLIVER SPILLET GOLF PÅ HØJSKOLE

LASSE OG MATHILDE UNDERHOLDER I CAFEEN

OLE HJORTH BLIVER INTERVIEWET TIL NATIONAL TV

Programmet, der havde den gemytlige journalist Finn Dyrnesli i værtsrollen, var lanceret som harmløs underholdning. Seerne blev i en let afslappet form præsenteret for sommerlivet på den dengang blot seks år gamle Oure Idrætshøjskole.

Tilberedning af hummere i skolekøkkenet, skummende fadøl serveret af letpåklædte piger og kursister med golfkøller på en solbeskinnet green var nogle af de billeder, der løb over skærmen.

Finalen blev leveret af skoleleder Ole Hjorth. Med et nymalet vægmaleri som scenografi – portrætterende kulturelle fyrtårne som Søren Kierkegaard, Georg Brandes, Louis Pio og Carl Nielsen – talte skolelederen med et stort, bredt smil om "den moderne højskole".

Programmet varede tre kvarter. Alt åndede tilsyneladende lutter fred og sommeridyl. Men modtagelsen var… eksplosiv! En bombe kastet ind i den danske højskoleverdens fredelige andedam.

Programmets titel "Høj sommer" blev med ét meget bogstavelig. En syndflod af harme og beskyldninger skyllede i dagene efter programmet ind over den unge idrætshøjskole på Sydfyn. Ministre, højskolefolk og teologer lod kritikken hagle ned over Oure Idrætshøjskole. En kritik, som i første omgang gik på, hvorvidt det overhovedet var rimeligt med statsstøtte til højskoleophold med golf og surf på programmet.

- Det er ikke højskole, det er statsstøttet luksusferie, lød kritikken, som blandt andre blev anført af den tidligere undervisningsminister Bertel Haarder:

- Hvis folk rundt om i Europa hører om de ting, man kan få tilskud til på de danske højskoler, må de slå sig på lårene af grin over den nordiske velfærdsstat.

Svaret fra Oure kom prompte:

-Surf, sejlads, tennis og golf er tilsyneladende ikke lige så folkeligt som folkedans!

Superbt stof for journalisterne, som hurtigt fik sat en bærende rubrik på fejden: "Golfkrigen".

Krigens kæmper

Hvor det i virkelighedens Golfkrig fem år tidligere var George Bush, Saddam Hussein og Norman Schwarzkopf, som indtog hovedrollerne, så blev andre kæmper kørt i stilling i den højskolepolemik, som i kølvandet på sommerens tv-program udviklede sig i stadig nye retninger.

Brandes/Kierkegaard
versus Grundtvig/Kold.

Golfkrigen handlede således ikke længere kun om statsstøtte og sommerkurser, men om selve højskolernes værdigrundlag. Det handlede om et opgør med mere end 150 års dansk højskoletradition.

Det havde det for så vidt gjort, siden skoleprojektet på Sydfyn var blevet skudt i gang i slutningen af 1980'erne. Adskillige debattører over det ganske land havde gennem årene harceleret mod og over Grundtvig-fornægterne i Oure. I Oure Idrætshøjskoles sommerkatalog i 1995 tog skolen selv bladet fra munden:

"Hvem kan opkaste sig til dommer over, hvad der er god og sand højskole eller falsk og dårlig højskole? Det kan vel kun de kursister, der gæster højskolerne. Højskolen er en del af historien, men den lever sit liv i samtiden. Nye brugere stiller nye krav, og nutidens skolefolk har deres opfattelse af, hvad liv og oplysning indebærer."

Med tv-programmet "Høj sommer" blev debatten, protesterne og anklagerne med ét bragt ud i den store offentlighed.

Da høj sommer var blevet til kold vinter, rasede golfkrigen endnu. Den 3. december 1995 indrykkede dr. theol. Ole Jensen en kronik i Fyens Stiftstidende, hvor han under overskriften "Grundtvig Light-skolerne" langede kraftigt ud efter Idrætshøjskolen i Oure. Ole Jensen beskyldte Oure for at "producere moderne individualistisk pluralisme og narcissisme". I et svar ugen efter tog medlem af skoleledelsen Ole Hjorth nok engang til genmæle:

"Fronten i nudansk højskolestrid går ikke mellem gamle eller nye skoler, men om hvorvidt man laver skole på et teologisk eller humanistisk grundlag."

Hvad i alverden var det, som Idrætshøjskolen i Oure havde sat i bevægelse den sommeraften i 1995, hvor hele landet for første gang fik et dybere kig ind i den unge højskole på Sydfyn?

Svaret på dét spørgsmål ligger forankret i året 1987. Dengang hvor en gruppe håbefulde, energiske skolefolk bredte armene ud på Oure Mark og proklamerede:

"Her bygger vi et helt
nyt skolesamfund."

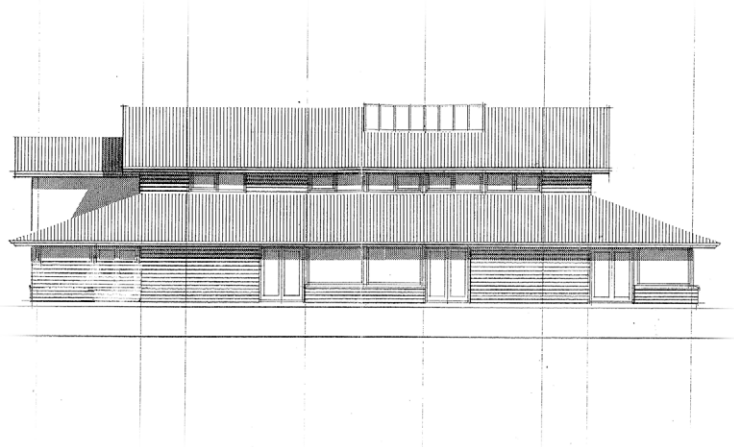

KAPITEL 2 I OURE HISTORIEN

DRØMMEN PÅ OURE MARK

Kører man i bil fra Svendborg med retning nordpå, møder man små 12 kilometer senere byskiltet med det ejendommeligt klingende navn "Oure". Fortsætter man uanfægtet videre gennem byen, passeres en kiosk, en kirke og et par småbutikker. Omtrent et minut senere er landsbyen Oure med de cirka 550 indbyggere et tilbagelagt kapitel.

En ganske anden historie toner imidlertid frem, hvis man lige efter byskiltet flytter foden fra speederen til bremsepedalen, sætter gang i højre blinklys og svinger ind ad Idrætsvej. Her ligger intet mindre end en af de største skolesucceser i Danmark i nyere tid. Et dansk campus- og collegemiljø, der har sat landsbyen Oure på ikke blot landkortet, men verdenskortet.
Tusinder af mennesker valfarter hvert år til Skolerne i Oure – Sport & Performance, der er vævet sammen af højskole, gymnasium, efterskole, elev- og lærerboliger, sportskompleks, spisehus og alverdens former for idræts-, musik- og teateranlæg.
Kun de færreste havde i deres vildeste fantasi forestillet sig, at et sådant campus kunne skyde op af den fynske muld – midt på Oure Mark – da drømmen i sin tid blev vakt. Det var to år inden realiseringen.

Året var 1985.

Opskriften på en skole

Det var en broget forsamling, som en dag i 1985 satte hinanden stævne på den lokale kro Majorgården i Oure.
Tre skolepionerer, sad overfor Gudme Kommunes daværende viceborgmester Erik Engbæk. En solid venstremand. Åben og imødekommende, men samtidig ikke en mand, som sådan hovedkulds lod sig blæse bagover af gode ideer.

Med brændende engagement lagde de tre deres planer på krobordet. De ville bygge en helt ny skole. Ambitionen – drømmen – var at etablere et skolesamfund, som med tiden kunne blive et foregangseksempel for, hvordan der også kan laves skole i Danmark.

Opskriften var et sammenkog af forskellige ingredienser:

Et moderniseret Askov og Herlufsholm, rørt sammen med et skvæt Roskilde Universitetscenter, krydret med et stænk Oxford og Cambridge – og så ellers over og simre i en fond af amerikansk campus- og collegemiljø.

Kort sagt: Et nytænkende, progressivt

SKOLERNE I OURE – DEL AF EN STØRRE HISTORIE...

1987 ER ÅRET, HVOR OURE IDRÆTSEFTERSKOLE GRUNDLÆGGES.

DET ER OGSÅ ÅRET, HVOR DEN AMERIKANSKE PRÆSIDENT RONALD REAGAN PROKLAMERER "TEAR DOWN THIS WALL" MED DIREKTE ADRESSE TIL SOVJETUNIONENS LEDER MIKHAIL GORBATJOV.

ÅRET, HVOR TV-SERIEN THE SIMPSONS FOR FØRSTE GANG RULLER OVER SKÆRMEN, OG HVOR FODBOLDSPILLEREN PREBEN ELKJÆR FOR ANDEN GANG I KARRIEREN BRÆNDER ET AFGØRENDE STRAFFESPARK FOR DANMARK. DENNE GANG MOD WALES I EN KVALIFIKATIONSKAMP TIL EM, HVOR DANMARK DOG KOMMER MED.

PÅ OURE IDRÆTSEFTERSKOLE FEJRER MAN I MAJ **1988** DEN OFFICIELLE INDVIELSE, SKØNT SKOLEN HAR VÆRET I GANG I ET ÅR.

PÅ DEN ANDEN SIDE AF KLODEN BLIVER SOMMERENS OLYMPISKE LEGE I SEOUL SKÆMMET AF EN AF HISTORIENS MEST OPSIGTVÆKKENDE DOPINGSAGER. 100-METER SPRINTEREN BEN JOHNSON, DER SENSATIONELT HAR GIVET BAGSÅL TIL LEGENDEN CARL LEWIS I REKORDTIDEN 9,79 SEKUNDER, TAGES I BRUGEN AF ANABOLSKE STEROIDER.

Det lyder alt sammen meget godt! Men jeg er nødt til at vide, om I er fra Tvind, Indre Mission eller Socialdemokratiet – i så fald kan vi lige så godt afbryde samarbejdet med det samme!

kostskolemiljø for unge i alderen 16 – 25 år med fuldt fokus på idræt, viden og personlig dannelse.

Der var dog, pointerede de tre idémænd, et par ikke helt uvæsentlige ingredienser, som skulle tilsættes, hvis projektet skulle realiseres. For det første ejede de ikke skyggen af kapital – kun studiegæld – og for det andet var de på udkig efter en stor grund at bygge skolen på.
Da viceborgmesteren havde hørt de tre mænd udlægge deres drøm, lænede han sig tilbage:

-Det lyder alt sammen meget godt! Men jeg er nødt til at vide, om I er fra Tvind, Indre Mission eller Socialdemokratiet – i så fald kan vi lige så godt afbryde samarbejdet med det samme!

De tre skolepionerer beroligede den lokale venstrepolitiker med, at de hverken var fra Tvind eller Indre Mission, og da der ikke blev spurgt nærmere ind til deres politiske observans –- som lå et pænt stykke til venstre for Socialdemokratiet – tog Venstre-viceborgmesteren forslaget med under armen.

Stik imod hvad mange ville forvente af en lille kommune vest for Valby Bakke, så de folkevalgte politikere i Gudme Kommune et potentiale i ideen. Et stykke ny, unik dansk skolehistorie var i sin vorden.

Men foreløbig var alt blot papir, skitser og ideer. Ord på Oure Mark.

MUREN RIVES NED I BERLIN, OG BIRTHE KJÆR MALER BYEN RØD I DANSK MELODI GRAND PRIX.

ET MEDLEM AF DEN SÅKALDTE BLEKINGEGADEBANDE KØRER GALT, OG POLITIET BRINGES PÅ SPORET AF EN DANSK TERRORCELLE MED EN LANG RÆKKE SPEKTAKULÆRE FORBRYDELSER BAG SIG.

1989 ER OGSÅ ÅRET, HVOR MAN PÅ SYDFYN SLÅR DØRENE OP FOR OURE IDRÆTSHØJSKOLE.

ÅRET **1990**. DSB RULLER UD MED DET FØRSTE IC3 TOG,

VERDEN RYSTES, DA PASSAGERFÆRGEN SCANDINAVIAN STAR BRYDER I BRAND OG KOSTER 158 MENNESKER LIVET. TIL GENGÆLD TÆNDES DER HÅB I SYDAFRIKA, DA BEKÆMPEREN AF APARTHEID, NELSON MANDELA, LØSLADES EFTER 27 ÅRS FANGENSKAB PÅ ROBBEN ISLAND.

PÅ OURE IDRÆTSHØJSKOLE ER DET STORE HIT DERIMOD SOMMERKURSERNE, SOM FOR FØRSTE GANG SER DAGENS LYS.

KAPITEL 3 I OURE HISTORIEN

HVAD ER SKOLENS NAVN?

Den københavnske reklamemand var sat på en svær opgave. Ved mødebordet sad tre mænd fra Sydfyn og baksede med ét stort spørgsmål:

-Hvordan får vi gjort vores skoleprojekt kendt i hele landet?

Reklamemanden spurgte til navnet på den kommende skole.

-Måske noget i retning af Sydøstfyns Idrætsefter- og højskole, lød det famlende svar.
-Tror I egentlig på jeres eget projekt, spurgte reklamemanden resolut.

Det kontante spørgsmål blev fulgt op af en larmende tavshed. Så tilføjede reklamemanden:

- Enten kan I gøre Oure kendt i hele Danmark og ude i verden, eller også kan det være lige meget med jeres projekt!

Dén sad.

Hvor provinsielt navnet Oure end lød – navnet udtales som øre, men med o i stedet for ø – så stod det med ét klart, at præcis dét navn, Oure, skulle gøres synonymt med den kommende skole og udvikle sig til et af Danmarks stærkeste uddannelsesbrands.

FOTO: ANNETTE DALMOSE

KAPITEL 4 I OURE HISTORIEN

OURE-ÅNDEN SÆTTER SIG IGENNEM

Langtfra alt stod fikst og færdigbygget, da Oure Idrætsefterskole i sensommeren 1987 for første gang slog dørene op. Faktisk måtte hele skolen og de nye elever for en uge rykke til Lemvig, alt imens man ventede på, at hallen på Oure Mark blev gjort færdig.

I dette første skoleår, hvor energi og optimisme gik hånd i hånd med iværksætteriets uskyldsrene naivitet, satte den siden så berømte Oure-ånd sig igennem. En ånd, som handlede om troen på, at man med stærkt fælleskab og entusiasme kan skabe forandring. Muliggøre det tilsyneladende umulige.

Og hvad der var mindst lige så vigtigt - eleverne fra årgang 1987 troede på de sydfynske skolefolks vidtløftige ambitioner – også selvom ambitionerne oppe fra det vindblæste Lemvig tog sig temmelig blåøjede ud.

Der var da stadig meget at lære for de gæve, nystartede skolefolk. Så travlt havde man med realiseringen, at den officielle indvielse af idrætsefterskolen lod vente på sig helt frem til den 28. maj 1988 – afskedsfesten for skolens første elever blev på det nærmeste slået sammen med skolens indvielsesfest.

De tre skolefolk i Oure ville mere. Mindre end to år efter etableringen af Oure Idrætsefterskole fik reklamemanden til opgave at udforme et nyt slagkraftigt skilt: Oure Idrætshøjskole. Dét, der med årene skulle blive til et unikt læringsmiljø med flere skoler samlet på et sted, var nu skinbarlig virkelighed.

ÅRET ER **1991**. MIKHAIL GORBATJOV TRÆDER TILBAGE SOM PRÆSIDENT FOR SOVJETUNIONEN.

POLFOTO

I DANMARK ER DET LANGT LYSTIGERE, DA TV2 I DECEMBER LADER DE NATTERGALES "THE JULEKALENDER" LØBE OVER SKÆRMEN.

NATIONEN GÅR TIL I KÅDHED OVER DANSK FODBOLDS STØRSTE BEDRIFT, EM-GULDET I SVERIGE. **1992**.

DER ER HELLER INGEN SLINGER I VALSEN, DA DANSKERNE VED FOLKEAFSTEMNINGEN DEN 2. JUNI SIGER NEJ TIL MAASTRICHT-TRAKTATEN.

PÅ OURE IDRÆTSHØJSKOLE NYDER KURSISTERNE DEN USÆDVANLIGT VARME SOMMER OG DE POPULÆRE SOMMERKURSER. TIL GENGÆLD LUFTES UTILFREDSHEDEN FRA FOLKEHØJSKOLERNES FORENING I DANMARK MED DEN "AGGRESSIVE OG SNÆVRE MARKEDSFØRING" FRA SYDFYN.

1993 ER ET SJÆLDENT DRAMATISK ÅR. I DANMARK VÆLTER TAMILSAGEN POUL SCHLÜTERS VKR-REGERING, OG NØRREBRO HÆRGES AF VOLDSOMME OPTØJER MELLEM DEMONSTRANTER OG POLITI. DET ER OGSÅ ÅRET, HVOR DANSKERNE MÅ SIGE FARVEL TIL FORFATTEREN OG PROVOKATØREN DAN TURÈLL.

KAPITEL 5 I OURE HISTORIEN

SKOLE I STRID MEDVIND

Selvom økonomien var yderst stram, kom ordet succes hurtigt til at klæbe til de to unge skoler i Oure. På rekordtid voksede de sig til henholdsvis landets største efterskole og højskole.

Samtidig blev der fra og med 1991 lanceret et væld af sommerkurser, der satte helt nye standarder for, hvordan man kan bedrive højskolevirksomhed i Danmark. Folk, som normalt ikke ville sætte deres ben på en højskole, søgte pludselig mod idrætshøjskolen i det sydfynske. Her var der mulighed for at boltre sig målrettet og intensivt inden for én sportsgren, hvad enten det gjaldt sejlsport, surf, golf, fodbold, håndbold, moderne dans eller ballet.

Men langtfra alle var lige begejstrede for det, der udfoldede sig i Oure. Kritiske røster mente, at folkene bag den sydfynske skolesucces misbrugte og udvandede såvel efterskoleloven som højskoleloven.

Skolerne i Oure blev ikke blot betragtet som et nyt skole- og kulturprojekt, men som en decideret provokation mod den etablerede efter- og højskoleverden. Leflen for tidsånden, pop og overfladiskhed på bekostning af Grundtvig, åndelighed og tradition, lød kritikken. En kritik, som ikke sjældent blev understøttet af ord som "det dårlige selskab" og "dem de andre ikke vil lege med".

Det var bestemt ikke alle, der over en nat lod sig overbevise om Oure-folkenes ord om, at deres skoler repræsenterede et reformpædagogisk program, som i en social ramme satte elevens personlige udvikling og dannelse i centrum.

I mediernes søgelys

Også pressens gesandter øjnede godt stof i den kritik, som i begyndelsen af 1990'erne intensiveredes betragteligt. Var det for eksempel rimeligt, ville pressen vide, at der blev givet statsstøtte til idrætskurser, der faldt uden for den gængse højskoleverden – eller som en journalist ordret formulerede det i et spørgsmål til skoleledelsen i 1992:

-Men overklassesport som golf, surf og alpint skiløb, er det en højskoleopgave?

Medlem af skolebestyrelsen, Carsten Petersen, forsøgte sig med et glimt i øjet:

- For mig er der ingen forskel på skiløb hos os, journalistik på Askov eller stramaj-gymnastik på Ollerup. Vores kurser er med til at trække en overklassesport ned på jorden, og samtidig er det et højskoleforløb som alle andre.

Ikke just et svar, som mildnede eller på nogen måde bragte kritikken til ophør. Tværtimod. I slipstrømmen på den massive bevågenhed i begyndelsen af 1990'erne fulgte nu en voksende mistænkeliggørelse, som greb dybt ind i selve Oure-organisationen.

Inden længe blev skolernes økonomi og administration genstand for en undersøgelse af den mest gennemgribende karakter.

OURE IDRÆTSHØJSKOLE RYGER I BT MED EN – FOR DEN TID – SJÆLDEN POSITIV OVERSKRIFT "DANMARKS STØRSTE OG MEST SUCCESRIGE HØJ- OG EFTERSKOLE".

POLFOTO

852 MENNESKER MISTER LIVET, DA PASSAGERSKIBET ESTONIA FORLISER I SEPTEMBER **1994**. ÅRET, SOM I DEN DRAMATISKE ENDE AF SKALAEN, OGSÅ HUSKES FOR ROCKSANGEREN KURT COBAINS TRAGISKE SELVMORD.

I DANMARK ER DER FOLKETINGSVALG I SEPTEMBER. GØGLEREN JACOB HAUGAARD VÆLGES SENSATIONELT IND I TINGET PÅ BLANDT ANDET ET LØFTE OM MEDVIND PÅ CYKELSTIERNE.

I OURE ER MAN TIL GENGÆLD I STRID MODVIND – HØJSKOLEFOLK FRA NÆR OG FJERN UDTRYKKER FORARGELSE OVER DEN SYDFYNSKE HØJSKOLEMODEL.

FYNSKE OB LEVERER DEN HELT STORE INTERNATIONALE FODBOLDSENSATION, DA HOLDET EKSPEDERER DEN SPANSKE KONGEKLUB REAL MADRID UD AF UEFA CUPPEN.

MICROSOFT SENDER WINDOWS 95 PÅ GADEN, OG ÅRET **1995** ER DERMED FOR EVIG TID MEJSLET IND I IT-HUKOMMELSEN.

TIL GENGÆLD ER DER MANGE, SOM GERNE VIL GLEMME DET STORT ANLAGTE – MEN TEMMELIG FEJLSLAGNE – LASERPROJEKT LANGS DEN JYSKE VESTKYST, SOM MARKERER 50-ÅRSDAGEN FOR DANMARKS BEFRIELSE I 1945.

I OURE KÆMPER MAN I **1995** MED EN KULEGRAVNING AF SKOLERNES ØKONOMI OG ADMINISTRATION, SOM FORETAGES AF RIGSREVISIONEN OG UNDERVISNINGSMINISTERIET.

KAPITEL 6 I OURE HISTORIEN

RIGSREVISIONEN BANKER PÅ

Hvordan hænger økonomien og administrationen sammen på de to skoler i Oure?

Er det overhovedet rimeligt og lovligt at bedrive statsstøttet kursusvirksomhed med eksotiske emner som golf, sejlads og vindsurfing på programmet?

Det var de to helt centrale spørgsmål, som fra højeste niveau blev rejst i begyndelsen af 1990'erne. Spørgsmål, som blev fulgt op af to års kulegravning foretaget af henholdsvis Rigsrevisionen og Undervisningsministeriet.

Nu skulle der endegyldigt kastes lys over den bemærkelsesværdige skolesucces på Sydfyn. Hver en sten skulle vendes.

Og det blev de.

Frem til midten af 1990'erne blev skolerne i Oure gennemgået i alle leder og kanter. Barsk kost. Konstant hvilede den offentlige mistænkeliggørelse som et tungt åg over den daglige skoledrift. Luften var ladet med beskyldninger om "fusk" og "bedrageri".

Hvor vil dette ende? Kan det tænkes, at vi har gjort noget galt? Hvad kommer det til at betyde?

Spørgsmålene martrede såvel skoleledelsen som medarbejderne, som blot kunne se passivt til, alt imens undersøgelserne stod på.

Det blå stempel

I 1995-96 faldt dommen fra Rigsrevisionen. I en 54 siders lang rapport med den alt andet end mundrette titel "Beretning om habilitetsforhold mv. ved Oure Idrætshøjskole og Idrætsefterskole" fik skolerne omsider det blå stempel. De ledelsesmæssige og økonomiske dispositioner, som var blevet truffet i opstartsfasen, blev godkendt. Der var – som en kendt, dansk politisk sætning få år forinden havde lydt – ikke noget at komme efter.

Stort set samtidig faldt dommen fra Undervisningsministeriet: Skolernes kursuspolitik var godkendt.

Lettelsens suk på Sydfyn gav genlyd overalt i Danmark. Ikke alene var skolerne i Oure gået fri af skæbnesvangre domsfældelser – nu kunne man oven i købet fremadrettet bryste sig af at have Danmarks mest gennemanalyserede og gennemsigtige skolevirksomhed.

Det var tid til at træde ind i en ny epoke.

POLFOTO

HELE DANMARK ER PÅ DEN STORE KLINGE, DA BJARNE RIIS I JULI **1996** STILLER SIG ØVERST PÅ PODIET SOM SAMLET VINDER AF TOUR DE FRANCE.

KØBENHAVN KOMMER PÅ VERDENSKORTET SOM ÅRETS KULTURBY, OG DEN POLITISKE VERDEN TAGER AFSKED MED EN AF DE HELT STORE POLITISKE PERSONLIGHEDER GENNEM FLERE ÅRTIER, DEN FRANSKE MINISTERPRÆSIDENT FRANCOIS MITTERRAND.

PRINSESSE DIANA OMKOMMER I EN BILULYKKE I PARIS, OG I DANMARK SÆTTER EN BETONKLODS PÅ HELSINGØRMOTORVEJEN EN POLITISK STOPPER FOR DEN KONSERVATIVE LEDER HANS ENGELL, DER TAGES MED EN ALKOHOLPROMILLE PÅ 1,37.

1997 ER OGSÅ ÅRET, HVOR TÆSKEHOLDET HÆRGER I DANMARKS RADIO, OG HVOR NOBELPRISEN I LITTERATUR HØJST OVERRASKENDE GÅR TIL DEN ITALIENSKE TUSINDKUNSTNER DARIO FO.

I **1998** ÅBNER STOREBÆLTSFORBINDELSEN, OG DERMED ER JYLLAND, FYN OG SJÆLLAND BUNDET SAMMEN.

KAPITEL 7 I OURE-HISTORIEN

UVILJEN FORSTUMMER

Oven på en række hårde år i mediernes, Rigsrevisionens og Undervisningsministeriets søgelys var man i Oure i 1996 omsider i færd med at genfinde sig selv. Med den officielle blåstempling af forholdene omkring økonomi, administration og kursusvirksomhed var der vundet respekt. Der blev fortsat raslet med sablerne rundt omkring blandt diverse kritikere, men frekvensen af de harske udfald var på retur.

Uanset hvordan man end vendte og drejede det, så stod det nu lysende klart, at de to skoler i Oure var kommet for at blive. Med otte år på bagen var det sydfynske skoleprojekt omsider begyndt at blive omtalt som en god historie. Konsolideringen havde sejret, og initiativlysten funklede ud af de mange farvestrålende publikationer, der havde det røde "O" som afsender – "Sommer for fulde sejl – kom til Oure og få vind i sejlene", lød det i tillokkende, poetiske vendinger.

Også kurven for den ellers anstrengte økonomi begyndte nu at vende. I 1996 overtog Oure-skolerne selv deres ejendomme til en værdi af i alt 47,4 millioner kroner. Skoleprojektet var blevet en god forretning. Men de penge, der blev genereret på efterskole, højskole og sommerkurser, strøg ikke direkte ind på bankbogen. De blev heller ikke brugt til prægtige lærerboliger eller administration med mahogniborde og PH-lamper.

FOTO: ROLAND PETERSEN

FØRSTE SPADESTIK TIL KUNSTBANEN BLEV TAGET AF ELEV LISE HAHNE JENSEN, MED HJÆLP FRA TIDLIGERE BOGMESTER, LARS ERIK HORNEMANN OG LARS HØGH.

Pengene blev investeret i nye tiltag, som kunne udvide skolekonceptet. En seks hullers golfbane så dagens lys, og der blev investeret i kunststofbane i 2006. Økonomien og investeringerne blev understøttet af en konstant fremgang i søgningen til både efterskolen, højskolen og sommerkurserne. Hvor der i 1990 var 346 årselever gennem skolesystemet i Oure, så var antallet i 1999 steget til 529.

Udviklingen skulle ses i lyset af samfundets udvikling i bredere forstand. Yuppier med brede skuldre, solariebrun fitnessdyrkelse, caféliv, punk, elektrisk musik og en bølge af unge erhvervsledere i 1980'erne var blevet afløst af nogle hårde år i begyndelsen af 1990'erne. Gevaldige økonomiske tømmermænd og voldsomme krige rundt om i verden – år med Tamilsag, tvangsauktioner og tanker om back to basic.

Nu, hvor 1990'erne gik på hæld, og et nyt årtusinde stod for døren, taltes der om ansvarlighed og omtanke, det nære og det åndelige. Ja, der var sågar dem, som slyngede ord som "økologisk råderum" og "holisme" ud i det offentlige rum.

Der skulle være sammenhæng i tingene.

I Oure forsøgte man – som altid – at afspejle og navigere efter samtiden og samfundets udvikling. Da raketterne var landet oven på det storslåede millennium, var man klar til at tage de næste store skridt ind i det 21. århundrede.

I USA BEGYNDER EN AF DE STØRSTE POLITISKE PERSONSKANDALER AT RULLE, DA DET KOMMER FREM, AT PRÆSIDENT BILL CLINTON HAR HAFT EN AFFÆRE MED PRAKTIKANTEN MONICA LEWINSKY.

POPGRUPPEN AQUA LEVERER NYE TONER TIL IKKE BARE DEN DANSKE, MEN INTERNATIONALE VERDENSSCENE, DA DE BRAGER GENNEM LYDMUREN MED "BARBIE GIRL".

UNDER SOMMERENS VM I FODBOLD TAKKER DANSK FODBOLDS SUPERSTJERNE NUMMER ET, MICHAEL LAUDRUP, AF EFTER EN GENIAL FRISPILNING TIL EBBE SAND OG EN LIGE SÅ MINDEVÆRDIG KVARTFINALE MOD DE BRASILIANSKE VERDENSSTJERNER.

10

EN ORKAN RASER OVER DET GANSKE LAND I DECEMBER **1999** OG FORÅRSAGER STORE ØDELÆGGELSER.

I DE DANSKE BIOGRAFER ER DER RIFT OM SÆDERNE MED FILM SOM "DEN ENESTE ENE", "MIFUNES SIDSTE SANG" OG "I KINA SPISER DE HUNDE" PÅ PLAKATEN.

KAPITEL 8 I OURE HISTORIEN

NYE RUM I NYT ÅRTUSINDE

Oven på en række hårde startår, hvor det ikke alene handlede om den rent fysiske og organisatoriske opbygning af Oure Idrætsefterskole og Oure Idrætshøjskole – men også om anspændt økonomi, voldsomme rucheture gennem mediemaskinen og streng overvågning fra staten – var der i den sidste halvdel af 1990'erne kommet ro og stabilitet omkring skoleforetagendet i Oure.

Ved indgangen til det 21. århundrede var man parat til at videreudvikle skoleprojektet.
Den sports- og idrætsprofil, som i mere end et årti havde været skolernes bærende brand udadtil, blev i stadig højere grad suppleret med nye aktivitetsområder inden for musik og teater.
Ordet "performance" dukkede med hyppige mellemrum op, når talen faldt på fremtidens Oure.

Og talt blev der.

En reformulering af skolernes værdigrundlag og en nytænkning af virksomhedskulturen var til løbende drøftelse.
Der blev stillet skarpt på sammenhængen mellem den boglige, teoretiske undervisning, dyrkelsen af enten sport eller performance og så selve rammen – det forpligtende 24 timers fællesskab – der omgiver den unge elev i Oure.

Drøftelserne, der fandt sted sideløbende med, at der i det omgivende samfund blev talt om globalisering som aldrig før, førte til en klar og omsiggribende formulering af det totale læringsrum – også kaldet de tre rum: det boglige/teoretiske, sport/performance og det sociale fællesskab. I sammenkoblingen mellem disse rum skulle der udvikles oplyste og dannede verdensborgere. Unge mennesker med passion i blodet og viden i rygsækken. Parate og motiverede til at tage del i og ansvar for verden – den globale af slagsen.

I en kronik i Politiken i 2003 gav den samlede skoleledelse i Oure udtryk for deres program anno det 21. århundrede:

"Skabelse af et globalt oplysningssyn og dannelsesideal er den udfordring, den moderne høj- og efterskolebevægelse står over for i dag. Idealet er den ansvarlige verdensborger, der med udgangspunkt i universelle værdier som menneskerettigheder, demokrati og videnskabelig indsigt påtager sig et medansvar for sin egen og menneskehedens fremtid."

Men det var nu ikke længere kun efterskolen og højskolen, som interesserede skolefolkene på Sydfyn. Interessen for det totale, sammenhængende og moderne kostskolemiljø havde plantet en ny tanke. Den nærliggende kursusejendom Vejstruplund blev købt.

Et gymnasium var under opsejling.

SKØNT VERDENSOMSPÆNDENDE BEKYMRING FOR COMPUTERNEDBRUD SKIFTER KALENDERBLADET TIL ÅR **2000** UDEN NÆVNEVÆRDIGE PROBLEMER.

DEN VERDENSBERØMTE DANSKE ENTERTAINER, VICTOR BORGE, DØR, MENS ET NYT STJERNEFRØ FÅR LUFT UNDER VINGERNE VED ÅRETS DANISH MUSIC AWARDS – HER LØBER KASHMIR MED PRISERNE SOM ÅRETS GRUPPE OG ÅRETS ALBUM.

2001 STÅR FOR EVIGT MEJSLET IND I ERINDRINGEN SOM ÅRET, HVOR TERROREN VISER SIG FRA EN HIDTIL USET CHOKERENDE SIDE. TERRORANSLAGENE MOD WORLD TRADE CENTER I NEW YORK OG PENTAGON I WASHINGTON MARKERER ET FØR OG ET EFTER PÅ DEN INTERNATIONALE POLITISKE SCENE.

I OURE SENDER MAN ET NYT VÆRDIGRUNDLAG PÅ GADEN MED TITLEN "MOD TIL FORNYELSE".

BAMSE FRA DR'S BØRNE-TV FYLDER 20 ÅR, SAGEN MOD FARUM-BORGMESTEREN PETER BRIXTOFTE BEGYNDER AT RULLE, OG DANMARK NÅR OTTENDEDELSFINALEN VED SOMMERENS VM I FODBOLD – DER I ØVRIGT VINDES AF BRASILIEN ANFØRT AF EN SPRUDLENDE RONALDO.

2002 ER ET ÅR, SOM FAVNER LIDT AF DET HELE.

KAPITEL 9 I OURE HISTORIEN

SYDFYNSKE STUDENTERHUER

Det var en milepæl, som blev nået, da daværende undervisningsminister Ulla Tørnæs en varm sommerdag i 2003 officielt indviede Oure Kostgymnasium. Danmark havde fået et nyt gymnasium, hvor eleverne kunne blive studenter, samtidig med at de dyrkede sport - og senere performance - og boede på kostskole. Ambitionen var både at skabe dygtige elever, gode sportsfolk og myndige verdensborgere.

Tre år senere kunne de første studenter tage huerne på hovedet. Samtidig var der fyldt op på samtlige nye årgange. Successen var indiskutabel.

På mindre end tyve år var det lykkedes et hold sydfynske skolepionerer at skabe en fælles campus for hele tre skoleformer: en efterskole med 9. og 10. klasser, en højskole og nu et gymnasium med tre årgange. Intet andet sted i landet fandtes – eller findes – et tilsvarende sted, hvor lærere og elever fra tre forskellige skoletyper mødes i ét læringsmiljø.

Lige om hjørnet ventede en rund fødselsdag. Nye tanker tog form.

2003 ER OGSÅ ÅRET, HVOR DEN SVENSKE UDENRIGSMINISTER ANNA LINDH DØR SOM FØLGE AF ET KNIVSTIKOVERFALD I ET INDKØBSCENTER.

FOTO: HENRIK SAXGREN

I OURE ER MAN PÅ TOPPEN OVEN PÅ ÅBNINGEN AF OURE IDRÆTSGYMNASIUM, DER INDVIES AF DAVÆRENDE UNDERVISNINGSMINISTER ULLA TØRNÆS

2,3 MIO. SEERE FØLGER PREMIEREN PÅ DR'S NYE DANSKE STORSERIE "KRØNIKEN" I VINTEREN **2004**

MED ET OPLAG PÅ 2.400.050 EKSEMPLARER HUSSTANDSOMDELER LARS LARSEN SIN SELVBIOGRAFI OG BLIVER DERMED ÅRETS MEST LÆSTE FORFATTER.

I **2005** FEJRER DANMARK H.C. ANDERSENS 200-ÅRS FØDSELSDAG, OG JYLLANDS-POSTEN OFFENTLIGGØR 12 TEGNINGER AF PROFETEN MUHAMMED – TEGNINGER, SOM SIDEN SKAL BRINGE DANMARK FOR HAD I STORE DELE AF DEN MUSLIMSKE VERDEN.

MOGENS LYKKETOFT MEDDELER, AT HAN TRÆKKER SIG SOM FORMAND FOR SOCIALDEMOKRATERNE, OG FRANK JENSEN OG HELLE THORNING-SCHMIDT KÆSTER SIG UD I ET HÆSBLÆSENDE KAMPVALG.

CYKELRYTTEREN LANCE ARMSTRONG VINDER TOUR DE FRANCE FOR SYVENDE GANG.

EN STÆRKT OMDISKUTERET KULTURKANON SER DAGENS LYS, DA KULTURMINISTER BRIAN MIKKELSEN I JANUAR **2006** FREMLÆGGER EN LISTE OVER 96 VÆRKER AF NATIONAL SÆRKLASSE.

EFTER 258 DAGE PÅ HAVET VENDER GALATHEA 3-EKSPEDITIONEN HJEM TIL KØBENHAVN I APRIL **2007**. SAMME ÅR DØMMES DANMARK SOM TABERE AF EN EM-KVALIFIKATIONSKAMP MOD SVERIGE, FORDI EN TILSKUER – DØBT FODBOLDTOSSEN – LØBER IND PÅ BANEN OG OVERFALDER DOMMEREN.

I OURE MARKERES 20-ÅRSDAGEN BLANDT ANDET MED LANCERINGEN AF EN CONTEMPORARY MUSIC-LINJE.

PÅ CUBA TRÆDER FIDEL CASTRO I **2008** TILBAGE SOM PRÆSIDENT, ALT IMENS DEMOKRATEN BARACK OBAMA VÆLGES SOM DEN 44. PRÆSIDENT I USA.

POLFOTO

KAPITEL 10 I OURE HISTORIEN

SPORT OG PERFORMANCE

Det, der engang lå som en øde mark på Sydfyn, var på blot 20 år blevet forvandlet til et enestående skolesamfund. Elev- og lærerboliger, spisehus, sportshal, svømmehal, fodboldbaner, kunststofbaner, golfbaner, dansesale, teatersal og derudover et musikhus under opbygning. For ikke at nævne sejlfaciliteter i Lundeborg, ridecenter på Broholm Slot og hotel i de franske alper.

Manifestationen af skoleprojektet i Oure var ikke længere noget, der blev sat spørgsmålstegn ved. Den blev tværtimod understreget af godt 800 årselever og omkring 150 medarbejdere, der gjorde skolerne til en af Sydfyns største private arbejdspladser.

Samtidig virkede Oure på både elev- og medarbejdersiden som en magnet for kendte navne og store personligheder. Fodboldspillerne Brian Laudrup, Lars Høgh, Kasper Schmeichel, håndboldspillerne Torsten Laen og Nikolaj Jacobsen, balletdanseren Vivi Flindt, golfspilleren Steen Tinning, musikeren Kasper Eistrup og skuespilleren Thure Lindhardt har således alle det til fælles, at de har været – eller er – en del af den sydfynske skolehistorie.

Alt sammen noget, der gav stof til eftertanke, da skolerne i Oure i 2007 kunne fejre 20 års fødselsdag. Et nyt internationalt klingende navn, som rummede alt, hvad man havde nået, blev lanceret:

Skolerne i Oure Sport & Performance

En foreløbig historie havde nået sit mål. Øjnene hvilede nu på fremtiden. Og på den store verden…

DET ER I **2009**, AT EN AF DE STØRSTE ENTERTAINERE NOGENSINDE, MICHAEL JACKSON, DØR I EN ALDER AF 50 ÅR.
ANDERLEDES OPMUNTRENDE ER DET, AT SVENDBORGMOTORVEJEN ÅBNES FOR TRAFIK PÅ HELE STRÆKNINGEN MELLEM ODENSE OG SVENDBORG.

ET JORDSKÆLV RAMMER I JANUAR **2010** HAITI. SKÆLVET KOSTER TUSINDER AF MENNESKELIV OG FORÅRSAGER KOLOSSALE ØDELÆGGELSER.

NATURENS KRÆFTER ER OGSÅ PÅ SPIL PÅ ISLAND, HVOR VULKANEN EYJAFJALLAJÖKULL SENDER EN ASKESKY MOD HIMLEN, DER I FLERE DAGE BREMSER STORE DELE AF DEN EUROPÆISKE LUFTTRAFIK.

FILMINSTRUKTØREN LARS VON TRIER BORTVISES FRA FILMFESTIVALEN I CANNES EFTER AT VÆRE KOMMET MED NOGLE KONTROVERSIELLE UDTALELSER OM JØDER OG ADOLF HITLER. DERIMOD ER INSTRUKTØR-KOLLEGAEN SUSANNE BIER MERE END VELKOMMEN VED ÅRETS OSCAR-UDDELING, HVOR HUN MODTAGER EN STATUETTE FOR BEDSTE IKKE-ENGELSKSPROGEDE FILM.

LEDENDE PEDEL MICHAEL VORM LJUNGKVIST OG HANS TEAM PÅBEGYNDER NOVEMBER **2011** EN STØRRE TILBYGNING AF SKOLERNES ADMINISTRATIONSBYGNING

NUTIDEN ER FREMTIDEN

Nye visioner blæser fortsat over Oure Mark. En verdensskole er på tegnebrættet og skal om få år byde hele verden velkommen til Sydfyn

Tiden er en flygtig størrelse. Gennem årtusinder har alverdens tænkere og filosoffer forsøgt at få sat ord på tiden. Indfange den. Forstå dens udstrakthed – spændet og bevægelsen mellem fortid, nutid og fremtid.

På Skolerne i Oure har der sjældent været tid til at dvæle ved tiden. Til gengæld har man heller aldrig været bange for at udfordre den. Tiden. Ja, på det nærmeste foregribe den. Gå i rette med tidsånden. Give indspark til samtiden.

Gøre fremtiden rettidig.

25 års historie i Oure er historien om, hvordan et helt nyt skolemiljø tilbage i 1987 så dagens lys. Først som provokerende opponent til den veletablerede og stærkt traditionsbårne højskolebevægelse. Siden som en sværvægter i højskoleverdenen, hvor der med lige dele forbløffelse, skepsis og beundring er blevet skelet til den sydfynske succeshistorie. Og i dag som et moderne kostskolemiljø, der som det første sted i landet er lykkedes med at få det stærkeste fra højskole-, efterskole- og gymnasieverdenen til at spille sammen.

Men her stopper tiden ikke. For uanset om det hedder 1987 eller 2012 – højskole, efterskole eller gymnasium – så er der ét, der kendertegner ånden i Oure:

Her tør man gøre fremtiden til nutiden.

Velkommen til verden

Fire mænd trasker en forårsdag i 2012 rundt på et bart græsareal ved Skolerne i Oure. Tjatter med skospidsen til græsset. Kigger udover arealerne. Forsøger at få et billede af, om de visionære tanker og ideer, der længe har boblet i deres hoveder, kan blive til konkret virkelighed her midt på græsset. På skift retter de fire mænd blikket mod horisonten. Spejder ud mod verden. Den verden, som de alle brænder efter at invitere indenfor på en ny verdensskole.

Vores store vision er, at vi om 3-4 år kan åbne dørene for en helt ny og enestående skole. En verdensskole. Lige her! Al undervisning skal foregå på engelsk, eleverne skal komme fra hele kloden,

siger Ole Hjorth, der for 25 år siden var med til at grundlægge den første skole i Oure, og som siden har været fast del af skoleledelsen. I dag tæller ledelsen foruden Ole Hjorth også Allan Kruse, Carsten Petersen og Jens Pedersen.

60-årige Ole Hjorth kan i dag blive grebet af nøjagtig samme entusiasme, som da Skolerne i Oure skød op midt på en pløjemark i 1987, når talen falder på den nye vision.

- Vi befinder os i dag et andet sted. Yngre kræfter er kommet til. Unge mennesker sprængfyldt med drømme og ideer. Hernede bliver vi aldrig færdige med at skabe skole på nye måder, siger Ole Hjorth og giver ordet til Allan Kruse, rektor for gymnasiet, og en af de unge ledere, der skal være med til at realisere den nye verdensskole.

- Den kommende skole er ikke en overbygning eller et sideprojekt til de tre eksisterende skoler. Verdensskolen bliver en selvstændig platform, men selvfølgelig etableret på de Oure-værdier, der gennem 25 år er blevet indlejret på stedet, siger Allan Kruse og bliver meget konkret:

- Der skal stå en skole klar med plads til omkring 300 elever fra alle kontinenter. Underviserne skal være fra hele verden, og der skal være mulighed for at tage eksamener på fx IB-niveau.

Spruttens grænser

Allan Kruse lægger ikke skjul på, at etableringen af verdensskolen indebærer et kæmpe forestående udviklingsarbejde.

- Èt er, at vi skal have samlet den rette kreds af progressive investorer, som vil medvirke til at skrive et nyt kapitel i den danske uddannelseshistorie. Noget andet er, at vi selv bliver udfordret på at formulere et værdigrundlag for verdensskolen. Alene noget så tilsyneladende banalt som at skabe en alkoholpolitik, der kan favne unge fra alverdens kulturer og religioner, fortæller en del om, hvad det er for et projekt, vi er i gang med, siger gymnasierektoren.

Midt på det endnu uberørte græsareal forsøger Carsten Petersen, forstander for højskolen, at sammenholde skitserne til den nye verdensskole med den virkelighed, som han har været en del af i mere end to årtier. Skønt det stadig kun er streger på et stykke papir, som flagrer i vinden, så er det ikke svært for højskoleforstanderen at se en lige linje til fremtiden.
- Verdensskolen er en overskridelse af den ultimative grænse, nemlig at vi tager det store skridt og åbner os for hele verden. Det er nu, at alt det, vi har bygget op gennem

BESTYRELSESFORMAND

ADVOKAT HENRIK HORN ANDERSEN:

HENRIK HORN ANDERSEN HAR VÆRET BESTYRELSESFORMAND FOR SKOLERNE I OURE SIDEN 1991. HENRIK TRÅDTE TIL I EN PERIODE, HVOR SKOLERNE VAR I KRISE OG DERES FORTSATTE EKSISTENS VAR TIL DISKUSSION. HENRIK TILFØRTE LEDELSEN EN JURIDISK KOMPETENCE, OG DET VAR DER NETOP BRUG FOR I DENNE FASE AF SKOLERNES HISTORIE. HENRIK SÅ ALLEREDE PÅ DET TIDSPUNKT ET VIRKSOMHEDSMÆSSIGT POTENTIALE I SKOLEVIRKSOMHEDEN I OURE. SIDEN DA HAR SKOLERNE I OURE UDVIKLET SIG TIL AT BLIVE EN AF DE STØRSTE ARBEJDSPLADSER PÅ SYDFYN.
HENRIK HORN ANDERSEN, DER SIDDER I BESTYRELSERNE FOR EN RÆKKE ERHVERVSVIRKSOMHEDER, UDVIDEDE HER SIT INTERESSEFELT TIL OGSÅ AT HANDLE OM PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE.
PÅ SKOLERNES SENESTE GENERALFORSAMLING KUNNE FORMANDEN PÅ BESTYRELSENS VEGNE KONSTATERE, AT SKOLERNE ER INDE I GOD OG STABIL ØKONOMISK UDVIKLING.
I BESTYRELSENS BERETNING UDTALTE HENRIK HORN ANDERSEN BL.A.:

"Det er bestyrelsens vurdering, at der er den tilstræk-kelige fleksibilitet i skolernes drift, så der er det tilstrækkelige grundlag for den fortsatte udvikling. Der er konkurrence for skolerne overfor andre skoler, og denne konkurrence bliver øget i de kommende år. Skolerne i Oure har, med den pædagogik og ideologi, som er skabt i den 25 årige levetid, meget fine muligheder for at konkurrere og sikre den nuværende førerposition."

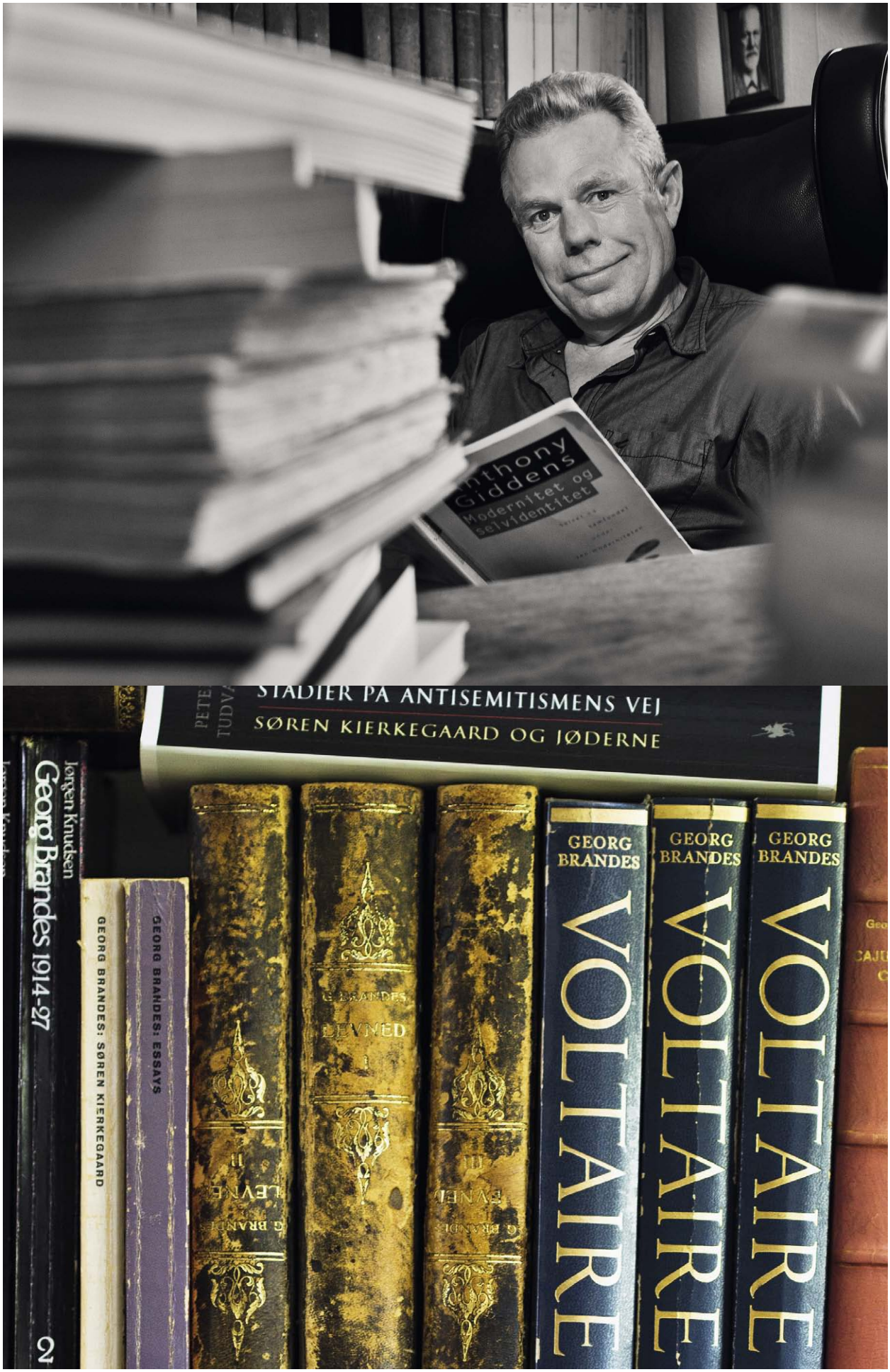
nthony
Giddens
Modernitet og
selvidentitet
STADIER PÅ ANTISEMITISMENS VEJ
SØREN KIERKEGAARD OG JØDERNE
Jørgen Knudsen
Georg Brandes 1914-27
GEORG BRANDES: SØREN KIERKEGAARD
GEORG BRANDES: ESSAYS
G. BRANDES
DEVMED
GEORG
BRANDES
VOLTAIRE
GEORG
BRANDES
VOLTAIRE
GEORG
BRANDES
VOLTAIRE

Was ist Aufklärung? Habe den Mut, dich deines kosmopolitischen Blicks zu bedienen, das heißt, dich zu deinen vielfältigen Identitäten zu bekennen: die aus Sprache, Hautfarbe, Nationalität oder Religion erwachsenen Lebensformen mit dem Bewußtsein zu verbinden, daß in der radikalen Unsicherheit der Welt alle gleich sind und jeder anders ist.
Ulrich Beck
Der kosmopolitische Blick oder: Krieg ist Frieden
Ulrich Beck Der kosmopolitische Blick oder: Krieg ist Frieden
Edition Zweite Moderne
Suhrkamp

25 år, for alvor skal stå sin prøve. Vi skal vise, at vores ideer om læring, dannelse og personlig udvikling også har sin gang i international sammenhæng.

Dannelse og kulturevolution

Endnu lader entreprenørernes og bygherrernes gravemaskiner vente på sig. Alligevel er der allerede lagt et sikkert fundament for den kommende verdensskole, nemlig et sæt af værdier for, hvordan der skal drives skole.
25 års intensivt dannelsesprojekt fornægter sig ikke.

- Da vi sin tid startede op, blev vi fra flere sider i den traditionelle højskoleverden beskyldt for at skabe skole uden respekt for klassiske dannelsesfigurer som fx Grundtvig og Kold. Men vi har aldrig villet aflive hverken Grundtvig eller højskolen. Der var blot brug for en retænkning af, hvad en højskole også kan indeholde, siger Ole Hjorth og vender sig vanen tro mod den tid, som Skolerne i Oure alle dage er vokset ud af. Skolelederen tøver ikke med at tage ordet kulturrevolution i sin mund, når han fra græsmarken på Sydfyn ser tilbage på to årtier i et større samfundsmæssigt perspektiv.

- Jamen, der har været tale om en kulturrevolution! Forestillingen om nationalstaten er gået i stykker. Det betyder, at vi på 25 år er gået fra at tale dannelse som et rent dansk anliggende, til at dannelse er blevet set i en europæisk kontekst. Men nu er Europa som dannelsesgrænse også blevet sprængt i stykker. I dag er vi tvunget til at orientere os i en verden, som bliver stadig mere kompleks, siger Ole Hjorth.

Verdensborger på skolebænken

Til trods for at Oure er skudt op og forankret i et lokalsamfund som nogle endda vil gå så vidt som til at kalde udkantsdanmark så har den globale tidsalder for længst indtaget Sydfyn. Verdensborgerskabet er kommet på skemaet.

- Vi ser det som vores fornemmeste opgave at uddanne verdensborgere. Vi skal danne unge mennesker, så de med viden i bagagen træder frem som myndige og ansvarlige individer, der bevidste om egen ballast kan navigere i den store verden. De skal forstå de multikulturelle processer, siger Allan Kruse og lader som eksempel fingeren pege mod Kina:

- Kina er mere end nogensinde en verdensmagt. Vi skal kunne arbejde sammen med dem og lade os udfordre af kineserne. Det forudsætter, at vi ved noget om kinesisk kultur og historie.

Økonomichef Jens Pedersen lytter interesseret med på tankerne om det globale dannelsesideal, der har ramt Oure. Med blik for verdensøkonomien tilslutter han sig behovet for at forsyne unge med en dannelse, der rækker langt ud over den danske andedam.

- Vi har gennem de seneste år set økonomisk kollaps og verdensøkonomier bryde sammen. I dag er det ikke nok, at man som ung ved, hvordan man mestrer sin egen husholdning. Skal vi som samfund finde en gangbar vej, kræver det, at vi er i stand til at håndtere og forstå de økonomiske mekanismer, der er i spil. Derfor skal unge naturligvis have en basal viden om, hvordan den globale økonomi hænger sammen. Det hører med til at blive ansvarlig verdensborger, siger Jens Pedersen.

Læseplaner lig med totalplan

Selvom rejsegilde og indvielse af verdensskolen endnu ligger et par år ude i fremtiden, så har man længe været godt i gang med at uddanne verdensborgere på Skolerne i Oure. Det kommer blandt andet tydeligt til udtryk i de koordinerede og gennemarbejdede læseplaner, som er blevet et kardinalpunkt for de nuværende skoler.

- Eleverne skal have en oplevelse af, at der er en klar sammenhæng mellem de fag, de undervises i. De skal møde et team af lærere, som ikke bare er optaget af individuelle undervisningsforløb, men som planlægger i fællesskab. Tilrettelægger undervisningen, så fagene griber ind i hinanden, siger Allan Kruse og fremdrager et eksempel:

- Når du i dansk i gymnasiet beskæftiger dig med romantikken, så er historielæreren også optaget af at formidle, hvad der skete i 1800-tallet. Lige så vel som fysiklæreren kan bidrage med de naturvidenskabelige landvindinger, som kendetegner denne periode.

Hellere mervidende end bedrevidende

De sydfynske læseplaner er samtidig et opgør med den relativisme, som til tider har kendetegnet det rummelige danske skolevæsen. Ideen om, at alt er lige godt, har trange kår på Oure. Her er man ikke bange for at fremhæve visse værker og ideer frem for andre. Altid med den store vide verden som pejlemærke.

- Vi er ikke sat på jorden for at give unge mennesker det bedste af det danske, men for at åbne deres øjne for det bedste i verden. Hvad enten vi beskæftiger os med litteratur, religion, naturvidenskab, historie, filosofi eller kunst, så tillader vi os at plukke det ypperste fra de internationale hylder,

siger Carsten Petersen, der i lighed med den øvrige skoleledelse godt tør hæve overliggeren for viden og dannelse.
- Vi bryder os ikke om bedrevidenhed. Til gengæld tør vi godt være mervidende. I det ligger, at vi har nogle klokkeklare bud på, hvad unge bør vide – ligesom vi gennem 25 år har

oparbejdet en masse viden om, hvordan unge bedst muligt får tilegnet sig den viden, de skal bruge som verdensborgere, fremhæver Carsten Petersen.

Ole Hjorth, der sjældent kan undertrykke sin begejstring for den idérigdom, der udsprang fra antikken, griber straks vidensbolden. Han sparker den mere end 2.000 år tilbage i tiden.

- På Platons Akademi var man også optaget af det, som vi i dag kalder selektiv videnstilegnelse. Dengang handlede det om at finde frem til det gode eller det sande. Det er det samme, vi ønsker. Samtidig accepterer vi til fulde den præmis, at sandheden ikke er statisk eller absolut. Den formes og finder hele tiden nye udtryk i en verden under forandring – og den oplyste verdensborger ved, hvordan den rette viden findes.

Alle døgnets timer

Men verdensborger er ikke noget, man bliver over en nat. Lige så lidt som det er noget, man blot uddannes til i de obligatoriske undervisningstimer. Skolerne i Oure har fået etableret et unikt læringsmiljø, hvor tre skoler – og inden for en årrække fire – tilsammen skaber et dannelsesrum, som udspiller sig fra tidlig morgen til sen aften.

I døgnets 24 timer bevæger eleverne sig ud og ind af tre rum, der er blevet et varemærke for Oure: Det boglige/teoretiske, sport/performance samt det sociale rum.

- Lige siden de første efterskoleelever satte deres ben på Oure Mark for 25 år siden, har vi været optaget af at skabe mest mulig kvalitet i de tre læringsrum. Det er ikke nok, at vi har landets dygtigste lærere inden for sport og performance, eller at vi kan fremvise flotte boglige resultater. Et mindst lige så vigtigt læringsrum er det sociale. Det er her, eleverne konfronteres med andre unge med andre verdensopfattelser og andre kulturer i bagagen. Det er i det rum, deres grænser brydes, deres vidder åbnes, og de bliver klogere på, hvem de selv er, siger Carsten Petersen.

HR-chef er alle

I dag er der ansat 197 medarbejdere på Skolerne i Oure. For at lykkes med at skabe den rette sammenhæng og kvalitet i de tre rum, er det et krav, at medarbejderstaben går forrest på alle fronter. Som i alle andre store organisationer har man også på Skolerne i Oure været optaget af at give medarbejder- og ledelseskulturen et grundigt eftersyn.

- Mens tidsånden nærmest dikterer, at enhver organisation eller virksomhed med respekt for sig selv har en HR-chef, som kan skabe motivation og arbejdsglæde, så har vi her uddelegeret opgaven, siger Jens Pedersen, og antyder med et smil, at man også på det punkt går mod tidsstrømmen i Oure. Han fortsætter:

- Når du kommer til Oure, så kan du være helt sikker på, at der er store forventninger til dig. Det gælder ikke blot fagligt, men også på alle de parametre, du ikke nødvendigvis kan måle. Her skal du være din egen HR-chef og medvirke til at skabe Danmarks bedste skolemiljø.

I skoleledelsen har man samtidig fokus på at fremelske en flad og direkte struktur med den kortest mulige vej fra ord til handling.

- Hvis du som lærer har en ide eller står med et praktisk problem, så skal du kunne handle på det her og nu uden at skulle gennem en administration. Vi vil gerne lære vores elever, at de har initiativretten i eget liv – det skal afspejles i skolernes egen struktur,

siger Jens Pedersen.

Udkant eller metropol

På græsarealerne står de fire skoleledere og ser tilbage på 25 års levet historie. De ved, at Skolerne i Oure har været med til at sætte en ny dagsorden på den nationale arena. De ved også nu, at det er tid til at sætte et nyt aftryk, der kan mærkes helt ud i verdenshjørnerne.

Ole Hjorth opsummerer:

- Vi er nok en udkantsskole i rent fysisk forstand. Men åndeligt ser vi os selv som en metropolskole. Og det er på de værdier, at verdensskolen inden for de næste år skal tage form.

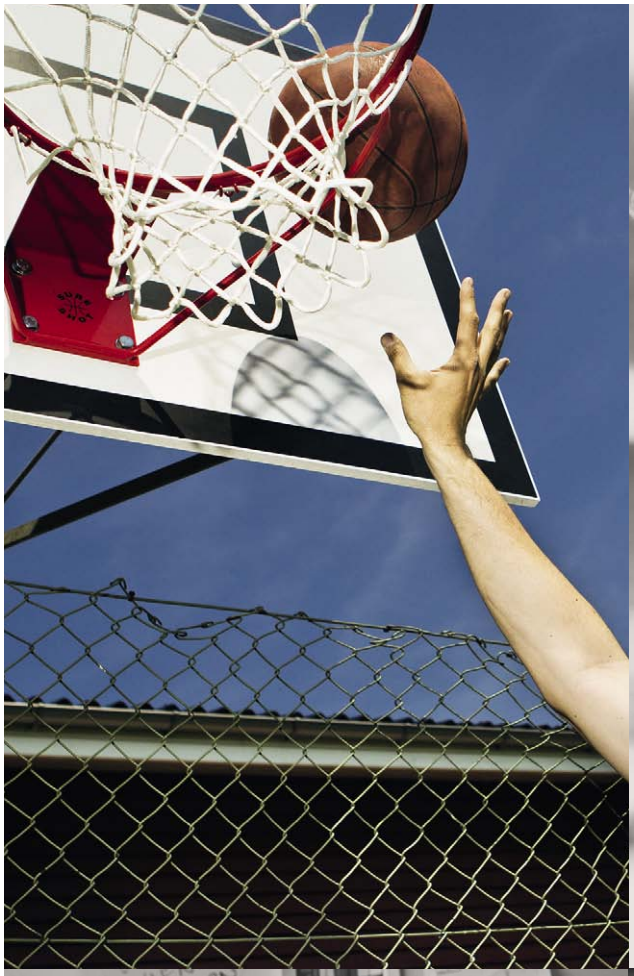

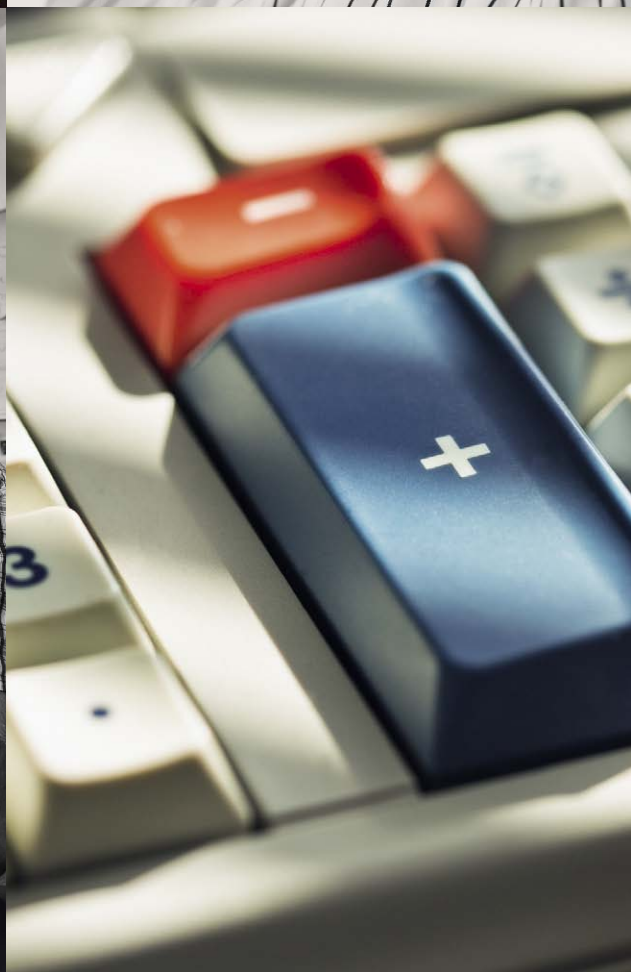

FOTO: JASPER GRAMKOW MORTENSEN

"Ideen greb mig med det samme. At være underviser var en ny og kæmpestor udfordring. Der var pludselig ikke længere et manus at gemme sig bag."

THURE LINDHARDT PÅ 6 AV I NEW YORK CITY

OURE HAR GJORT MIG TIL EN BEDRE SKUESPILLER

OURE THEATER: En af landets mest anerkendte skuespillere, Thure Lindhardt, bliver klogere på sit fag gennem rollen som underviser på Oures teaterlinje

---

Februarsolen hænger lavt over Manhattan og New York City, hvor vinterkulden stadig bider i kinderne. I gadebilledet ses en stor gruppe unge danskere, hvoraf flere bærer det flammende røde "o" på trøjen.
80 elever fra Oure Theater samt elever fra musik- og danselinjen er på en uges studierejse i "The Big Apple", som New York – den moderne verdens kulturmetropol – også bliver kaldt.
En uge i særklasse for enhver med passion for kultur og scenekunst.
Programmet er et overflødighedshorn for de sydfynske performance-elever. De bliver coachet af internationalt anerkendte undervisere, ser alskens forestillinger på Broadway og oplever små intime forestillinger på studiescener i baggårde.
Midt i vrimlen af skuespilglade unge lyser et kendt ansigt op. Thure Lindhardt. Prisbelønnet skuespiller med et hav af teaterforestillinger, film og tv-serier på cv'et. Og en skuespiller, der til stadighed finder ny inspiration til sit fag gennem rollen som underviser på teaterlinjen i Skolerne i Oure.
- Jeg er blevet en bedre skuespiller af at undervise i Oure. At kunne få lov til at formidle min viden og samtidig fordybe mig i, hvordan min egen personlige tilgang til skuespilleriet virker, når den rækkes i hænderne på andre, gør mig ganske enkelt klogere på faget, siger Thure Lindhardt.

Nervøs underviser

Skuespilleren, der blandt andet har høstet en Robert-statuette for bedste mandlige birolle i filmen "Nordkraft" – og som fik sit internationale gennembrud i filmatiseringen af "Engle og Dæmoner" – besøgte første gang Skolerne i Oure i forbindelse med nogle filmindspilninger på Sydfyn.
Thure Lindhardts gamle ven fra Skuespillerskolen i Odense, skuespilleren Anders Nyborg, kontaktede ham og fortalte, at der var et spændende teaterprojekt under opsejling i Oure. Man ledte efter undervisere på højeste niveau.
- Ideen greb mig med det samme. At være underviser var en ny og kæmpestor udfordring. Der var pludselig ikke længere et manus at gemme sig bag, fortæller Thure Lindhardt og indrømmer blankt, at han de første par gange var mere nervøs for at skulle træde ind i undervisningsrollen end for at træde ind på en af de store scener.
- Jeg er fuldstændig bombet, når jeg har undervist. De mennesker, som kommer til Oure, er drevet af voldsom lidenskab og nysgerrighed. De forventer virkelig at få noget med. De forventninger forpligter.

Instrukser til erhvervs-performeren

For Thure Lindhardt har undervisningsarbejdet i Oure samtidig været en øjenåbner for, hvor bredt skuespilfaget favner. I forbindelse med et sommerkursus, som skuespilleren var med til at tilrettelægge, traf Thure Lindhardt eksempelvis en selvstændig erhvervskvinde, der fortalte, at hun blev frygtelig nervøs, når hun skulle påtage sig rollen som udfarende sælger. Hun ville gerne blive en bedre erhvervs-performer.
- Det var en superinteressant opgave at gå ind i. Det handlede om at styrke hendes evner som kommunikator, men det handlede også om at lære hende at prøve at forstå og håndtere de følelser, hun kæmpede med. Betragte følelser som positive resurser og ikke noget, der skal gøre os bange. Her er skuespilfaget et fantastisk arbejdsværktøj – og Oure er det perfekte værksted, slutter Thure Lindhardt.

VERDENS BEDSTE HÅNDBOLDSPILLER GLEMMER ALDRIG DET RØDE "O"

OURE HÅNDBOLD: Som 15-årig skød Mikkel Hansen sig ind på, hvad et år på Oure Efterskole kunne betyde for hans udvikling som menneske og håndboldspiller

Når håndboldlandsholdet deltager i en af de store turneringer – fx VM og EM – sker det ofte, at et helt fanafsnit på tribunerne er tæt pakket med jublende unge mennesker, som alle er iført T-shirts med et funklende rødt O. Symbolet, der fortæller, at Skolerne i Oure er på lægterne.
En af de landsholdsspillere, som altid får vakt særlige følelser ved synet af Oure-logoet, er den hårdtskydende back Mikkel Hansen. Kåret som verdens bedste håndboldspiller i 2011 – en hæder, der aldrig tidligere er overgået en dansk herrehåndboldspiller. På hans cv står nemlig også: tidligere elev på Oure Efterskole.

- Det er altid sjovt at se Oure-eleverne, når landsholdet spiller. For mig vækker det nogle gode minder om et år på Sydfyn, som jeg aldrig glemmer, siger Mikkel Hansen, der gik på Oure Efterskole i 2005 og her kombinerede skolegang med hård håndboldtræning.

Tusinder af træningstimer

I dag er Mikkel Hansen et af de mest feterede sportsnavne i Danmark. Håndboldens største stjerne i disse år. Selv folk, der normalt ikke interesserer sig synderligt for håndbold, kan så nemt som ingenting genkalde sig billeder af Mikkel Hansens håndboldtryllerier. Som da han på et frikast ved OL i 2008 i kampens allersidste sekund tordnede bolden forbi seks russere og op i krogen. Eller da han afgjorde EM-finalen i 2012.
Om det er på landsholdet, GOG Svendborg, FC Barcelona eller AG København, så klæber triumferne til Mikkel Hansen. Tusinder af svedige træningstimer udgør fundamentet for hans karriere. Hans træningsiver blev tilskyndet kraftigt i Oure.
- Rent sportsligt betød mit år i Oure, at jeg fik trænet rigtig meget. Det var enormt motiverende at være i et miljø, hvor alle brændte for sport. Samtidig spillede jeg i GOG, så det blev til mange træningstimer. Hård og god træning, men også en masse skæg og ballade, fortæller Mikkel Hansen.

Kontakten bevaret

Også uden for banen mærkede den dengang 15-årige håndboldspiller, at opholdet på Sydfyn udviklede ham som person.
- Når man tager på efterskole og forlader de trygge rammer, man kender hjemmefra, så er det også en personlig udfordring. Man skal lære at klare sig selv og samtidig kunne begå sig sammen med masser af andre unge. For mig var det en rigtig god proces, siger Mikkel Hansen, der i Oure knyttede flere kammeratskaber, der mange år senere stadig er intakte.

Det samme er kontakten til Skolerne i Oure. Mikkel Hansen lægger gerne vejen forbi Sydfyn, så snart anledningen byder sig. Og han vinker stadig med stor varme op til publikum, når han får øje på glade unge, der bærer det røde "O" på brystkasserne.

FOTO: UNGER ANTHON / POLFOTO

hummel

FOTO: OLESEN PETER HOVE / POLFOTO

Schmeichel fandt sit mål i Oure

Det lysende målmandstalent Kasper Schmeichel var tilbage i 2001-2002 efterskoleelev i Oure. Et år, hvor han lærte om holdånd og fandt sig selv som fodboldspiller

Han var blot fyldt 21 år, da han tilbage i 2007 nappede et straffespark fra selveste Robin van Persie. Samme år blev han kåret til Årets Talent af Dansk Boldspil-Union. I dag er han stadig navnet, der trænger sig på, når snakken handler om, hvem der er fremtidens mand i målet for det danske A-landshold.
Kasper Schmeichel. Født i 1986. Et indiskutabelt målmandstalent, der sin unge alder til trods kan fremvise et imponerende cv, der blandt andet tæller klubber som Manchester City, Coventry City, Leeds United og Leicester.
Men er der ét sted, som Kasper Schmeichel selv fremhæver som helt centralt for hans udvikling som målmand og menneske, så er det efterskolen i Oure.
Her gik han i 2001-2002. Her fandt Kasper Schmeichel sit mål.
- Det var i Oure, at fodbolden for alvor blev seriøs. Ja, faktisk kan man sige, at det var i Oure, at jeg lærte at spille fodbold. Det var her, jeg valgte, hvilken plads jeg skulle spille. Jeg har godt nok altid stået på mål, men i Oure besluttede jeg, at det var den post, jeg ville satse på, siger Kasper Schmeichel og tænker tilbage på tiden i det sydfynske, hvor der blev spillet fodbold uafbrudt.
- Hvis man er seriøs med sin fodbold, er Oure det helt rigtige sted at tage hen. Der var jo alle de her fantastiske faciliteter, som man havde til rådighed. Man kunne stort set gå ned og træne, når man havde lyst. På den måde er Oure en fremragende ide.

Teamspirit i elevhusene

Målmanden, der er bosiddende i England, har stadig kontakt til flere af de personer, han lærte at kende for efterhånden mange år siden i det sydfynske.
- Min træner lærte mig de fleste ting inden for fodbold. I dag synes jeg, at jeg skylder ham utrolig meget. Det samme gælder en coach som Lars Høgh, der altid kom med en stor entusiasme, der ikke kunne undgå at smitte af, fortæller Kasper Schmeichel.
Han fremhæver samtidig, at samværet med de andre unge i elevhusene styrkede ham som holdspiller.
- Man blev smidt sammen med 15 andre, som man ikke kendte i forvejen, og vi skulle så i fællesskab få tingene til at fungere. Den proces har givet mig meget med i bagagen. For eksempel i forbindelse med integreringen i de forskellige klubber, jeg har spillet for, siger Kasper Schmeichel og tilføjer:
- Den ballast, jeg fik i Oure, har stor betydning for mit liv i dag.

I forbindelse med EM 2012 måtte keeper Thomas Sørensen melde afbud grundet en rygskade. I den forbindelse udtog landstræner Morten Olsen Kasper Schmeichel til landsholdstruppen, under slutrunden i Polen/Ukraine. En drøm gik i opfyldelse.

KULTURMINISTEREN

HØJSKOLEN ER STADIG AKTUEL

NU SIDDER DU SELV I ET AF DE MINISTERIER, KULTURMINISTERIET, DER TRADITIONELT ER MEGET I VÆLTEN. HVORDAN SER DU SOM KULTURMINISTER PÅ HØJSKOLEFORMEN I DAG?

- HØJSKOLEN SOM IDÉ ER STADIG FREMRAGENDE. JEG MENER, AT DET FOR ALLE MENNESKER KAN VÆRE AFGØRENDE AT STOPPE OP OG MØDE SIN OMVERDEN PÅ EN NY MÅDE. TANKEN OM EN BEVIDST KREATIV PAUSE HAR JEG ALLE DAGE VÆRET TILTALT AF. BILLEDLIGT TALT ER JEG IKKE I TVIVL OM, AT HØJSKOLEN ÅBNER NYE DØRE FOR DEN ENKELTE, SOM MAN IKKE ANEDE FANDTES. FOR MANGE KAN DET VISE SIG AFGØRENDE FOR DEN VIDERE FÆRD I LIVET. BÅDE KARRIEREMÆSSIGT OG PERSONLIGT.

UFFE ELBÆK BLEV KULTURMINISTER D. 3. OKTOBER 2011

FOTO: FINN FRANDSEN/POLFOTO

Uffes sydfynske mellemlandinger

Tidligere chef for Kaospiloterne, Uffe Elbæk, har i flere omgange landet hos Skolerne i Oure.

Det var i begyndelsen af 1990'erne. På Sydfyn var en flok progressive skolefolk i fuld gang med at udfolde et skoleprojekt. Omkring 200 kilometer derfra – nærmere bestemt i den jyske hovedstad Aarhus – var der ligeledes fyret op under det kulturelle iværksætteri.

Kulturinstitutionen Frontløberne og uddannelsen Kaospiloterne så dagens lys. I centrum for de nytænkende mønsterbrydere stod Uffe Elbæk. Oprindelig uddannet socialpædagog og med en baggrund som journalist, forfatter og radikal lokalpolitiker. Fra 2011 udnævnt til landets kulturminister.

Når Uffe Elbæk i dag ser tilbage på sin egen og Oures historie, var det uundgåeligt, at de måtte mødes.
- Jeg kendte til skoleprojektet i Oure, allerede inden det blev etableret!

- Hvordan hænger det sammen?

- Jeg havde hørt rygter om, at en af lederne fra Den Røde Højskole gik med konkrete planer om at starte et nyt skoleprojekt på Fyn. Det var noget, der straks fangede min opmærksomhed. Men mit første reelle møde med Oure kom først, da min søn startede på Oure Efterskole i 1993. Det var et år, der betød rigtig meget for ham. Og for mig personligt betød det, at jeg kom i dialog med nogle af Oure-folkene. Vi begyndte løseligt at snakke om at lave noget sammen. Jeg var på det tidspunkt leder af Kaospiloterne, og kunne se, at vi havde nogle fælles interessefelter.

Samarbejde lå til højrebenet

- Hvori så du snitfladerne mellem Skolerne i Oure og Kaospiloterne?

- Oure og Kaospiloterne, mener jeg, har et udspring, der på mange måder ligner hinanden. Begge institutioner er rundet af 1970'ernes og 1980'ernes venstrefløj. Det gjaldt samtidig for begge institutioner, at de ikke fandt, at der var højt nok til loftet – derfor valgte de at gå deres egen vej. Starte noget nyt og anderledes med et ekstremt højt ambitionsniveau. Et ambitionsniveau, der virkede som en provokation på henholdsvis højskoleforeningen og det etablerede uddannelsessystem. Oure og Kaospiloterne irriterede det etablerede!

- Var det oplagt, at I skulle samarbejde?

- Selvfølgelig, det lå lige til højrebenet! Med en fælles baggrund kombineret med et tårnhøjt ambitionsniveau var det oplagt, at vi talte sammen. Vi indledte drøftelser om et projekt kaldet sportsmanagement. Det blev til flere seminarer og til et møde i 2001, nærmere bestemt den 11. september. Midt under mødet blev de visionære tanker forstyrret af en flok højskoleelever, der chokerede fortalte, at Twin Towers i New York stod i brand, og USA var under angreb. Vi var rystede, og det virkede fuldstændig uvirkeligt.

Samarbejdet mellem Oure og Kaospiloterne ebbede ud, hvad skete der?

- Der kom en ny regering, som ikke mente, at vi længere skulle have tilskud til Kaospiloterne. Det betød, at vi i sagens natur måtte bruge al vores energi på at overleve – uden statsstøtte. Jeg tror, at Oure på det tidspunkt trak følehornene lidt til sig. Jeg skal ikke kunne sige det, men i hvert fald ebbede visionen om det store samarbejde langsomt ud. Det var en meget tumultarisk periode.

HØGHEN ER FLYVENDE PÅ OURE MARK

FODBOLD: I snart to årtier har den tidligere landsholdsmålmand og OB-legende Lars Høgh coachet unge fodboldspillere på Oure Mark. – Vi udvikler os bedst i trygge rammer, der dyrker det hele menneske, siger han

LARS HØGH,
FODBOLD COACH

I maj 2000 lagde målmanden Lars Høgh sine handsker på hylden efter en lang, imponerende karriere. Fem kåringer som årets bedste målmand i Danmark, flere A-landskampe og 817 førsteholdskampe for Odense Boldklub. En suveræn rekord i dansk klubfodbold, som næppe nogensinde bliver tangeret.
Men længe inden Lars Høgh endegyldigt valgte at sige farvel til sit mål på grønsværen, havde han sat sig et nyt på Sydfyn: Coaching af unge fodboldspillere.
I dag – efter snart to årtier med faste træningspas på Oure Mark – bliver Lars Høgh til stadighed bestyrket i, at det, som han selv kalder "Oure-modellen", er vejen frem for udviklingen af fodboldspillere. De vinder som hele mennesker.
- Der findes mange måder at udvikle talentet på. Jeg tror på, at vi udvikler os bedst i trygge rammer, der dyrker det hele menneske. Her har Skolerne i Oure i mine øjne været langt foran alle andre, siger Lars Høgh.

Den totale løsning

Som mangeårig professionel fodboldspiller og siden sportsdirektør i Odense Boldklub ved han, hvad der kræves af den unge fodboldspiller, der både vil præstere på banen og samtidig score en uddannelse.
- Da jeg var sportsdirektør, kunne jeg fra mit kontor iagttage, hvordan de unge fodboldspillere kom trampende på cyklerne til træning for så at okse videre til deres uddannelsessted. Det er enormt krævende at få sport, uddannelse og et socialt liv til at hænge sammen, og mange knækker på det, siger Lars Høgh og tilføjer:
- I Oure tjekker de unge ind til den totale løsning – det hele er samlet ét sted.

Dansen mellem stængerne

Målmandslegenden påpeger i den forbindelse, at specielt det sociale aspekt, hvor unge mødes på kryds og tværs af sport og performance, har stor betydning. Personligt har han aldrig kunnet lade være med at tage fat i udøvere og undervisere inden for skolernes øvrige aktiviteter for at få helt andre input til målmandsgerningen.
- Når jeg ser en danser eller en håndboldmålmand, som bevæger sig på en speciel måde, synes jeg, det er vildt inspirerende at høre dem fortælle om, hvorfor de gør, som

de gør. Den synergi, der opstår mellem vidt forskellige mennesker, er en af styrkerne ved Oure-projektet, siger Lars Høgh, der i dag også beklæder en af posterne i Oure Fondens præsidium.

Den sociale bold

Sideløbende med sit engagement på Sydfyn har ex-keeperen opbygget en professionel coachvirksomhed, der blandt andet indbefatter tjansen som målmandstræner på A-landsholdet samt løbende supervision af store navne såsom landsholdsmålmanden Thomas Sørensen og supertalentet Kasper Schmeichel. Derudover arbejder Høghen tæt sammen med den tidligere verdensstjerne Brian Laudrup, der også har undervist i Oure. De arrangerer pro-camps og streetturneringer med en ofte klar social profil. Senest er de blevet partnere i Fodboldfabrikken i Kødbyen i København. Et par tidligere lagerbygninger er her blevet forvandlet til fem indbydende kunststofbaner, som gør det muligt at komme ind direkte fra gaden og booke en time til fodbold.
Lars Høgh ser en klar tråd mellem Oure, som han i sin tid lagde ud med, og de mange fodboldprojekter, han i dag spreder sig over.
- Fodbold handler om mere end sport. Det er et verdensomspændende fænomen. Det er magt og penge. Fodbold har startet krige og afsluttet dem. Fodbold er så meget mere end blot 22 mand og spillet med en bold. Det er lidenskab og glæde – personlig udvikling og et stærkt fællesskab, siger Lars Høgh.

På sidelinjen som far

Men det er ikke kun som coach og medudvikler af fodbolden i Oure, at Lars Høgh har lært skolerne at kende. Også som forælder har han oplevet, at der er mening med det sted, han i så mange år har været involveret i.
- Først røg min søn til Oure. Dernæst var det min datters tur. I dag siger de begge, at året i Oure er det bedste i deres liv. Som far var det sjovt fra sidelinjen at opleve, hvordan stedet påvirkede dem. Jeg sendte to børn til Sydfyn – jeg fik to unge mennesker hjem, som havde udviklet sig helt vildt. Fagligt, personligt og sportsligt.

FOTO: MORTEN LARSEN

LARS HØGH

DET ER IKKE KUN PÅ FODBOLDBANEN, LARS HØGH SLÅR SINE FOLDER. HAN SPILLER BAS I ET FRITIDSBAND OG BEKLÆDER FLERE BESTYRELSESPOSTER, BL.A. I ODENSE INTERNATIONALE MUSIKTEATER. LARS HØGH HAR OGSÅ SKREVET SELVBIOGRAFIEN LARS HØGH - ET FODBOLDLIV.

FOTO: CLAUS BONNERUP

NIKOLAJ JACOBSEN, TIDLIGERE LANDSHOLDSSPILLER, TRÆNER, HÅNDBOLDEKSPERT, OURE-INSTRUKTØR OG LIVREDDER:

På Oure kan man altid lære mere

- Hvis man er ung og ønsker at blive bedre til sin sport, er det vigtigt at finde et sted, der imødekommer ens ønsker. Man skal finde et sted, hvor man mærker, at der sker en udvikling. I Oure har det klart været min oplevelse, at eleverne gennemgår en sådan udvikling. Sportsligt og personligt.

Udmeldingen giver genlyd. Den kommer nemlig fra en af de helt store personligheder i dansk håndbold. Nikolaj Jacobsen, der i 1993 blev kåret til årets spiller i Danmark, blev engang regnet for en af verdens bedste fløjspillere. Den tidligere landsholdsstjerne, der har spillet i talrige klubber – og hentet medaljer i de fleste (oftest af guld) – arbejdede i 1993/94 som instruktør i Oure.

- Jeg fik kontakt til Oure, dengang jeg spillede for GOG. Til at begynde med arbejdede jeg som livredder i svømmehallen, hvorefter jeg startede som instruktør på håndboldlinjen, fortæller Nicolaj Jacobsen, der mener, at Skolerne i Oure har været dygtige til at få bredde og elite til at gå op i en højere enhed.

- Hvad angår eliten, er det mit indtryk, at man aldrig når det kritiske punkt, hvor elitespilleren mener, at udviklingen går i stå. I Oure møder elitespilleren rigtig mange dygtige undervisere og trænere, der hele tiden er i stand til at lære selv de allerbedste vigtige ting.

- Hvis jeg var ung og skulle i gang med en 9. eller 10. klasse, kunne jeg ikke finde et bedre sted at tage hen end til Skolerne i Oure, siger Nikolaj Jacobsen og tilføjer:

- Der er selvfølgelig ingen garanti for, at et ophold i Oure fører til en plads på landsholdet. Til gengæld får man så meget andet, man kan bruge. Man udvikler sig personligt, og man lærer at indordne sig i en stor gruppe, siger Nikolaj Jacobsen.

I 2012 tiltræder Nicolaj Jacobsen posten som cheftræner for Aalborg Håndboldklub.

- Aalborg er spændende og udfordrende klub. Det er en storklub i Danmark og en rigtig god mulighed for mig. Jeg er både glad og stolt over det her, og jeg ser det som det helt rigtige spring for mig og min karriere, lyder det i den forbindelse fra Nikolaj Jacobsen,

Udover trænergerningen fungerer Nikolaj Jacobsen ofte som TV-ekspert, og har blandt andet været en fast del af TV 2's ekspertteam ved herrelandsholdets slutrundedeltagelser.

Nikolaj sidder desuden i Ourefondens præsidium.

GENERTHEDEN BLEV KASTET AF BANEN

OURE EFTERSKOLE: En af verdens bedste håndboldmålmænd, danske Niklas Landin, er af natur et tilbageholdende gemyt. Et år på Oure Efterskole lærte ham at råbe højt

Han stod med øverst på skamlen, da Danmarks håndboldlandshold i januar 2012 hævede EM-pokalen i Serbien i ultimativ triumf. Badet i glimmer, konfetti, champagnesprøjt og med snurrende tv-kameraer fra hele verden på første parket, kunne målvogteren Niklas Landin lade sig hylde for sin hidtil største sportslige bedrift.
Men mediebevågenheden og den offentlige opmærksomhed er bestemt ikke noget, der i sig selv er et mål for den to meter høje målmand. Niklas Landin, som i dag regnes for en af verdens bedste håndboldmålmænd, har imidlertid lært at leve med opmærksomheden. Blandt andet takket være et år på Oure Efterskole.
- Af natur er jeg faktisk ret genert, og da jeg som ganske ung kom til Oure, var jeg en meget stille, tilbagetrukken fyr. Det sociale liv tvang mig til at åbne op, og derfor står året i Oure i dag også som et af de mest betydningsfulde år i mit liv, siger Niklas Landin, som gik i 10. klasse på Oure Efterskole i 2004-05.

Et stort skridt

Målmanden husker tydeligt, hvordan forventningen om at skulle rejse fra de trygge rammer i København til Sydfyn ikke ligefrem blev imødeset med udelt begejstring.
- For mig var det et stort skridt at skulle flytte hjemmefra og desuden sige farvel til min klub, København KFUM, som jeg spillede for dengang. Jeg var meget i tvivl, om jeg overhovedet ville passe ind i miljøet med masser af andre unge døgnet rundt, fortæller Niklas Landin.
Men det var netop i det daglig fællesliv med andre unge, at målmanden fandt ud af, at han var nødt til at åbne munden og sætte sig igennem.
- Når du bor i et hus sammen med andre unge, er du nødt til at sige tingene højt, hvis du vil ændre på dem Derudover lærer du noget om, hvad det vil sige at respektere andre mennesker og deres interesser, siger Niklas Landin.

Målmandens mål

Samtidig lægger målmanden ikke skjul på, at efterskoleåret overbeviste ham om, at hans fremtid skulle være mellem stængerne – og med håbet om, at han en dag skulle parere verdensstjerner.
- I Oure fandt jeg ud af, at håndbolden skulle være mit liv. Muligheden for at kunne hellige mig min sport hundrede procent greb jeg med det samme, da jeg kom til Sydfyn. Personligt og sportsligt blev Oure et afgørende afsæt til den karriere, jeg har i dag.

FOTO: LARS POULSEN / POLFOTO

ANDERS' SYDFYNSKE HOVEDROLLE

Teatermennesket Anders Nyborg er en af hovedkræfterne bag teaterlinjen i Oure, der har nogle af landets fremmeste skuespillere i undervisningsrollen

Et kælderkontor i Odense er med jævne mellemrum rammen om en lille gruppe personer, der alle har det til fælles, at de har teaterblod med en snert af Sydfyn piblende i årerne. Gruppen mødes for at diskutere og udvikle ideer, der kan bygge videre på det skelsættende projekt, som blev søsat i Oure i sommeren 2008:

Oure Theater – også kendt som Teaterlinjen på Skolerne i Oure.

Kælderkontoret indehaves af teaterlederen og skuespilleren Anders Nyborg, som, siden tæppet gik for Oures teaterlinje, har været en af hovedkræfterne i skabelsen af et skoleforankret teatermiljø, der ikke findes tilsvarende i Danmark.
-Vi er på relativt få år lykkedes med at skabe en teaterlinje, der i kraft af et tårnhøjt ambitionsniveau, suppleret med lækre faciliteter, kan lokke nogle af landets mest toneangivende skuespillere til Sydfyn for at undervise som gæstelærere og dele ud af deres erfaringer, siger Anders Nyborg og opremser navnene på en række velkendte skuespillere, som klinger af både Bodil- og Robertstatuetter på samlebånd: Thure Lindhardt, Thomas Bo Larsen, Ellen Hillingsø, Charlotte Munch, Ghita Nørby, Paprika Steen og Trine Dyrholm.

Visioner med pondus

Det er navne, som normalt forbindes med røde løbere, glamourøse præmierefilm og de største teaterscener herhjemme, og ikke med et kostskolemiljø på Sydfyn. Anders Nyborg er dog ikke i tvivl om, hvad der motiverer de store navne til gang på gang at tage turen til Oure, nemlig det samme, som for år tilbage bragte ham selv ind i udviklingsarbejdet omkring Oure Theater.
- Oure er et sted, hvor der er masser af pondus bag visionerne. Når man eksempelvis beslutter sig for at lave en teaterlinje, så gør man det med fuld styrke. Skaber de rette fysiske rammer og henter de bedste navne ind på undervisningssiden.

Passion som spejl

Første gang Anders Nyborg selv stiftede bekendtskab med Oure var i slutningen af 1980'erne, hvor han som purung, nyudklækket skuespiller gæstede den lige så purunge højskole med et kursus i teatersport.
- Allerede dengang blev jeg fanget af stedet. Her var folk, som dyrkede alverdens former for sport, og her var folk som dansede. Det var et sjovt sammensat miljø, som jeg ikke havde oplevet før, og det var samtidig enormt inspirerende, fortæller Anders Nyborg, der i sit arbejde med Oure Theater hele tiden har haft øje for at tænke teaterlinjen ind i den større scene, som kendetegner Skolerne i Oure.
- Som ung elev, der går rundt med en drøm om at blive skuespiller, er det helt unikt at befinde sig midt i et læringsmiljø, hvor du konstant møder andre unge, som også udlever deres drømme – for eksempel som fodboldspillere, sangere eller dansere. Du bliver spejlet i deres passion, og du inspireres til at yde en ekstra indsats for at nå dine egne mål, siger Anders Nyborg.

De mange scener

Oure Theater så dagens lys, samme år som underholdningsprogrammet X Factor første gang rullede over de danske tv-skærme. Og mange aftener og nætter i Anders Nyborgs kælderkontor er gået med at diskutere, hvordan teaterlinjen kan promoveres, så den ikke tager sig ud som en kort genvej til berømmelse. Det er nemlig alt andet end det, ambitionerne er til.

- Oure Theater har sin helt egen platform, og vi er meget bevidste om, hvad det er, vi står for, siger Anders Nyborg og uddyber:
- Jeg ser Oure Theater som et læringsrum, hvor man får lov til at vise, hvad man dur til som performer. Hvor man får lov til at findyrke sine kompetencer som optrædende.

Mange af de unge, som har gået på Oure Theater, er siden endt på en af landets skuespillerskoler, men ifølge Anders Nyborg er det ikke et succeskriterium i sig selv.
- Skuespil i Oure handler ikke kun om at komme til at stå på de skrå brædder. Det handler om at få et indblik i, hvordan man virker og kan styrke sig selv som performer, hvad enten det er i rollen som skuespiller, mellemleder eller skolelærer.

”ANSVARET LIGGER HOS ELEVERNE!”

OURE MUSIC: Forsangeren fra Kashmir takkede i første omgang ”nej”, da han blev spurgt, om han ville undervise på Oures nye musiklinje. I dag er der stolthed over at have været med til at udvikle et banebrydende læringsrum for den skabende musiker

FOTOS: NICOLAI BEJDER / BEMERK

Armene strøg ikke ligefrem i vejret, da forsangeren fra Kashmir, Kasper Eistrup, første gang stiftede bekendtskab med planerne om at lave en musiklinje på Skolerne i Oure. Og da slet ikke over hans mulige medvirken.
Alene ordene ”musik” og ”skole” satte gang i grå associationer som didaktik, repetition og teoretisk tavleundervisning hos den farverige rocksanger. Ord og begreber, der strider mod alt, hvad Kasper Eistrup forbinder med sit eget udgangspunkt som musiker.
- Da jeg blev spurgt, om jeg kunne tænke mig at blive en del af Oures kommende musiklinje, var min umiddelbare reaktion et klart ”nej”! Jeg har aldrig selv gennemgået en musikalsk skoling, og jeg havde svært ved at se, hvordan et musikalsk gadesprog som for eksempel rock og hiphop kunne puttes ind i et skoleprogram med nøje tilrettelagte standarder og læreplaner, fortæller Kasper Eistrup.

Skabende retning

Forbeholdene blev imidlertid hurtigt vendt til åbenhed og nysgerrighed. Skoleledelsen i Oure, som havde indbudt forsangeren til et møde, kunne nemlig fortælle, at musiklinjens indhold slet ikke var defineret. Det skulle Kasper Eistrup blandt andre være med til.
- Da jeg fandt ud af, at jeg i Oure kunne være med til at skabe et nyt musikalsk miljø, som udstak en helt anden retning, end jeg umiddelbart havde forestillet mig, syntes jeg pludselig, at det lød fantastisk interessant. Jeg tog udgangspunkt i min egen passion for musikken, der alle dage har gået gennem den skabende proces, siger Kasper Eistrup, som har oplevet at arbejde sammen med verdensberømte musikikoner som David Bowie og Lou Reed.
- For mig handlede det først og fremmest om at skabe et musikalsk miljø, hvor ansvaret ligger hos eleverne, siger Kasper Eistrup og kaster skolelærer-kasketten langt bort.

Inspirator snarere end underviser

I de ord ligger for Kasper Eistrup en stærk grundfæstet idé om, at unge musikelever i Oure selv skal påtage sig ansvaret for musikken. Skrive og komponere. Sætte sig ind i, hvordan teknikken i et musikstudie fungerer. Tænke igennem, hvad de dybest set drømmer om med deres musik. Et ubetinget ansvar for egen læring, der ifølge Kasper Eistrup har tilvejebragt ham præcis den rolle, han ønsker på Oure Music.
- Jeg ser mig selv som en inspirator – ikke som underviser. Som en, der sætter sin personlige viden og erfaringer fra musikscenen i spil i mødet med eleverne i stedet for at forklare, hvordan tingene skal gøres.
I dag er Kasper Eistrup ikke i tvivl om, at Oure Music tjener som foregangseksempel på, hvordan der kan arbejdes med unge og musik.
- Hver eneste gang jeg har været i Oure og oplevet musikeleverne, tænker jeg ”hold da kæft, hvor er de gode”. Potentialet, iderigdommen og seriøsiteten overrasker mig, og jeg introduceres selv for nye facetter af musikken.

FOTO: NICOLAI BEJDER / BEMERK

EISTRUP INDRAMMER OURE-ÅNDEN

25-ÅRS JUBILÆUM: Sangeren og kunstneren Kasper Eistrup fik til opgave at male jubilæumsplakaten for Skolerne i Oure. Ungdommens energi og sårbarhed blev det bærende motiv

"Kan du ikke lave en jubilæumsplakat, der indfanger, hvad Skolerne i Oure gennem 25 år har stået for?"
Nogenlunde sådan lød den forespørgsel, som musikeren og kunstneren Kasper Eistrup modtog fra Oures ledelse, i forbindelse med at skolernes storstilede 25-års jubilæum ventede lige om hjørnet.
Opgaven var fri, blev det understreget. En af den slags opgaver, som mange kunstnere både elsker og frygter. Elsker, på grund af opgavens stående invitation til selvstændigt at kunne begive sig på fantasiens himmelflugt. Frygter, på grund af risikoen for at fare vild i kreative grublerier og spontane indfald, der ikke vil tage form.
- Det var en rimelig svær opgave, som Skolerne i Oure stillede mig. Men ikke desto mindre en vildt spændende opgave. For hvordan indfanger man lige den særlige energi og ånd, som man møder på Oure Mark, spørger Kasper Eistrup, der har tegnet og malet, så længe han kan huske – faktisk længere end han har spillet musik – og som i de senere år har haft flere roste udstillinger.

Gennemsyret af ungdom

Kasper Eistrup er i forvejen godt kendt på Skolerne i Oure, hvor han blandt andet har været med til at udvikle retningen for Oure Music. Derfor havde han også en intuitiv fornemmelse af, i hvilken retning han skulle gå i arbejdet med en jubilæumsplakat.
- Skolerne i Oure er gennemsyret af ungdommens energi. Af de voldsomme følelser, der er i spil, når man er ung. En periode i ens liv, som på den ene side er forfærdelig angstprovokerende, fordi man ikke rigtig ved, hvor man er på vej hen – man ved bare, at man skal af sted mod nye horisonter. Samtidig er det en tid, hvor man møder verden med nysgerrighed og lidenskab. I Oure favnes og rummes ungdommens eksplosion af følelser, forklarer Kasper Eistrup. Han rev en dag ud af kalenderen og drog til Oure for at scoute to Oure-ansigter blandt de hundredvis af unge. En dreng og en pige, der kunne træde op som repræsentanter for den ungdom, der år efter år søger mod Sydfyn. På plakaten er de indarbejdet i et kraftfuldt univers bestående af forskellige farvefelter og ledsaget af et ungdomsdigt skrevet på engelsk.
- Foruden ungdommen rummer Oure også det internationale udsyn. Kampen mod middelmådigheden og nationalismen. Oure er et sted, hvor grænser brydes, siger Kasper Eistrup og forklarer dermed, hvorfor plakaten med det engelske har fået et internationalt skær.

JØRGEN LETH

Manden for hvem sport og kunst hænger uløseligt sammen er i mange år kommet som gæst på Oure. Et sted han glæder sig over at vende tilbage til.

Vi tog en kop te og en snak med den kontroversielle kunstner.

Du er en person, som vi her på Oure finder interessant, fordi du som menneske og som kunstner rummer mange dimensioner. Hos dig finder man den kunstneriske bredde og ambition, som vi selv som skole mener at besidde. Det, vi her på Oure hele tiden prøver på, er at lave en skole, der løfte sig ud af det traditionelle.
Hvordan oplever du stedet?
Det er jo et sted, jeg kommer tilbage til med stor glæde. Jeg er kommet her i mange år, og jeg kan godt li' stedet. Jeg kan mærke den der åbne ånd, der er hernede, næsten kraftigere end nogen anden højskole, jeg har været på. Her er en frisk ånd! En frisk vind blæser, og jeg er altid vel modtaget, og det kan jeg jo godt li' – man kan jo næsten bade i det! Der er en god form for interesse og sympati. Her kan jeg jo sige hvad som helst, hvilket du også kan høre på foredraget. Jeg føler mig stimuleret, når jeg møder så stor forståelse. Det må jo betyde, at skolen selv har højt til loftet. Jeg er imponeret over stedet og glad for at se, hvor meget stedet har udviklet sig.
Jeg kom her fra før jeg rejste til Haiti i 1991. Med beundring har jeg set, hvor bredt og hvor foretagsomt stedet er. Det ér jo en moderne højskole. Jeg er fuld af beundring over, at man kan tilbyde så meget, at man kan spille på så meget. Jeg er glad for, at den ånd her på Oure har overlevet, selv om den stramning på højskoleområdet, jeg har hørt om, vist har sat sit præg rundt omkring i landet. Det er dejligt at se, at det frie sind på Oure har overlevet og er ekspanderet, som det er. Det er jeg glad for at se, og det vil jeg meget gerne være en del af. Jeg vil gerne høre til den kreds, der trækkes på.

Det gør vi heldigvis også, og vi gør det jo, fordi du har det vid, som du har, og fordi du om nogen bevæger dig i det rum, som vi på Oure har valgt at kalde Sport & Performance. Det har du jo altid gjort.
Ja, der er et vist overlap. Jeg kan godt mærke, at jeg ikke kun kommer herned som en mand, der har en mening om sporten, men også som en mand, der repræsenterer kunsten. I forstår de ting, jeg har lavet, som f.eks. "Det perfekte menneske".

Det må man sige. Det er sjovt at finde allierede uden for skoleverdenen. Du har jo tænkt de tanker allerede for lang tid siden, sikkert helt tilbage fra da du lavede "Det perfekte menneske" i 1967. For os er det fantastisk at se, at du, som var med allerede dengang, stadig trækker så stort et læs, at du stadig definerer nogle klare linjer både i sporten og i kunsten. Vi ved jo, at en musiker som Michael Simpson kontaktede dig med henblik på noget samarbejde, og det samme har andre unge musikere gjort. Føler du dig nogen gange som en slags primus motor, en slags inspirator for de unge kunstnere?
I hvert fald kan jeg godt lide den tanke at vise dem, at det er muligt. Jeg er da tilfreds og stolt over, at jeg stadig har lyst til at eksperimentere. Jeg er aldrig gået på akkord, jeg har aldrig lavet ting, som jeg kunne alt for godt, og det er måske mit eksempel. Jeg vil gerne stå for en åbenhed og en nysgerrighed, en interesse for verden, der ligger uden for Danmark. En opfordring til at opleve. Jeg søger ikke at gøre det lettere for mig selv, jeg søger hele tiden sværere opgaver, og det har jeg ikke noget imod, at andre tager til sig! Jeg kan jo ikke undgå at lægge mærke til, at jeg har et stort ungt publikum, hvilket jeg i starten var meget forundret over, men det er da noget, jeg er blevet meget glad for. Jeg mærker det jo bl.a., når jeg taler her på Oure, men også med de musikprojekter, jeg har været med i. Det pludselig at stå på Roskilde Festivalen og på VEGA osv. Det er jo en fantastisk oplevelse for mig at blive rockstjerne på mine gamle dage. Det kan jeg godt li'!

Så konklusionen må være, at du er en kunstner, som de unge åbenbart stadig gerne vil have!
Ja, det er da en god afrunding på snakken.

SPORT & PERFORMANCE LINJER:

FODBOLD

HÅNDBOLD

GOLF

ADVENTURE/SKI/ SNOWBOARD

SEJL/SKI/SNOWBOARD

HAVADVENTURE/SKI/ SNOWBOARD

MODERN DANCE & BALLET

TEATER

MUSIK

OURE-LÆSEPLAN: SKOLEÅRET ER OPDELT I 4 PERIODER, HVOR MÅLET ER, AT SKABE KONTINUITET OG FLOW. EFTER ET SPÆNDENDE INTRODUKTIONSFORLØB STARTER FORLØBET: I PERIODE 1 BEHANDLES ANTIKKEN OG MIDDELALDEREN. I PERIODE 2 RENÆSSANCE, REFORMATIONEN OG OPLYSNINGS-TID. I PERIODE 3 DET MODERNE GENNEMBRUD. I PERIODE 4 NUTID OG FREMTID. DE PROBLEMSTILLINGER DER REJSES I FORHOLD TIL DE ENKELTE PERIODER, FREMKOMMER GENNEM DEBAT MED ELEVERNE I ET INTROFORLØB. DERUDOVER VIL DER VÆRE TEMAUGER, HVOR DEN ENKELTE AFDELING TEMA-SÆTTER PROBLEMSTILLINGER. DET FAGLIGE NIVEAU ER HØJT, FORDI VI MENER, AT DET ER VIGTIGT FOR DEN ENKELTE ELEV.

oure

EFTER SKOLE

DAGLIG LEDELSE PÅ EFTERSKOLEN
MORTEN LARSEN
ERIK GARNE THOMSEN
JAKOB LANDTVED
METTE ROMER SØBORG

Oure Efterskole er Danmarks førende efterskole, der har sat ny standarter. Den særlige blanding af speciallinjer inden for sport & perfomance, et spændene efterskoleliv og gymnasieforberedende boglig undervisning har givet skolen stor succes.

Den pædagogiske idé bygger på at skabe sammenhæng mellem elevernes fascination i deres sportslige og kunstneriske fag og deres intellektuelle og sociale udvikling, som forstærkes i et intensivt campussamvær elever og lærere imellem.

Oure Efterskole har store ambitioner på elevernes vegne. Vi opfatter, at vores elever er noget helt særligt. Nogle er mere eller mindre øvede i forhold til sport og perfomance end andre – det er kun fint. Vi tager udgangspunkt i den enkelte elevs forudsætninger, så alle får et lige stort udbytte ud af efterskoleåret.
Men alle har det tilfælles, at de vil gøre efterskoleåret til en oplevelse, der aldrig glemmes. Og det virker – det kan vi konstatere efter 25 års efterskolevirksomhed. Eleverne får venskaber for livet, de bliver en del af Oure-netværket Og de husker tilbage på efterskoleåret, som et tidspunkt, hvor det rykkede.

Oure Efterskole arbejder i forlængelse af den dannelsestradition, der anvender sporten og de kunstneriske fag som redskaber i de unges dannelsesproces og i deres videnstilegnelse.

Oure Efterskoles liv i sport, kunst, skole og fritid vil være præget af begreber som menneskerettigheder, etisk refleksion, retfærdighed og fairness, dialog og gensidig respekt. Dette stiller krav til elever og skolens ansatte - men det betyder på plussiden et åbent og udviklende miljø.

Målet er, at eleverne tilegner sig en række kompetencer - sociale, sportslige, musiske, intellektuelle, kommunikative og følelsesmæssige. Sagt på en anden måde, at eleverne bliver dygtigere, stærkere, klogere, mere nysgerrige, ansvarsbevidste, selvstændige og videbegærlige - og dermed godt rustet i deres videre liv og uddannelsesforløb.

Kommunikation mellem forældrene og skolen er en forudsætning for et godt samarbejde og gensidig respekt partnerne imellem, og vægtes derfor højt af skolen.

Oure Efterskole er gymnasieforberedende. Med det mener vi ikke, at alle elever skal på gymnasiale uddannelse. Vi mener, at eleverne skal ville den boglige undervisning. At de også har ambitioner på det boglige felt.

Et gymnasieforberedende efterskoleforløb hos os, tilstræber at give eleverne en indsigt og viden, i de centrale tanker i den europæiske civilisation.

Vi står midt i en spændende og udfordrende globaliseringsproces. Med udgangspunkt i skolernes værdigrundlag vil idéerne om verdensborgerskab og fremtidens udfordringer og muligheder blive behandlet.

I fritiden kan alle elever på tværs af linjerne benytte sig af skolens mange muligheder for kreative aktiviteter og sport.
Et varieret aften- og weekendprogram giver eleverne mulighed for at udfolde sig.

Alle weekender indeholder spændende temasatte programmer, hvor eleverne vil møde andre på tværs af klassetrin, linjer og boglige fag.

UngdomsCaféen, også kaldet OureCaféen, er et centralt møde- og opholdssted for eleverne på efterskolen.

Studierejsen sætter den daglige undervisning i perspektiv, og på alle linjer tilbydes udlandsrejse. Desuden er der rejseaktivitet i forbindelse med turneringer, stævner og ekskursioner.

ANTAL ELEVER PÅ OURE EFTERSKOLE:
I 2012 ER VI 560 ELEVER FORDELT PÅ 6 AFDELINGER.

”Hold da op, hvor er du bare blevet moden...”

OURE EFTERSKOLE: Et år på efterskole er lig med personlig udvikling på den store skala. Kig med indenfor i Frederik Mide-Andersens og Katrine Lamp Matthiessens efterskoleverden

FREDERIK MIDE-ANDERSENS OG
KATRINE LAMP MATTHIESSENS

Slyngveninderne hjemme i Hvidovre bemærkede, at noget var forandret. Deres veninde gennem mange år, Katrine Lamp Matthiessen, var godt i gang med 10. klasse på Oure Efterskole. Nye facetter i hendes personlighed kom i spil. På den positive måde.
- Jeg kan huske, at et par af veninderne derhjemme sagde til mig, at de syntes, jeg var blevet langt mere moden og åben. Personligt havde jeg ikke lagt mærke til nogen forandring, men da de sagde det, kunne jeg godt selv se det. At være efterskoleelev i Oure gør noget særligt ved ens udvikling, siger 16-årige Katrine Lamp Matthiessen, der også nyder efterskolelivets grænseoverskridende elementer.
- For et stykke tid siden prøvede jeg for første gang vinterbadning sammen med nogle af mine nye kammerater i Oure. Sådan en oplevelse havde jeg med garanti ikke fået derhjemme. Men det var superfedt. Jeg kastede mig ud i noget, jeg normalt ikke ville gøre.

Indlagt til tolerance

Frederik Mide-Andersen, 15 år, nikker genkendende til Katrine Lamp Matthiessens ord om de personlige grænser, der flyttes som efterskoleelev. Han har samtidig noteret sig, at ord som tolerance og respekt har gode kår i det sydfynske.
- Når man bor i et elevhus sammen med andre unge, nytter det ikke at opføre sig egoistisk og forkælet. Man er indlagt til tolerance, og det føles helt naturligt at udvise respekt for ens nye kammerater og deres behov, siger Frederik Mide-Andersen, hvis efternavn er godt kendt i Oure.

Adskillige af hans familiemedlemmer har været elever på Skolerne i Oure, og allerede i 6. klasse bad Frederik Mide-Andersen, der kommer fra Nordsjælland, selv om at blive skrevet op til et efterskoleophold.
- Det var nærmest forudbestemt, at jeg skulle til Oure, siger han.

Syv år på ét år

Frederik Mide-Andersen lægger samtidig ikke skjul på, at det på det personlige plan har været udfordrende at tage alene til Sydfyn for et helt år.
- Man siger, at et år på Oure Efterskole svarer til syv almindelige år. Det er ikke helt ved siden af. Man får i hvert fald syv gange så mange nye venner – mindst! En ufattelig stor omgangskreds, hvor man ikke bare uden videre kan vælge nogen fra. Det betyder, at du som person både skal kunne rumme sportsfreaken og musikeren, siger Frederik Mide-Andersen, der går på adventurelinjen.

Fordomme gjort til skamme

Netop mødet med andre typer mennesker tiltaler Katrine Lamp Matthiessen, der er bidt af musik. I elevhuset bor hun sammen med otte drenge, der er passionerede håndboldspillere. Forskelligheden i samværet er en styrke, anfører hun.
- Da jeg kom til Oure, havde jeg nok en ide om, at sportsfolk var sådan nogle typer, der kun kunne tale om sport. Sådan er det ikke. Forleden sad jeg eksempelvis og snakkede med en af håndbolddrengene, og han fortalte, at hans store drøm er at blive læge. Det overraskede mig, og det gav en vildt spændende snak om, hvad vi hver især drømmer om på længere sigt, siger Katrine Lamp Matthiessen.

BURTON
Rascals

Kulturbæreren

OURE EFTERSKOLE: Charlotte Kromann var med til at tage imod de allerførste efterskoleelever i 1987. På nærmeste hold har hun fulgt udviklingen fra lokalt skoleprojekt til international campus

CHARLOTTE KROMANN,
LÆRER PÅ EFTERSKOLEN

Der er sket en del, siden dengang kalenderbladet viste 1987. Dengang, hvor statsminister Poul Schlüter regererede på Christiansborg. Hvor Trine Dyrholm sang sig ind i hjerterne med "Danse i måneskin", og hvor moden dikterede asymmetrisk hår, store øreringe, pastelfarver og blå øjenskygge for pigernes vedkommende – sejlersko, polo T-shirt og langt nakkehår for mændenes vedkommende. Det var også dengang, hvor en håndfuld visionære skolefolk stak spaden i jorden midt på Oure Mark for at bygge en efterskole. Siden fulgte en højskole og et gymnasium, der satte verdensborgerskab på dagsordenen. Dét, der startede som et lokalt skoleprojekt, har i dag vokset sig til en international campus.

Pionerånden

En af dem, der har været en aktiv del af udviklingen gennem alle årene, er efterskolelærer Charlotte Kromann:
-Udviklingen i Oure har været markant, fastslår kulturbæreren, der tydeligt husker, hvordan hun som en af de første nyansatte kastede sig entusiastisk ud i skoleprojektet i 1987.
-Opstarten var præget af fællesskab og pionerånd. Alle boede på pladsen. Vi holdt fødselsdage sammen og lærermøderne foregik til tider i det fri. På visse punkter stak vi ud. Drenge og piger boede sammen. Ikke helt almindeligt på det tidspunkt. Om sommeren drog vi med hele skolen til Sverige og stegte pølser over bål, og om vinteren forsøgte samtlige lærere sig som skiinstruktører i det sydlige. Det sidste fik dog hurtigt en ende, og professionelle tog over. Vi favnede både bredden og eliten, men de efterfølgende år blev præget af en professionalisme og specialisering som, i mine øjne, er med til at forklare skolernes succes.

Spejler samfundet

Når Charlotte Kromann i dag ser tilbage på 25 år på Oure Mark, så får hun øje på et skoleprojekt, som på mange måder har afspejlet samfundets udvikling.
-Det samfund, vi uddanner de unge til i dag, er ikke det samme som i 1987. Derfor kræves der andre færdigheder og kompetencer, for at de kan begå sig i en globaliseret verden. Digitaliseringen, der slog igennem i 1990érne, har ændret vores måde at kommunikere og være sammen på – verden er på en måde blevet mindre. Det giver helt nye muligheder og udfordringer- også i undervisningen. Dette globale islæt, som ikke var på tapetet i 1987, fylder utrolig meget i dag. Jeg synes, skolerne gennem årene, har været åbne og visionære i forhold til samfundsudviklingen, siger Charlotte Kromann.

Stadig det samme

Alligevel er der, understreger efterskolelæreren, en grundlæggende kerne i det sydfynske skoleprojekt, som går på tværs af alle årene.
- Selvom vi i dag er et stort campusmiljø med hundredvis af unge og et hav af spændende og dygtige undervisere - også fra fjernere himmelstrøg - så handler det dybest set om det samme som i 1987. Om at møde unge mennesker, der hvor de aktuelt befinder sig i deres liv. Lade dem indgå i et fagligt og socialt fællesskab, der kan udvikle dem, så de får ressourcer til at tage aktiv del og ansvar i det samfund, de er en del af. Dengang som nu er drivkraften at skabe Danmarks bedste skole- og uddannelsesmiljø.

DER SKÅLES. LÆRERMØDE OG FROKOST I DET FRI FÅ DAGE FØR FØRSTE ELEVHOLD ANKOMMER SEPTEMBER 1987.
BEMÆRK, AT HUSET I BAGGRUNDEN ENDNU IKKE ER BEKLÆDT MED DE KLASSISKE RØDE BRÆDDER.

”Vagttelefonen, det er Jens Hoffmann!”

DAGVAGTEN: Det slår aldrig fejl. Hver eneste dag skoleåret rundt – i tidsrummet 07.00 – 15.00 – ringer Jens Hoffmanns mobiltelefon gennemsnitlig 10-20 gange. For andre ville det være en grænseløs irritationsfaktor. Men for Jens Hoffmann er det en essentiel del af hans arbejde som dagvagt i Oure.

Det er ham, som efterskoleeleverne eller gymnasiets 1.g’ere ringer til, hvis de vågner og er syge eller af en anden grund ikke er klar til skoledagen. Det er ham, lærerne kontakter, hvis en elev uden forklaring skulle udeblive fra undervisningen. Og det er ham, som forældrene kontakter, hvis de har spørgsmål eller oplysninger om eleverne.
”Vagttelefonen, det er Jens Hoffmann”, lyder stemmen uden undtagelse i telefonen, og kort efter springer Jens Hoffmann på sin mountainbike for at cykle hen til huset, hvor den elev bor, som savnes i klasselokalet.
Altid med det, han selv betegner som en kærlig og fast hånd.
- Som oftest handler det om noget så banalt, som at en elev har sovet over sig. Men det kan også være en elev, som tumler med nogle personlige forhold, der gør, at vedkommende har svært ved at overskue skoledagen. Så får vi en snak om det, eventuelt i selskab med elevens lærer og kostpædagog, og vi forsøger på bedste vis at få løst problemet, siger Jens Hoffmann, der ser det som sin opgave at hjælpe eleverne med at få nogle gode arbejdsvaner, som de blandt andet får brug for i gymnasiet.

Aldrig en flabet teenager

Han har tidligere arbejdet som matematik- og fysiklærer på Oure Efterskole, og han oplevede dengang af og til, at en elev ikke dukkede op til undervisningen. Det frustrerede Jens Hoffmann, at han ikke kendte til årsagen, og han tog fat i skoleledelsen og satte dem ind i problemet. Her drøftede man allerede, hvordan fravær kunne reduceres.

Inden Jens Hoffmann havde fået set sig om, var skolebøgerne skiftet ud med vagtelefonen.
- I dag oplever vi, at der er færre elever, som bliver væk fra undervisningen uden lovlig grund. Formentlig fordi de ved, at jeg kommer og banker på døren, siger Jens Hoffmann, der aldrig har oplevet, at eleverne betragter ham som en politibetjent.
- Jeg har endnu til gode at møde en flabet teenager. De ved godt, at jeg er der for deres skyld. At min rolle dybest set handler om, at vi fra skolens side gerne vil sikre os, at de har det godt og får noget ud af opholdet.

HOFFMANNS MANGE KASKETTER

FORUDEN MORGENTJEK AF FRAVÆRENDE ELEVER STÅR JENS HOFFMANN OGSÅ FOR WEEKENDREGISTRERING, SÅ DER ER FULDSTÆNDIG KLARHED OVER, HVILKE ELEVER DER OPHOLDER SIG PÅ SKOLERNE I FRIDAGENE. DERUDOVER TAGER SKOLENS DAGVAGT SIG AF SKADEDE ELLER SYGE ELEVER I SAMARBEJDE MED SKOLENS SYGEPLEJERSKE, OG SØRGER FOR, AT DE KOMMER PÅ SKADESTUEN ELLER TIL LÆGEN OM NØDVENDIGT. DEN TÆTTE KONTAKT TIL ELEVERNE KOMMER OGSÅ TIL UDTRYK OMKRING EKSAMENSTID, HVOR INDTIL FLERE ELEVER HAR SKREVET SIG BAG ØRET, AT DERES DAGVAGT OGSÅ ER STÆRK I MATEMATIKKEN OG FYSIKKEN.

OURE 24-7

DØGNET RUNDT ER DET MULIGT AT KOMME I KONTAKT MED VAGTTELEFONEN PÅ SKOLERNE I OURE.

JENS HOFFMANN,
DAGTVAGT PÅ OURE

ET SKULDERKLAP LIGE VED HÅNDEN

KOSTPÆDAGOG: Fra den medlevende glædesrus til den personlige opmuntring. Kostpædagog Torfinn Vissing er elevernes mødecentrum i det frie rum på marken i Oure

Torfinn Vissing kan ganske enkelt ikke lade være. Får han øje på en gruppe elever, der sidder og hygger sig, eller en elev, som går rundt lidt for sig selv, er der kun en vej – og en åben invitation til snak:
"Hej, hvordan går det?"
Torfinn Vissing har siden 2009 arbejdet som kostpædagog på Oure Efterskole. Han møder eleverne, når de ikke er til undervisning, sport eller performance. I det frie rum, hvor eleverne ikke nødvendigvis er optaget af andre gøremål. Eftertænksomheden, tiden til at glæde sig over sejren på sportsbanen. De stille tårer på grund af kærestesorgen.
- Det handler om tryghed. Om at skabe nogle sociale rammer, som gør, at eleverne naturligt tør vise, hvordan de har det. Om de er glade, eller om der er noget, som trykker dem. Min opgave er at vise de unge, at jeg er der for dem. At de kan regne med mig – både på de gode og de dårlige dage, siger Torfinn Vissing.

Den svære snak

Når kostpædagogen fortæller om sine mange oplevelser med eleverne gennem årene, er det overvejende de sjove historier, som myldrer frem. Som dengang hvor Torfinn Vissing lod sig overtale til at læse højt for samtlige elever i et elevhus. Eller de mange hyggeaftner sammen med de unge med en god fodboldkamp kørende i tv.
Men oplevelserne tæller også episoder, hvor en elev er blevet revet følelsesmæssigt omkuld på grund af private problemer – sygdom i den nærmeste familie eller mor og far, der skal skilles.
Her kommer Torfinn Vissing og de øvrige kostpædagoger straks på banen.
- Det er altid en vanskelig snak. Men går man roligt frem, og oplever eleverne, at de bliver lyttet til, får de også tid til at bearbejde deres smerte – og finder dermed også personlig styrke til at tackle problemer. Ofte handler det om at hjælpe eleven med at hjælpe sig selv, forklarer Torfinn Vissing, der ser sit arbejde som en vigtig del af den sociale dannelse, som et ophold i Oure også handler om.
- En af de store udfordringer for eleverne er at kunne leve tæt sammen med andre. Finde balancegangen mellem, hvad der er dit, og hvad der er mit – og hvordan behandler vi hinanden. Udfordringer, der ofte gør, at vi som kostskolepædagoger må indtage en rolle som mægler i de pågældende konflikter. Og det kan vi kun gøre, hvis relationerne til eleverne er gode.

TORFINN VISSING,
KOSTPÆDAGOG

oure GYM NASIUM

Oure Gymnasium er et fagligt stærkt gymnasium. Unge med interesse for viden og kompetencer og lyst til personlig dannelse kan her fordybe sig i et udfordrende og udviklende miljø.

Vores elever vælger Oure Gymnasium for at indfri drømme og ambitioner om videregående uddannelse og/eller karriere i sport eller performance. Derfor er de motiverede for at arbejde målrettet og fokuseret. I skolen såvel som deres sport eller performance.

Efter opholdet på Oure Gymnasium vil eleverne have tilegnet sig en række kompetencer – sociale, sportslige, musiske, intellektuelle, kommunikative og følelsesmæssige. Eller sagt på en anden måde: Eleverne bliver dygtigere, stærkere, klogere, mere nysgerrige, ansvarsbevidste, selvstændige og videbegærlige – og dermed godt rustede til deres videre karriere- og uddannelsesforløb.

Eleverne på Oure Gymnasium kommer fra hele Danmark og den øvrige verden. At blive student fra Oure giver derfor medlemskab af et globalt, socialt netværk – et varigt fællesskab.

DAGLIGLEDELSE PÅ GYMNASIET
INSPEKTOR: **KENNETH VENERSTRØM**
KOSTINSPEKTOR: **SØREN JAN RASMUSSEN**
DAGLIG LEDER SPORT: **JOHNNY VAABEN**

OURE GYMNASIUM BLEV OPRETTET I 2003, OG SIDEN ER 300 ELEVER BLEVET STUDENTER.

I 2011 FIK STUDENTERNE PÅ OURE GYMNASIUM DET 10. HØJESTE GENNEMSNIT I DANMARK.

DER ER ANSAT 35 LÆRERE, TRÆNERE OG PÆDAGOGER.

Pædagogisk idé- og værdigrundlag

Oure Gymnasium har et overordnet mål for undervisningen på tværs af skole, sport og performance og ungdomslivet på campus. Dét er, at eleverne udvikler sig til myndige og ansvarlige verdensborgere, som forstår fremtidens lokale og globale udfordringer. Oure Gymnasium tager udgangspunkt i den europæiske oplysningstanke og den moderne tænkning og videnskab. Vores verdensbillede er derfor humanistisk og naturvidenskabeligt, og vi sætter mennesket – her den enkelte elev – i centrum for forståelsen af historien, religionen, samfundet og kulturen. Ligesom det er vores opfattelse, at naturen og dens udvikling skal forklares i naturvidenskaben.

Vi tager altid udgangspunkt i den enkelte elevs forudsætninger i undervisningen. Men vi har også fokus på de fællesskaber, som eleverne indgår i. For selvom læring og udvikling sker i den enkelte, sker dette altid i samspil med andre elever, lærere og trænere. Vi opfatter derfor campus og elevernes forskellige aktiviteter som ét udviklings- og læringsmiljø.

Livet på Oure Gymnasium i sport, performance, skole og fritid vil være præget af begreber som menneskerettigheder, etisk refleksion, retfærdighed og fairness, dialog og gensidig respekt. Dette stiller krav til eleverne og skolens ansatte – men det giver samtidig et udfordrende og udviklende miljø, som er åbent over for elevernes synspunkter. Vi kalder denne pædagogik for dialogpædagogik for at understrege, at vi i og gennem dialog med eleverne lærer dem at argumentere og reflektere – både for sig selv og med andre.

Kostskole

De fleste af eleverne bor på vores kostskole, som er en tryg ramme om de studerendes ungdomsliv. På kostskolen er det pædagogiske medarbejdere, som sørger for rammen om elevernes liv og giver dem opmærksomhed og støtte i deres udvikling fra ung til voksen. Vi lægger vægt på, at de unge lærer at tage ansvar for sig selv og deres forhold til andre samt deltage konstruktivt og reflekteret i de fællesskaber, der er på kostskolen. Det skal være sjovt at gå på Oure Gymnasium, også selv om det ikke er for sjov. Derfor er der også frivillige fritidsaktiviteter, som eleverne planlægger sammen med kostpædagogerne.

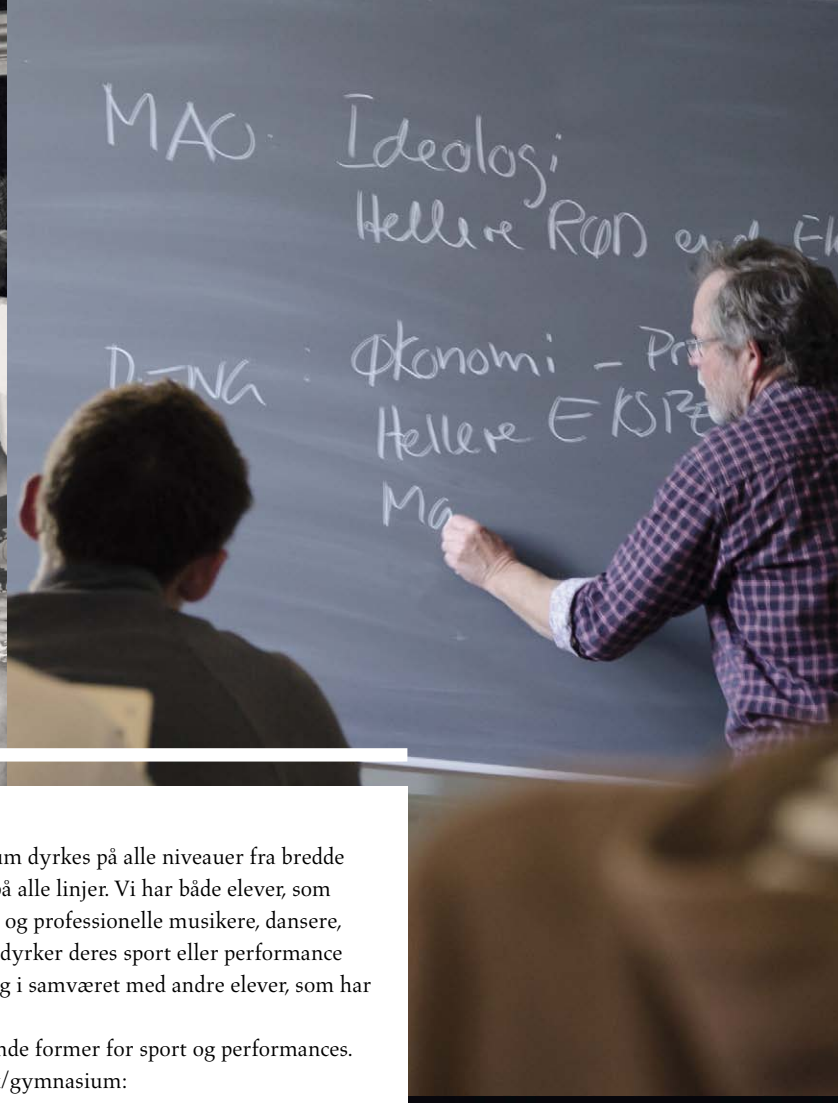

Sport og performance

Sport og performance på Oure Gymnasium dyrkes på alle niveauer fra bredde til elite, og der undervises differentieret på alle linjer. Vi har både elever, som går målrettet efter at blive elitesportsfolk og professionelle musikere, dansere, skuespillere eller filmfolk, og elever, som dyrker deres sport eller performance for at udvikle sig personligt og fordybe sig i samværet med andre elever, som har samme interesse.

På Oure Gymnasium kan du dyrke følgende former for sport og performances. Du kan læse mere om linjerne på oure.dk/gymnasium:

MUSIK	FODBOLD	ADVENTURE
DANS	HÅNDBOLD	CYKLING OG
TEATER	GOLF	LØB
DOX	RIDNING	SVØMNING

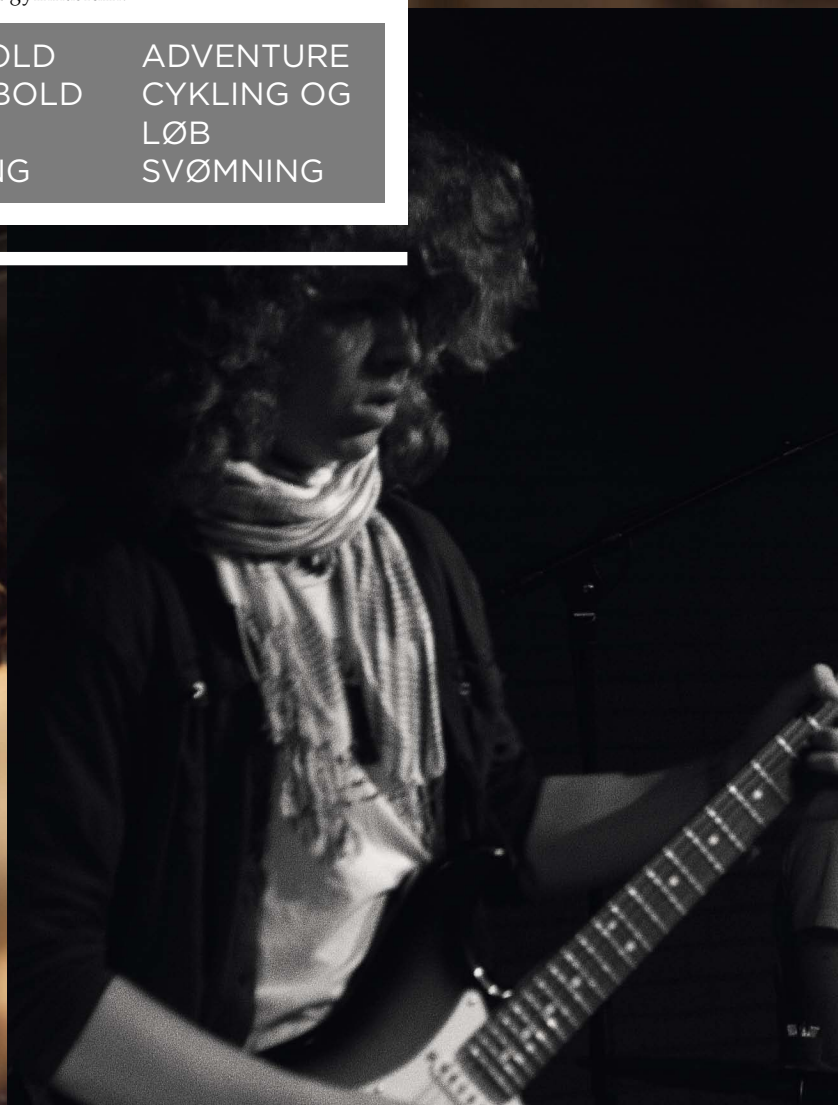

DANSEN MOD BYEN...

OURE GYMNASIUM: Emmy Laura Perez Fjalland søgte mod Oure med en stålsat ambition om at blive professionel danser. Tre års personlig og faglig udvikling åbnede øjnene for et alternativ – drømmekarriere som planlægger af fremtidens bysamfund

EMMY LAURA PEREZ FJALLAND

Hun har alle dage scoret flotte karakterer i skolen. Men da Emmy Laura Perez Fjalland i 2003 trådte ind på Oure Gymnasium, var det ikke just studierne, som trak i hende.

Passionen for moderne dans skulle udleves.

- Moderne dans var på det tidspunkt min helt store ambition. Alt, hvad jeg drømte om, var at kunne få lov til at danse. Faktisk havde jeg ikke den store lyst til at starte i gymnasiet. Men min mor overtalte mig. Hun hæftede sig ved, at jeg på Oure Gymnasium både kunne udforske dansen og få en matematisk studentereksamen, fortæller Emmy Laura Perez Fjalland.

Trygt og udfordrende

Til sin egen overraskelse tog gymnasietiden en uventet drejning. De boglige studier trak mere og mere, og Emmy Laura Perez Fjalland begyndte at flirte med tanken om en universitetsuddannelse.

I dag er hun på pæn afstand af Oure Mark. Emmy Laura Perez Fjalland er på nippet til at færdiggøre sit kandidatspeciale i byplanlægning og geografi ved Roskilde Universitet. Dansen måtte vige. Alligevel står Oure som noget ganske særligt.
- At være ung og gå i gymnasiet handler også om at blive afklaret med sit liv. Om at finde sig selv. Årene på Oure Gymnasium betød i den sammenhæng rigtig meget for mig. Det var på én gang trygt og udfordrende at være sammen med andre unge døgnet rundt. Det faglige og sociale smeltede sammen, og jeg fik åbnet øjnene for mine studiedrømme, siger Emmy Laura Perez Fjalland.

Danser på bordene

Hun husker blandt andet, hvordan den amerikanske valgkamp i 2004 blev dækket i gymnasieklassen i Oure med intensiv undervisning om amerikanske samfundsforhold – efterfulgt af Budweisere og burgere foran tv'et i cafeen under valgaftenen.

- Når det faglige og sociale liv lapper ind over hinanden, opstår der en anden type dialog. Man tvinges til at møde og lytte til andre mennesker, som man måske ikke ellers ville have talt med, siger Emmy Laura Perez Fjalland, for hvem universitetsstudiet blev en naturlig forlængelse af Oure Gymnasium.

- Som universitetsstuderende skal man kunne håndtere frihed under ansvar. Man skal kunne begå sig selvstændigt og i grupper med andre studerende – alt det har jeg været vant til i Oure, siger Emmy Laura Perez Fjalland, der ved siden af universitetsstudierne arbejder ved Dansk Arkitektur Center.

Hun lever fint med, at det blev byplanlægning og ikke dansen, som i sidste ende fik overtaget.

- Jeg danser stadig på bordene af og til, griner hun.

AMBASSADØREN FRA VEJSTRUPLUND

OURE GYMNASIUM: Kammerater for livet og en uhørt høj studentereksamen sendte David Thomhav Wolf Bentzen skridtet nærmere en drømmekarriere på de bonede politiske gulve

DAVID THOMHAV WOLF BENTZEN

David Thomhav Wolf Bentzen husker stadig det spørgsmål, der knagede i hans hoved, da han i 3. g på Oure Gymnasium havde om dansk udenrigspolitik.
"Hvordan bliver man i grunden diplomat?" spurgte David Thomhav Wolf Bentzen en dag sin underviser. Svaret pegede utvetydigt i én retning: Statskundskab på universitetet.
David Thomhav Wolf Bentzen var udmærket klar over, at hans drøm om en karriere som departementschef eller ambassadør i det politiske embedsværk krævede ekstraordinært gode fagkundskaber. Han arbejdede benhårdt med gymnasiefagene i de gamle Vejstruplund-bygninger.

Da han i sommeren 2011 fik studenterhuen på hovedet og eksamensbeviset i hænderne, lød karaktererne på svimlende 26 12-taller og fire 10-taller – dvs. et søgesnit på 12,6 til de videregående uddannelser!

Københavnsk Oure-kollegium

I dag studerer 21-årige David Thomhav Wolf Bentzen statskundskab på Københavns Universitet. Drømmen om en karriere som international ambassadør lever i bedste velgående.
Men David Thomhav Wolf Bentzen vil også gerne være ambassadør for Oure Gymnasium.
- Jeg synes, at jeg skylder Oure vildt

FRA VÅGEBLUS TIL GLØDENDE ILDSJÆL

FORVANDLING: Emil Wilk blev dømt uegnet til gymnasiet. Tre år senere forlod han Oure Gymnasium med en tårnhøj studentereksamen og har i dag fuld knald på en professionel karriere som konceptudvikler og tv-tilrettelægger

EMIL WILK

"Du er hverken boglig eller moden til gymnasiet!"
Nogenlunde sådan faldt ordene, da Emil Wilk tilbage i 2004 var i færd med at afslutte sin folkeskole på Bornholm. Lærerne mente ikke, at han havde det i sig, som en gymnasiestuderende er gjort af. Og afgangsprøven, der lå under middel, bekræftede blot deres profeti.
Tre år senere kunne Emil Wilk tage studenterhuen på hovedet på Oure Gymnasium. Oven i købet med en af de højeste studentereksamener i gymnasiets historie.
Total forvandling på tre år – hvad var der sket?
- Min egen forklaring er, at tror man selv grundlæggende på sine evner og havner i det rette miljø, så får man også det bedste ud af sig selv, siger Emil Wilk, der i Oure oplevede, at sammensmeltningen af nye sociale fællesskaber og sportslig udfoldelse – fodbold – med ét virkede motiverende på hans lyst til bolig fordybelse.
- Tidligere fyldte det boglige ikke noget videre i mit liv. Det kom det pludselig til i Oure. Jeg blev vildt optaget af litteratur – især digtning – og jeg fik vakt et fagligt engagement, som var helt nyt for mig.

Iværksætter-drive

Det var samtidig en entreprenant ildsjæl, der blev tændt i Oure. Siden 2007, hvor Emil Wilk gik ud af gymnasiet, har han haft fuld fart på en kreativ karriere, der blandt andet har budt på den succesfulde opstart af virksomheden Free-Bikes – en reklamevirksomhed med en tydelig social profil.
I dag er 24-årige Emil Wilk konceptudvikler og tv-tilrettelægger i den københavnske kommunikationsvirksomhed We Love People, hvis slagord er at gøre "bæredygtig vækst til en god forretning". Han har her været en af hovedarkitekterne bag facebook-gruppen Ananassen, der henvender sig til unge, som i en konstruktiv form ønsker at opstille konkrete alternativer til reality-bølgen på tv.
Gruppen har på rekordtid opnået mere end 282.000 likes og producerer egne tv-eksperimenter med blandt andre musikeren Thomas Blachman i rollebesætningen.
- Det er i koblingen mellem mangfoldighed og det personlige engagement, at tingene sker, siger Emil Wilk.

På hjemmebane i det fremmede

Han lader tankerne svæve tilbage til Oure Gymnasium. Til den allerførste dag, hvor han sammen med alle de nye gymnasieelever tog opstilling på et stort danmarkskort, der var udlagt på gulvet i Oure-hallen. Emil Wilk stillede sig sammen med en fodboldkammerat, han kendte i forvejen hjemmefra, på den plet, der forestillede Bornholm.
- Da jeg stod der på min egen lille ø og så ud over flokken af vidt forskellige unge, som kom alle steder fra, følte jeg mig med det samme hjemme. På mit eget sted sammen med andre.

meget. For mig står de tre år på Oure Gymnasium som de bedste år i mit liv. Ikke kun fordi jeg forlod stedet med en fantastisk studentereksamen, der sendte mig sikkert videre i uddannelsessystemet. Lige så meget fordi jeg fandt nye kammerater for livet, siger David Thomhav Wolf Bentzen og fremhæver – meget apropos – at han snart flytter i bofællesskab i København med nogle af sine gamle Oure-kammerater.
- Det sociale element i Oure er helt unikt. Du sover i samme hus som dine kammerater, du spiser sammen med dem, følger de samme fag, går til sport sammen og hygger sammen om aftenen, fortæller David Thomhav Wolf Bentzen, der også gik et år på Oure Efterskole, inden han fortsatte i gymnasiet.

- Ønsket for at indgå i et fællesskab med andre mennesker bliver ikke alene stimuleret i Oure – det bliver et behov, pointerer han.

Da FC Svendborg fik smæk

Ved siden af sine indiskutable evner med lærebøgerne er David Thomhav Wolf Bentzen også en kompetent fodboldspiller. I dag slår han sine folder som serie 1-spiller i Sundby Boldklub i København.
Og i Oure var det også fodbolden, der fyldte så snart lektiearbejdet – eller bare "hyggelæsning" om emner som retfærdiggørelse af militære interventioner, forholdet mellem kollektiv sikkerhed og magtbalancesystemer eller suveræneitetsproblematikker – var lagt til side.
Specielt én oplevelse glemmer David Thomhav Wolf Bentzen aldrig: Oures afklapsning af divisionsholdet fra FC Svendborg i finalen i den fynske pokalturnering.

- Vi vandt 4-2 på Odense Atletikstadion. Tæt bakket op af masser af elever fra Oure, som havde taget turen til Odense i busser. En fed oplevelse, der samtidig siger alt om det sydfynske sammenhold.

Altid på tværs

OURE GYMNASIUM: Fagområder i et levende krydsfelt. Fra sportspladsen og direkte til undervisningen. Fra bøgerne til musikken til dansen til sporten til fællesskabet. Fra fag til fag. Hele tiden elevernes bevægelse mod et nyt til…

TRINE SKJOLD NIELSEN,
GYMNASIELÆRER

For Trine Skjold Nielsen er det i særlig grad den tværgående dynamik – der ligger forankret som et decideret kulturtræk ved Skolerne i Oure – der trænger sig på, når hun skal indfange, hvad der karakteriserer jobbet som lærer på Oure Gymnasium.

- Det tværgående element folder sig ud på flere måder. På det faglige plan mærker jeg dagligt glæden ved, at der hele tiden sigtes mod at koordinere fagområderne gennem læseplaner, så eleverne oplever, at der er sammenhæng i tingene, siger Trine Skjold Nielsen, der underviser i fagene dansk og psykologi.

- Hvordan kommer det konkret til udtryk?
- Når jeg eksempelvis fortæller om romantikken i dansk, så ved jeg, at underviseren i historie også beskæftiger sig med 1800-tallet. Det giver sammenhæng mellem fagene, og det er desuden motiverende for en tæt dialog på tværs af hele lærerkollegiet. Jeg oplever, at tiltaget med de koordinerede læseplaner er med til at højne det faglige niveau, fordi eleverne møder flere perspektiver.

- Tværfagligheden understøttes desuden af forløbet Almen Studieforberedelse, som strækker sig over hele gymnasietiden. Forløbet klæder eleverne på med masser af idehistorie og videnskabsteori og styrker på den måde deres kreative og kritiske sans, så de udvikler studieforberedende kompetencer.

- Hvad kendetegner den type elever, du møder i klasserummet på Oure Gymnasium?
- Også her kommer den tværgående dynamik meget kraftigt til udtryk. Det tilføjer et klasserum en ekstra energi, når den ene elev brænder for fodbold, den anden for dans, den tredje for musik osv. Som lærer mærker jeg, at mange af eleverne er utroligt dedikerede. At de besidder et stort drive. De er lette at motivere, og derudover ved de, hvad det vil sige at performe. Ved eksamensbordet demonstrerer vores elever ofte, at de evner at tage teten.

- Hvad betyder det for dig som lærer, at du møder eleverne i et kostskolemiljø, hvor de opholder sig hele døgnet?
- I forhold til det traditionelle almene gymnasium, hvor jeg også har været ansat, er der ingen tvivl om, at man møder eleverne på en anden måde i Oure. Man kommer meget tæt på dem, fordi de bor på stedet. Man bliver derfor også involveret i, hvad de er optaget af ud over det rent faglige.

INDSIGT TIL UDSYN

JAKOB MATHIESEN,
GYMNASIELÆRER

OURE GYMNASIUM: "Den myndige verdensborger" er på skemaet. Gymnasielærer Jakob Mathiesen sætter ord på arbejdet med den store vision i den daglige undervisning

Den myndige verdensborger. Et par sjældent voluminøse ord, som de færreste af os tager i munden hver dag. Ord, der alene ved deres vidtløftige slagkraft, kan bringe en på de kosmopolitiske vinger for at svæve langt op over postnummeret 5883, som gælder for lokaliteten Oure.

Og samtidig ord, der udtrykker den bærende vision for Skolerne i Oure, nemlig at klæde unge mennesker på til at kunne tage del i verden. Give indsigt til udsyn. På Oure Gymnasium handler det om hver eneste dag at gøre visionen om verdensborgerskabet konkret og aktuel i klasselokalet.

Jakob Mathiesen, underviser i historie og samfundsfag, forklarer:
- At kunne navigere i en hverdag, hvor du ustandseligt veksler mellem faglig undervisning, sport og performance og møder en masse mennesker med forskellige holdninger til tilværelsen, er for mig at se det første skridt i retning mod verdensborgerskabet.

- Hvad er det, unge i dag skal kunne mestre?
- Vi lever i en tid, hvor tidligere fælles referencerammer som kunsten, religionen og ideologierne ikke længere er det, vi spejler os i. En tid, hvor det kan være svært at finde sammenhæng og faste holdepunkter. Unge mennesker skriger i dag efter struktur og faste rammer. I Oure får de udviklet deres personlige holdepunkt, idet de oplever sammenhæng mellem faglig, social og kropslig udvikling. Dermed bliver de stærke individer, der kan begå sig i mangfoldigheden.

- Hvordan arbejdes der konkret med personlig udvikling og verdensborgerskab i gymnasiet?
- Når eleverne starter i 1.g, er det i sig selv ekstremt udfordrende og udviklende at træde ind i den nye Oure-verden. De skal finde sig til rette på skolebænken, i deres sport eller performance og i deres samvær med helt nye venner. Vi udfordrer dem til at blive rummelige mennesker – eller verdensborgere om du vil – samtidig med at vi støtter dem i deres udvikling af selvstændighed. I 3.g står vi med nogle elever, som tør stille de kritiske spørgsmål. Det er en udvikling, som vi også forsøger at understøtte rent fagligt.

- Hvordan gør I det?
- Faget Almen Studieforberedelse, som også kendes fra andre gymnasier, er et godt eksempel. Tanken er, at eleverne skal blive i stand til at kombinere deres fagområder, så de eksempelvis kan anskue et emne som miljø gennem både biologi- og samfundsfaget. Det er faktisk en videnskabelig øvelse, som de færreste unge uden videre kan praktisere, medmindre de har et godt forhåndskendskab til videnskabsteori. Det forsøger vi at give dem i Oure. Over et halvt år får eleverne en solid introduktion til idehistorie og videnskabshistorie, som gør dem fuldt fortrolige med navne, epoker og paradigmeskift fra videnskabens historie. På den måde forsøger vi at tage skolernes vision med ind i klasselokalet.

oure HØJ SKOLE

Oure højskole er en højskole hvor sport og performance er oplevelses-, færdigheds- og dannelsesfag og hvor den enkelte elevs kropslige, kreative, personlige, sociale, emotionelle og intellektuelle læring og udvikling er det centrale.

DAGLIG LEDELSE PÅ HØJSKOLEN
THOMAS BUNDGAARD (PERFORMANCE)
JESPER HENRIKSEN
SIMON FREJVALD ANDERSEN

Oure Højskole tager udgangspunkt i den europæiske oplysningstanke og den moderne tænkning og videnskab.

På Oure Højskole mødes den enkelte elev på tværs af kulturelle, sociale og politiske baggrunde i et ligeværdigt samvær, hvor det fælles opstår, og hvor den enkelte udvikler sin personlighed, sin viden, sine følelser og sine kompetencer. Højskolens fællesskab skaber et netværk for livet samtidig med, at det er et springbræt til videre uddannelse og personlig udvikling.

Forudsætningen for et ligeværdigt samvær er, at skolens grundlag er sekulært - en adskillelse af religion og pædagogik, politik og etik. Vores verdensbillede er humanistisk og videnskabeligt, og vi sætter mennesket i centrum for forståelsen af historien, religionen, samfundet, kulturen, kunsten og sporten, ligesom det er vores opfattelse, at naturen og dens udvikling skal forklares i naturvidenskaben.

Den overordnede pædagogiske målsætning for Oure Højskole er: At eleverne udvikler sig til myndige og ansvarlige verdensborgere, som kan bidrage til løsningen af fremtidens lokale og globale udfordringer.

Livet på Oure Højskole er præget af debatter om det helt centrale civilisatoriske spørgsmål: Menneskerettigheder og universelle værdier som respekten for individet, demokratiet og ytringsfriheden. Etisk refleksion og begreber som retfærdighed, fairness, dialog og gensidig respekt er derfor en selvfølgelig del af højskolelivet, der sætter begreber som demokratisk og politisk dannelse i centrum.

OURE HØJSKOLE RUMMER CA. 140 ELEVER PR. HALVÅR.

STUDIETURENE GIK I 2012 BL.A. TIL NEW YORK, TOKYO, BUENOS AIRES OG DE FRANSKE ALPER.

Sport & performance:

Med udgangspunkt i sport og performancelinierne og kostskolelivet er målet at perspektivere sporten og de kunstneriske fag så der bygges bro imellem elevernes linieaktiviteter og tilegnelsen af kompetencer og viden.

Perspektiveringen sker på baggrund af teorier og metoder der kan belyse det biologiske og naturen, og det psykologiske i forhold til individet i forhold til det sociale fællesskab. Den sker i forhold til værdier og det etiske. Den sker i det kreative, musiske, det æstetiske og i det kulturelle og globale fællesskab.

Den almene perspektivering og dannelse i kombination med sporten og de kunstneriske fag sker med henblik på elevens personlige udvikling men også med henblik på kvalificering til videre uddannelse og erhvervsarbejde.

Det særegne på Oure Højskole er, at vi har det, som vi kalder det fagintensive linjevalg, hvor eleverne vælger én speciallinje, som de målrettet udvikler sig i. Dette lægger op til fordybelse, fokusering og en målrettet indsats .

Oure Højskole har ambition om at udgøre et læringsmiljø præget af kulturel kapital, lidenskab i sport og kunst og et fornøjeligt og festligt højskoleliv - skolen for livet.

LINJER PÅ OURE HØJSKOLE

OURE SPORT (GENERELT SPORTSKURSUS)
ADVENTUREINSTRUKTØR
MODERN DANCE & BALLET
STREET DANCE
OURE THEATER
OURE MUSIC
OUREDOX (DOKUMENTARFILMLINJE)
FODBOLDTRÆNER
HÅNDBOLDTRÆNER
SNOWBOARD
SKI ALPIN (OFF PISTE-FREE RIDE OG FREE STYLE)
SKI BSI (BASIC SKI INSTRUCTOR)
SKI PSI (PROFESSIONAL SKI INSTRUCTOR)

Svømmepigen og filmmanden krydser spor

OURE HØJSKOLE: Den ene har sagt farvel til en karriere som elitesvømmer. Den anden har overgivet sig til sin filmdrøm. Højskoleeleverne Nina Jesse og Christian Haahr Jensen er landet i Oure af vidt forskellige grunde – og så alligevel ikke…

CHRISTIAN HAAHR JENSEN
OG **NINA JESSE**

En dag for år tilbage stod Nina Jesse på skamlen i en svømmehal. Parat til at springe ud i endnu en benhård konkurrence, som hun ikke sjældent trak sig ud af som vinder. Hun var elitesvømmer og på ungdomslandsholdet.
Fra sin skammel kastede Nina Jesse et kort blik til siden. Folk heppede. Stemningen var euforisk. Præcis dér – i det øjeblik – mærkede Nina Jesse, at gnisten var væk. Karrieren som elitesvømmer blev indstillet. I stedet blev Nina Jesse svømmetræner, og hun tog sideløbende en studentereksamen.
Bagefter kom tomrummet. Fællesskabet fra den aktive svømmekarriere var forsvundet. Nina Jesse sagde farvel til hjemegnen i Høje Taastrup og tog til Oure Højskole. For at finde et nyt fællesskab – for at finde sig selv.
- Da jeg startede på Oure Højskole, befandt jeg mig i en situation, hvor jeg havde svært ved at overskue, hvad der skulle ske. Svømningen havde fyldt så meget. Nu var jeg i tvivl om, hvad jeg skulle fylde i mit liv i stedet. I Oure har jeg fundet alt det, som svømningen tidligere gav mig. Fællesskabet og roen i mig selv, siger Nina Jesse, 20 år, der på Oure Højskole har fået smag for adventurelinjen og nu ser en fremtid for sig inden for rejse- og oplevelsesbranchen.

Filmen kaldte

Over for hende sidder 23-årige Christian Haahr Jensen, der også går på Oure Højskole. Hans baggrund er en anden. Christian Haahr Jensen har afbrudt sit psykologistudie på Aarhus Universitet for at afprøve sine evner som filmdokumentarist på højskolens filmlinje Oure Dox.
Den personlige tvivl, som Nina Jesse skitserer, genkender han til fulde:
- Jeg er sikker på, at jeg vender tilbage til psykologien og færdiggør studiet. Men jeg var nået til et punkt i mit liv, hvor jeg pludselig kom i tvivl, om jeg lavede det rigtige. Min konklusion var, at filmen skulle have en chance, fortæller Christian Haahr Jensen, der i tidernes morgen fik vakt sin interesse for film, da han blev blandt de 10 bedste i en manuskriptkonkurrence og scorede tre dage på Filmhøjskolen. Siden fulgte blandt andet en dokumentarfilm om rapperen PerVers.
På Oure Dox har Christian Haahr Jensen fået helt nye perspektiver på sin filmkunst.
- Som filmdokumentarist har jeg en ambition om, at jeg gerne vil tæt på folk. Få min viden om psykologi i spil. På Oure Dox får jeg indspark til, hvordan man laver dokumentarfilm, der kommer ind under huden på folk, siger han og fremhæver samtidig, at arbejdet med film kan være en krævende proces:
- På det mentale plan kan det være lige så hårdt at færdiggøre en film som at løbe en maraton.

Ikke så meget bullshit

For Nina Jesse er filmen og kunsten, som Christian Haahr Jensen til daglig boltrer sig hjemmevant i, en verden hun ikke tidligere har kunnet relatere sig til. Det kan hun nu.

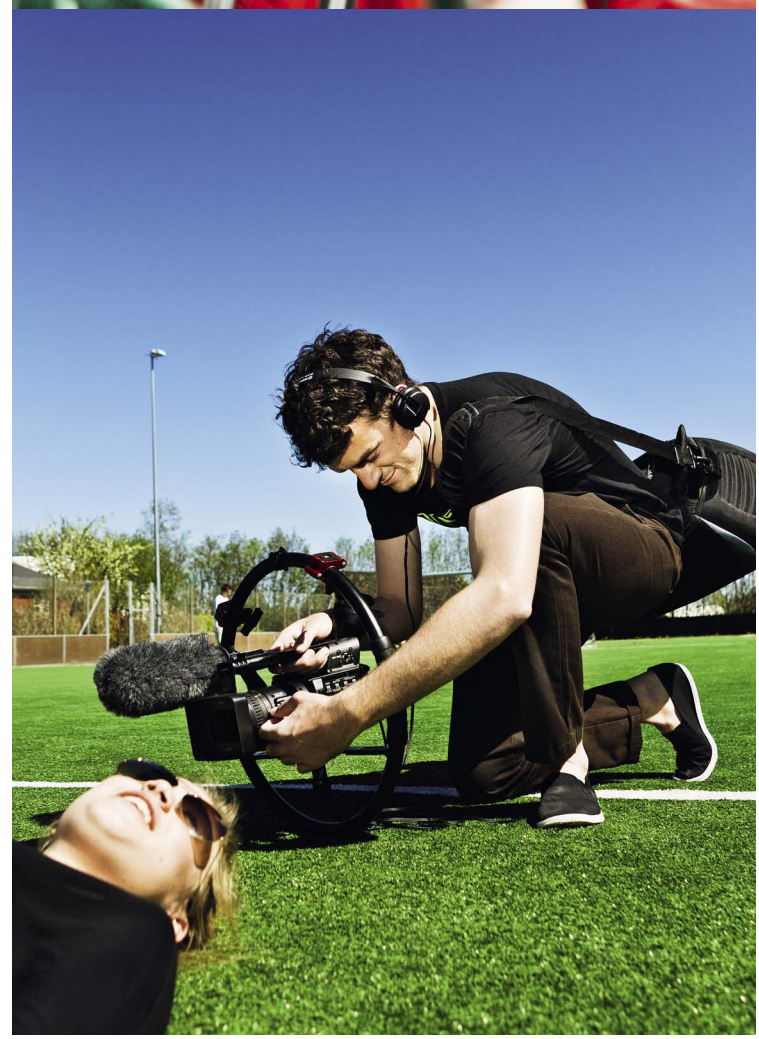

- Jeg får vildt meget ud af at lytte til en fyr som Christian. Folk, der arbejder med kunst, oplever ligesom os sportsudøvere at være presset. At skulle knokle for det mål, de har sat sig. For mig er det en helt anden indgang til at nå et resultat.
Christian Haahr Jensen tager ordet:
- Det, som jeg lærer af sportsfolkene i Oure, er dedikationen. Den kreative verden er ofte kendetegnet ved den lidende kunstner, som ikke føler, at han bliver forstået. I sporten er der ikke så meget bullshit, men en helt anden disciplin. Det er voldsomt inspirerende.

Den stærke forskellighed

Filmdokumentaristen kigger over på svømmepigen:
- Hvad har det egentlig gjort ved dig personligt at komme til Oure, Nina?
Svaret falder prompte:
- Jeg har altid troet meget på mig selv i kraft af den position, jeg havde som elitesvømmer. Men jeg har samtidig været meget generet. Da jeg startede på Oure Højskole, var jeg nervøs for forskelligheden – kunne jeg falde til i et inferno af så vidt forskellige unge mennesker? Men jeg har oplevet forskelligheden som en styrke. Som en mulighed for at åbne sig for personer, man måske ikke ellers havde mødt, siger Nina Jesse.
Hendes ord vækker genklang hos Christian Haahr Jensen:
- Når man bor så tæt, som vi gør her på stedet, kommer man også til – billedligt talt – at vise sit snavsede undertøj, siger filmmanden og tilføjer:
- Nina og jeg repræsenterer vidt forskellige sider af elevgruppen. Og så alligevel ikke. Nina forsøger at finde ud af, hvad hun vil. Jeg er mere en, som bare er stoppet op. På en eller anden måde er det helt oplagt, at vores veje krydses.

TORBEN JØRGENSEN,
LÆRER PÅ OURE HØJSKOLE

FORBRØDRING PÅ OURE SLAGMARK

OURE HØJSKOLE: Torben Jørgensen var en af dem, der rejste hård kritik af skoleprojektet i Oure for 25 år siden. I dag er han ansat som lærer på Oure Højskole. – Tiden har vist, at vi ikke var så uenige, da det kom til stykket, siger han

I slutningen af 1980'erne og begyndelsen af 1990'erne var det nyetablerede skoleprojekt i Oure genstand for massiv kritik. Politikere og højskolefolk harcelerede mod skolefolkene i Oure, der blev beskyldt for at udvande den stolte danske højskoletradition med eksotiske tiltag som golf og surfing på kursusprogrammet. Hvor var Grundtvig og højskolens dannelsesprojekt? råbte kritikerne.
En af dem, som ikke holdt sig tilbage med kritikken, var den daværende forstander på nabohøjskolen i Ryslinge, tidligere DR-journalist Torben Jørgensen.
I dag er han lærer på Oure Højskole.
For en umiddelbar betragtning et overraskende giftermål med en ideologisk "arvefjende". Men så entydigt ser Torben Jørgensen ikke på det.
- Tiden viste, at vi ikke var så uenige, da det kom til stykket. Da vi fik talt ordentligt sammen, stod det klart, at vi et langt stykke hen ad vejen kæmpede for det samme, nemlig troen på det levende ord, samværet mellem mennesker og individets rolle i den moderne verden, siger Torben Jørgensen.

15 km og en verden til forskel

Han kan dog så nemt som ingenting genkalde sig den oppiskede stemning, der herskede omkring efterskolen og højskolen i Oure for mere end to årtier siden.
- Vi var mange, der med rædsel så på, hvordan dette skolemonster i Oure voksede ud af det bare ingenting. Skytset blev rettet mod dem fra alle sider, og der blev gået hårdt til dem i forbindelse med de årlige højskolemøder, husker Torben Jørgensen, der flere gange krydsede ideologiske klinger med blandt andre skoleleder Ole Hjorth fra Oure.
En af duellerne udspillede sig i foredragssalen på Ryslinge Højskole, hvor Torben Jørgensen som forstander havde inviteret Oure-folkene til debat.
- Vi skændtes, så det bragede. Rent geografisk befandt vi os blot 15 kilometer fra hinanden, men i tilgangen til selve det at drive højskole stod vi på hver vores planet. Troede vi, siger Torben Jørgensen med et grin.

Nuancerne i spil

Som årene gik, begyndte den tidligere så kontante kritiker at se på Skolerne i Oure med andre øjne. Samtidig oplevede Torben Jørgensen en tilsvarende åbenhed fra den modsatte lejr.
- Jeg bilder mig ind, at begge parter forandrede sig og begyndte at se mere nuanceret på tingene, siger han.

Grundtvigianer eller grundtvigsk

Når Torben Jørgensen i dag skal indkredse fortidens stridsspørgsmål, trækker han gode gamle Grundtvig frem af gemmerne.
- For eller imod Grundtvig – for eller imod Oure som ny højskoletanke. Sådan er fronterne ofte blevet udlagt, når Oure-historien er blevet genfortalt. For mig personligt handlede det om, hvorvidt man var grundtvigianer eller grundtvigsk, siger Torben Jørgensen og forklarer:
- Hvor grundtvigianerne i mine øjne har repræsenteret en lukket og frelst tilgang til højskolen – hvor man mente at kunne forklare alt her i livet – så repræsenterer den grundtvigske tanke det stik modsatte, åbenheden, troen på dialogens kraft.

Plads til kærlige skænderier

Og det var netop dialogen, som i 2010 bragte Torben Jørgensen under samme tag som dem, han tidligere havde agiteret imod. Han søgte uopfordret en stilling som højskolelærer på Oure Højskole. Modtagelsen var klar: Kom og giv os noget af det, som du synes, vi mangler!
- Det vidnede om stor respekt at byde mig indenfor på den måde. Og sjovt nok bekræftede det blot et af mine mantraer om den gode højskole, nemlig rummeligheden. For mig er højskolen indbegrebet af en verden, hvor man kan mundhugges om de største materier og spørgsmål her i livet – og sætte punktum for skænderiet med et kram.

MIKKEL ROSE,

LÆRER PÅ OURE HØJSKOLE

”Jeg tør godt være et uperfekt forbillede...”

OURE HØJSKOLE: Der var engang, hvor højskolelæreren pr. definition havde særstatus i samfundet som højagtet meningsdanner. I dag ligger autoriteten et andet sted. Mikkel Rose tegner et personligt billede af den højskolelærer, man møder på Oure Højskole

Højskolelærer Mikkel Rose gik en dag tur på den lokale kirkegård. Han gjorde holdt ved en gammel gravsten, der alene ved sin anseelige størrelse lod forstå, at her hvilede en personlighed af en ganske særlig kaliber. Ved siden af navnet på stenen stod med tydelig inskription: ”Højskoleforstander”.

Et monument over en stor, afdød mand. Men også over en svunden tid.

- Den tid, hvor man alene i kraft af sin position som højskolemand kunne påberåbe sig en særlig autoritet i samfundet, er for længst forbi, siger 35-årige Mikkel Rose, universitetsuddannet i idræt og kultur og formidling samt lærer på Oure Højskole siden 2009.

Signalernes modvægt

Da han denne dag traskede videre ad kirkegårdens små stier, havde mødet med gravstenen og ekkoet fra ”de gode gamle højskoledage” sat gang i nogle tanker om hans egen status:
Hvor ligger højskolelærerens autoritet begravet i dag?

Mikkel Roses svar tager navnlig afsæt i den rolle, han påtager sig i mødet med de unge, som søger nutidens højskole.

- I dag er unge utroligt optagede af, hvilke signaler de udsender – at få skiltet med, hvem de er. Der ligger en forfængelighed i den tilgang til livet, som kan være begrænsende for den frie personlige udfoldelse. Som højskolelærer forsøger jeg at danne modvægt. At inspirere til at sætte sig selv fri uden al for megen skelen til, hvad andre mon tænker. Jeg tør på den måde godt være et uperfekt forbillede, siger Mikkel Rose og fortsætter:
- Et forbillede, der er ærlig i sit møde med andre mennesker. Som tør sætte sig selv på spil. Vise sine styrker og svagheder.

Plads til tvivleren og stræberen

Når det er sagt, så er Mikkel Rose samtidig påholdende med at generalisere over den type elever, han møder på Oure Højskole. Hvad der kendetegner dem, understreger han, er nemlig en udbredt forskellighed, som også stiller nye krav til højskolelæreren.

- Der var engang, hvor man ikke gik helt galt i byen, hvis man stereotypt kategoriserede en højskoleelev som et ungt menneske, der har valgt at nappe et afklaringsår på højskole mellem gymnasiet og den videregående uddannelse. Det billede holder ikke i dag, siger Mikkel Rose, der eksempelvis oplever, at mange nye elever kommer til Oure umiddelbart efter en afsluttet bachelor i idræt på universitetet. Opholdet på Oure Højskole bruges som et perspektiv til en videre karriere inden for idræt.

- I dag favner højskolen både den tvivlende 18-årige, der endnu ikke har besluttet sig for sin vej i livet, og den ambitiøse 25-årige, som præcist ved, hvad der skal ske efter højskolen. Som højskole – og højskolelærer – skal du tilbyde perspektiv og udfordringer til dem begge, siger Mikkel Rose og fremhæver ét ord betegnende for Oure Højskole anno 2012: Inspiration.

- Højskoleeleverne har nogle klare faglige forventninger til deres personlige interesse inden for enten sport eller performance. Men de får meget mere end det, nemlig inspirationen fra andre elever og undervisere. Udbyttet af et højskoleophold er næsten altid større end det forventede.

OURE HOLDER DA IKKE SOMMERFERIE

Skolerne i Oure står aldrig stille, og når mange skoler lukker ned for sommeren, lukker Oure dørene op på vid gab. Oures sommerkurser er i sandhed blevet et tilløbsstykke.

Når foråret ankommer, og efterskole-, gymnasie- og højskole-eleverne på de lange kurser begynder forberedelsen til de afsluttende prøver, eksamener og de store afskedsseancer, kører den sidste planlægning af Oures sommerkurser på højtryk. Der ansættes omkring 250 personaler udefra til at køre de 6 sommeruger sammen med de mange fastansatte, der også er en obligatorisk del af sommeren. Arbejdsopgaverne i løbet af sommeren er mange og spænder lige fra specialinstruktører på de enkelte kurser til koordinatorer over køkkenansættelse til Ghostbusters. Sidstnævnte tager sig af alle løse opgaver samt af, at området ser ordentligt ud.

I dag tilbyder Oure omkring 35 forskellige sommerkurser på mange niveauer. Skolerne har en særdeles stolt tradition for at ansætte tidligere højskoleinstruktører, der hellere end gerne vil bruge 3 – 4 uger af deres sparsomme sommerferie på at komme tilbage til deres gamle skole og undervise sommerkursernes kursister inden for netop deres speciale.

Sommerkurserne som en naturlig forlængelse af de lange kurser stammer, for Oures vedkommende, helt tilbage fra slutfirserne. De første efterskolesommerkurser så dagens lys i 1988, og i årene efter fulgte højskolen med det, der nu er landets største sommerhøj- og efterskole. I dag besøger i omegnen af 3000 mennesker i alderen 3 – 75 år årligt sommerkurserne.

TOMMY BAHAMA

Rigmor

DON'T
BELIEVE THE
LIBERAL
MEDIA!

Turen går til...

Oures rejseprofil er noget ganske særligt, og skolerne foretager hvert år så mange grupperejser kloden rundt, at det af og til virker som et større rejsebureau.

Klokken er kvart i fem en tidlig forårsmorgen i marts. Foran en bus står en gruppe højskoleelever, der mod forventning ikke ser spor trætte ud. Snakken går lystigt, og det er tydeligt, at der er noget i gærde, noget de har ventet på, og som nu endelig bliver en realitet. De skal til New York. På studietur til New York. De skal opleve byens puls med nogle af landets mest erfarne New York-guider – lærerne på Oure. Turen er planlagt til mindste detalje, og der venter eleverne oplevelser helt ud over det sædvanlige. 24 års erfaring i rejser til verdens vigtigste by har skabt så mange unikke kontakter, at Oure i dag må siges at være sande eksperter.

Billedet kunne fint have været brugt på skolens øvrige rejseprofiler, for alle skolens rejsemål er valgt ud fra det størst mulige kendskab til destinationen. Udviklingen af nye rejsemål er derfor altid i gang. Hvor får vi de bedste muligheder, og hvor får vi mest for pengene?

Oure var bl.a. de første, der introducerede skisport som et seriøst fag i de franske alper, og skolen råder derfor nu over eget skisportshotel ved Alpe d'Huez. Et hotel, der i hele skisæsonen er pakket med glade Oure-elever, der modtager skiundervisning af skolens egne højtuddannede skiinstruktører.

Oure har udviklet et fodboldkoncept i Argentina og på Mallorca, hvor spillerne får mulighed for at træne på grønt græs, imens de danske baner mest af alt ligner kedelige grå-brune brakmarker.

Skolens golfere rejser til Tyrkiet og varmer op, til sæsonen i Danmark igen starter. Håndbold har tradition for at tage til enten EM eller VM, hvis dette er muligt. Det er derfor ikke sjældent, at der dukker 100 elever og lærere op med hvide T-shirts med det store røde O på, når der transmitteres direkte fra kampene på TV. En sjov og god tradition. Som noget nyt besøgte håndboldinstruktørerne på højskolen i 2012 Tokyo i Japan.

Nepal, Brasilien, Tunesien, La Santa Sport i Spanien er blandt de tidligere destinationer, som skolerne har besøgt, og der vil uden tvivl komme mange nye og spændende steder på programmet i fremtiden. Her sætter kun fantasien grænserne.

Her bringer vi en række rejseminder.

AFHÆNGIG AF OURE

To gange har han prøvet at stikke af. Men der skulle over syv år på Oure til, før drengen fra Brøndby blev klar til en kold tyrker.

FOTO: JACOB EHRBAHN

PER MUNCH,
JOURNALIST PÅ POLITIKEN.
HAN TILBRAGTE VINTEREN 2011/2012
FLERE UGER SAMMEN MED ALPINLINJEN
PÅ OURES HOTEL I VAUJANY, FRANKRIG.

VIDSTE DU...
SKOLERNE I OURE HAR IGENNEM EN ÅRRÆKKE SAMARBEJDET MED DAGBLADET POLITIKEN OM LØBEKURSER PÅ OURE OG SKIKURSER I FRANKRIG FOR POLITIKENS LÆSERE. SENEST HAR VI I FÆLLESSKAB UDVIKLET ET JOURNALISTKURSUS FOR GYMNASIESTUDERENDE LANDET OVER. JOURNALISTKURSET AFHOLDES I EFTERÅRSFERIEN PÅ OURE OG LEDES AF UDDANNELSESREDAKTØR JACOB FUGLSANG OG TV-REDAKTØR HENRIK PALLE.

AF PER MUNCH

Meget få mennesker i verden har prøvet så stor en dosis af Oure som Sebastian 'Bambam' Hansen, 23 år.

Far og mor fjernede ham fra hjemmet i Brøndby efter 9. klasse, fordi de mente, at livet på drengeværelset i den københavnske forstad ville gøre ham til en lad, computerafhængig døgenigt. Kælenavnet Bambam stammer fra de glade spildage, hvor det var hans kaldenavn overfor de andre spillere.

Hvad de betænksomme forældre ikke kunne vide, var, at de med deres sydfynske indgreb overfor den blot 16-årige dreng skabte en ny, og mere massiv afhængighed, som det skulle tage mere end syv år på Oure-bænken med navnelege, sport og sjove fysiske aktiviteter at få bugt med.

»Jeg troede, de var holdt op med at elske mig. Hvorfor skulle jeg over på Fyn? Der sker jo ikke en skid«, fortæller BamBam over frokosten i Vaujany i Frankrig, hvor han de sidste mange måneder har været i gang med endnu et Oure-forløb, denne gang Professional Ski Instructor, PSI.

Ny familie og perlegrus

Det første fix var efterskolen.

8 drenge og 5 piger skulle være hinandens nye familie i et rødbejset typehus omgivet af perlegrus. Perlegruset har Bambam stadig et anstrengt forhold til, men det kammeratskab, han oplevede i sit hus, gik dybt ind i hans nervesystem.

»Man bliver sindssygt hurtigt glad for hinanden i huset. De var bare ens familier. Derfor rørte man heller ikke ved pigerne i sit eget hus. Sådan var det bare. Det ville blive at for kompliceret, og man kom jo også til at opfatte dem som søskende«.

Livet og vennerne i Brøndby var hurtigt glemt. For på Oure var der både sejlsport, sammenhold og de voksne kostpædagoger, der satte gode rammer om liv, lektielæsning og frihedsgrader.

Student fra marken

Efter efterskolen prøvede han at slippe tilbage til København. Men efter et besøg på et helt almindeligt gymnasium i Høje Taastrup tabte han modet på den store kolde verden, hvor folk bare læser lektier og går til fester, men ikke krammer, leger, spiller bold og er omgivet af en gigantisk airbag af venner.

I stedet tog han toget tilbage til Nyborg og bussen sydpå. Tre år på kostgymnasium på Oure mark med masser af kammerater og samvær i døgndrift.

»Det er mennesker, det handler om. Det gennemsyrer hele Oure. At der er en måde at være sammen på, som gør, at man selv bliver positiv og får lyst til at give igen. Jeg startede da ikke med at være så positiv og glad. Det er ligesom en gummibold, der hopper højere, jo hårdere du kaster den ned i gulvet«, siger BamBam.

Sommer og ski

Kort sagt. Den menneskelige gummibold Bambam kunne selvfølgelig ikke nøjes med studenterhuen, men fortsatte på Oures højskole, hvor han tog den 1-årige adventure-instruktør.

I sommerferien blev han hyret som instruktør på familiekurserne, der kører en uge ad gangen.

For sådan fungerer Oure. Tidligere elever bliver brugt til at undervise, for så ved man, hvad man får. En slags Oure-fødekæde, hvor alle kan indgå i økosystemet på det niveau, de nu er klar til.

Så mens Bambam stod og lavede klatring på væg med forældrene på sommerkurset, kom de nye kursister til skiinstruktørlinjen gående, knasende forbi i perlestenene.

»Så ringede jeg til Simon, en fra skolens ledelse, der sad og kørte bil, og spurgte ham, om jeg ikke skulle på BSI. Det kunne jeg godt, sagde han. Og så startede jeg på nyt højskoleophold mandagen efter«.

Efter et halvt år med BSI kom han faktisk ind på PSI, der varer et år. Men det gik ikke. For første gang knækkede Oure-filmen. Bambam stak af.

Så til søs

Godt nok ikke så langt væk. Bare ned til søfartsskolen i Svendborg, hvor han ville være maskinmester og ud og sejle med Mærsk.

Men udslusningen til det rigtige samfund var hård for Bambam. Derfor fik han studenterjob i køkkenet på Oure i weekenderne, så han trods alt kunne være i nærheden af de rødbejsede huse og perlestenene.

»Det var tarveligt at bo på kollegiet i Svendborg, det var slet ikke det fællesskab som på Oure. Man havde bare hver sit værelse og passede sig selv. Det kom virkelig bag på mig«.

Livet som sømand blev også en smule for ensomt for den store sociale mand. Så da han i efteråret blev spurgt, om han ville komme og prøve at være med på PSI igen, sagde han ja til Oure. Endnu engang.

Når PSI snart slutter, håber Bambam at komme ind på idræt på universitetet. Eller folkeskolelærer. Noget med mennesker, bevægelse og leg. Mere end syv år på Oure har sat sine spor.

Flyttekasserne skal denne gang fra Fyn til København, hvor han har fået en lejlighed i Sydhavnen, hvor han skal klare en kold tyrker helt uden Oure.

»Men jeg har da talt med dem, der har Kajaklounge i kvarteret. De vil gerne have jeg skal komme og undervise hos dem«.

Sådan måtte det jo gå. Svært at forestille sig, at drengen fra Brøndby, som de kaldte Bambam, bare vil sidde på sit værelse på Ben Webstervej og ruge over computeren.

Men han hader stadig perlesten.

FOTOS: PER MUNCH

FROKOSTPAUSE. HVER DAG KL. 12 SAMLES OURES SKI- OG BOARDERE FORAN 'GUFFEN', LA GAUFFRERIE I ALPE D'HUEZ. HER KNAPPER BAMBAM JAKKEN OP OG HYGGER SIG MED STANDARDMADPAKKEN, FLADTRYKT BAGUETTE.

KØKKENTJANS. UDOVER SELV AT SKULLE TRÆNE OG LÆRE, SÅ BETALER PSI-ELEVERNE FOR DERES OPHOLD VED AT UNDERVISE EFTERSKOLENS ELEVER OG VED AT ARBEJDE I KØKKENET.

FODBOLD PÅ SIDELINJEN

TRÆNERUDDANNELSE: Du står alene bag holdet. Skal træffe det rette valg. Det kræver mod! En fodboldinstruktøruddannelse i Oure sparker trænerkarrieren i gang

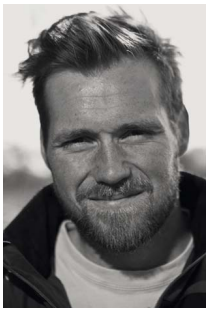

MADS HALSKOV,
FODBOLD TRÆNER

Kampen bølger frem og tilbage. Dine angribere er overmatchet – kan ikke finde åbninger. Er det tid til at opgive din foretrukne 4-4-2-opstilling og gå over til en god gammel 3-4-3-offensiv? Tør du tage dit stærkeste defensive kort ud, fordi han underpræsterer? Du skal vælge. Nogle gange på et splitsekund. Har du modet til at satse, eller vælger du det sikre? Hvad er det sikre?
På Oure Højskole kan du tage DBU's B1 og B2 trænerkurser, målmandstrænerkursus M1 samt unionens dommereksamen. Værdifulde kurser, når der skal sparkes gang i trænerkarrieren på klubplan. Du får undervejs mulighed for at prøve dine trænerfærdigheder af i praksis på skolernes efterskole- og gymnasieelever.

KUNSTEN AT BRUGE INDERSIDEN – FODBOLD MED HJERNE OG HJERTE

OURE FODBOLDAKADEMI: Skarpe driblinger på banen, præcise indspark i undervisningen og glædesbrøl i det frie rum. Samspillet går gennem undervisning, træning og socialt fællesskab i skabelsen af fremtidens intelligente fodboldspiller

De dukker ustandseligt op. Verdensstjernerne på de store fodboldarenaer. Besnærende driblinger, spektakulære spark og den uventede maskerede aflevering i dybden. Det afgørende øjeblik. Udført med overlegen elegance af spillere som danske Christian Eriksen, argentinske Messi eller portugisiske Ronaldo.
- Dét, der er så fascinerende ved den type fodboldspillere, er, at de ikke er begrænsede til at tænke i et enkelt fodboldsystem. De sprænger rammerne for, hvad vi troede kunne lade sig gøre på grønsværen. Den måde at tænke fodbold på forsøger vi at fremelske i Oure. Vi ser det som vores fornemste opgave at skabe intelligente og kreative fodboldspillere, siger Thune Holm, træner på fodboldakademiet i Oure.

Intelligensen i spil

- Johnny Johansen, Sportsleder på Skolerne i Oure udtrykker det på følgende måde:
- Den dygtige fodboldspiller er et helt menneske. Med det mener jeg en spiller, der også får uddannelse og socialt fællesskab med i sportstasken.
- Vores spillere indgår i et på en gang farverigt og trygt læringsmiljø. De møder venner optaget af noget helt andet end fodbold. De bor sammen med musikere og adventure-folk. Deres forståelse af virkeligheden bliver udvidet, og netop her ser vi gevinsten på banen. Oplevelserne uden for banen kan de omsætte til kreativitet med bolden.

Dyrk det svære

- Verden i dag er kompleks og mangfoldig. Der gives ikke ét enkelt svar på tingene. Vi lærer vores unge at navigere i den komplekse virkelighed – lærer dem at finde deres egne svar, træffe selvstændige valg. Den erfaring skal vores unge tage med på banen, fordi det gør dem til dygtigere spillere slutter Johnny Johansen.

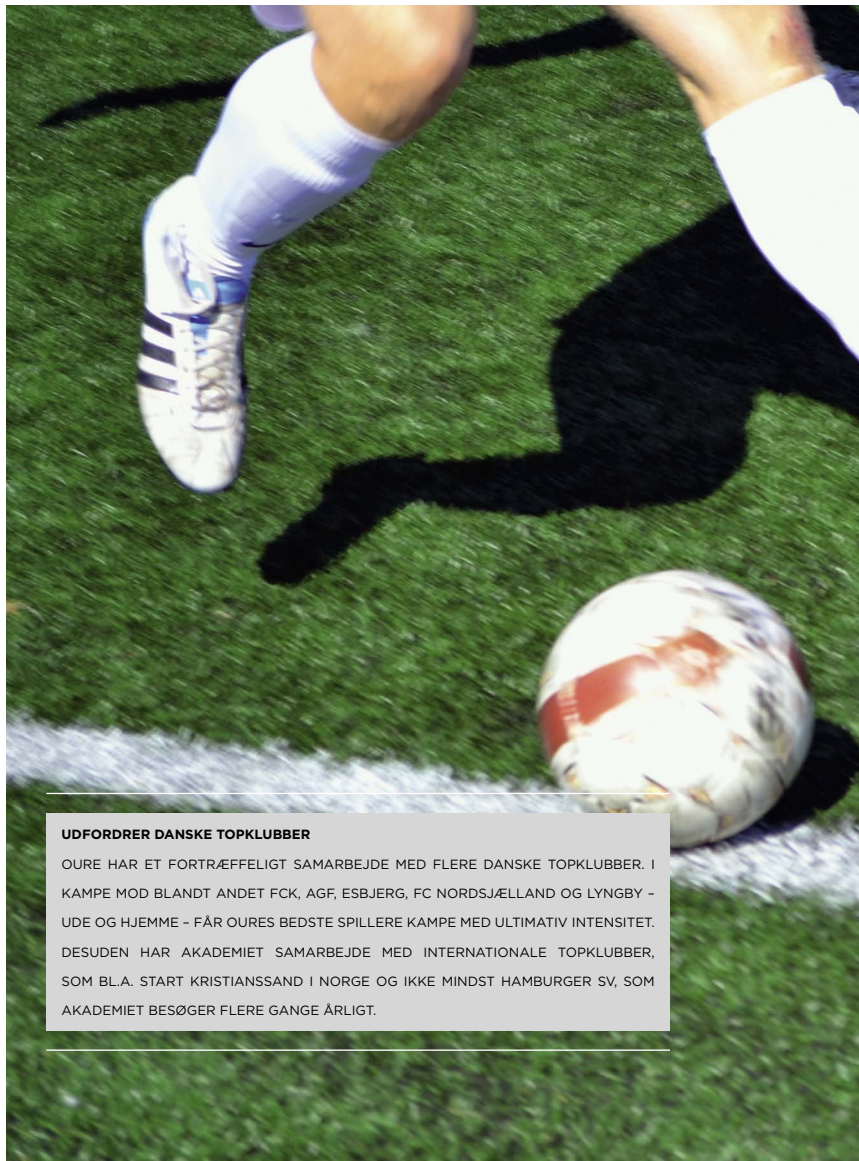

UDFORDRER DANSKE TOPKLUBBER

OURE HAR ET FORTRÆFFELIGT SAMARBEJDE MED FLERE DANSKE TOPKLUBBER. I KAMPE MOD BLANDT ANDET FCK, AGF, ESBJERG, FC NORDSJÆLLAND OG LYNGBY – UDE OG HJEMME – FÅR OURES BEDSTE SPILLERE KAMPE MED ULTIMATIV INTENSITET. DESUDEN HAR AKADEMIET SAMARBEJDE MED INTERNATIONALE TOPKLUBBER, SOM BL.A. START KRISTIANSSAND I NORGE OG IKKE MINDST HAMBURGER SV, SOM AKADEMIET BESØGER FLERE GANGE ÅRLIGT.

FODBOLD KRÆVER ATTITUDE

FODBOLDFILOSOFI: Spillestil og spilkoncept. Det skorter ikke på taktiske udlægninger og analyser, når sportsjournalister og fodboldentusiaster leverer bud på, hvordan en fodboldkamp bør vindes. Populært hedder det, at der er lige så mange meninger om landsholdets spillestil, som der er danske fodboldfans.

På Oure Fodboldakademi ved man, hvad man sværger til. Her er banen kridtet op med en klar fodboldfilosofi, som ikke er til at tage fejl af.
Lærer Mads Halskov udlægger attitude-teksten:
- I Oure handler fodbold om karakter og attitude. Om at udvise ansvar på banen. Vi ønsker en spillestil, hvor det er os, som har bolden. Hvor vi tør tage ansvaret for at skabe kampen. Korte pasninger kombineret med et højt aggressivt pres – dét er fodboldfilosofien i Oure. Det kræver, at vores spillere er selvstændige personligheder, der tør give slip på deres kreativitet. At de agerer som hele mennesker, der både kan spille fodbold, reflektere på et godt niveau og fungere som gode holdkammerater.

- Hvad er din rolle som fodboldtræner i den henseende?
- Som fodboldtræner ser jeg det ikke som min opgave at give fodboldspilleren en færdig drejebog for, hvordan en kamp skal vindes. Jeg ser det snarere som min rolle at klæde spillerne på til at kunne løse de uforudsete hændelser, som melder sig i løbet af en kamp. Give dem konkrete spillemæssige redskaber og samtidig indgyde dem troen på, at de kan løse opgaven.
- Alle fodboldspillere bærer rundt på en tavs viden – en intuitiv sans for, hvordan fodbold skal spilles i praksis. Den intuitive fodboldpersonlighed forsøger vi at pleje og sætte fri i Oure.

- Hvordan går fodboldfilosofien i Oure i spænd med den øvrige danske fodboldkultur?
- For mig er fodboldfilosofien i Oure – i mere end én forstand – et skoleeksempel på, hvordan man udvikler fremtidens fodboldspillere i Danmark. Selvstændigt tænkende sportsfolk, som ikke bare parerer ordre, men som går ind i spillet med tanke og ansvar.

Argentina byder op til dans... og eksplosion

FODBOLDREJSER: Hvert år drager fodboldakademiet i Oure til udlandet. Et Argentina-eventyr giver helt ny indsigt i samspillet mellem kultur og fodbold

- Vores rejser til Argentina giver et helt fantastisk perspektiv på fodbolden. Her møder vi en kultur og fodboldfilosofi, så vidt forskellig fra vores egen. Jeg er imponeret over de tanker, det bibringer de unge. De suger kulturen til sig og kan se en sammenhæng mellem leveforhold og fodboldopfattelser. For eksempel bemærker vores unge, hvordan taxachaufførerne i Buenos Aires lever meget af dagen i dvale for så pludselig at eksplodere i et kørselsraseri. De ser, at nøjagtig det samme gør sig gældende på de argentinske fodboldbaner. Her kan man i lange perioder spille henholdende for så pludselig at eksplodere i et vanvittigt angreb.
Bjørn Holm, Træner og ansvarlig på fodboldinstruktøruddannelsen på Oure Højskole

HÅNDBOLD PÅ DEN LANGE BANE

OURE HÅNDBOLDAKADEMI: Det taktiske oplæg er offensivt. Håndbold på Skolerne i Oure er et direkte udkast til sportslig udvikling og nye personlige opdagelser

LASSE KRONBORG, HÅNDBOLDLÆRER I OURE

Som håndboldspiller er du intet uden dit hold. Men skal du yde dit ypperste for holdet, så gælder det om at fremelske lige præcis dine individuelle kvaliteter. At blive skarp på dine styrker og svagheder og finde ud af, hvordan du får mest muligt ud af dine håndboldkvaliteter.
Er du det indiskutable talent, kan håndbold i Oure være det perfekte afsæt mod stjernerne. Er du bare almindelig bidt af håndbold – som din store fritidspassion – er der dømt træning og udvikling for fuld udblæsning.
Ét er sikkert: Hvad enten du tilhører eliten eller bredden, så får du hænderne fulde med både håndbold, uddannelse og et unikt fællesskab med andre unge.
- Om du kommer her med en drøm om at nå helt til tops med håndbolden, eller du spiller håndbold af ren og skær interesse, så oplever vores unge, at de i Oure bliver klogere på sig selv som håndboldspillere – og som individer, siger Sten Kaj Larsen, leder af håndboldakademiet på Skolerne i Oure.

Mange bolde i luften

Han kaster bolden videre til Lasse Kronborg, håndboldspiller på eliteniveau og håndboldlærer i Oure.
- På håndboldakademiet i Oure er det lykkedes at skabe et miljø, hvor du som spiller og elev har de perfekte udfoldelsesmuligheder. Vi har år efter år spillere, som stryger direkte videre til topklubber. Men vi har også spillere, for hvem håndbolden kombineret med den boglige læring baner vej for et idrætsstudie på universitetet eller seminariet, siger Lasse Kronborg og uddyber:
- Noget af det vigtige, vi kan lære vores elever gennem håndbolden, er at strukturere og planlægge deres dagligdag. Unge mennesker i dag vælter rundt i et hav af tilbud. Er du håndboldspiller i Oure, lærer du at holde et skarpt fokus på de ting, der betyder noget for dit liv.

Inspiration fra havet

Den håndboldmæssige og menneskelige afklaring, som håndbold på Oure fører med sig, trækker ifølge Sten Kaj Larsen dybe spor i de unges liv.
- De vokser enormt selvtillidsmæssigt, fordi de kommer til at kende sig selv – at være sammen med andre unge, som brænder for deres sport, musik eller teater, giver et enestående perspektiv på dit eget liv som netop håndboldspiller. Et perspektiv, som du ikke kan få noget andet sted i landet.
Sten Kaj Larsen peger ud mod Oure-sejlerne, der dagligt kæmper en ensom kamp i det sydfynske øhav.
- For en sejler ligger det på rygraden, at du ikke har en træner, som ustandseligt udstikker retningslinjerne. Træneren er ikke i båden, så sejleren må selv tage ansvar her og nu. Når vores håndboldspillere konfronteres med den indstilling, sætter det nogle tanker i gang – de inspireres til at stå på egne ben, træffe egne beslutninger uden hele tiden at skulle coaches.

VIDSTE DU...

AT VERDENSNAVNE SOM NIKOLAJ JACOBSEN, TORSTEN LAEN, NIKLAS LANDIN OG MIKKEL HANSEN ALLE HAR UDFOLDET DERES EVNER I HÅNDBOLDHALLEN I OURE.

DIVISIONSKLUBBEN VENTER

NÅR DU FORLADER OURE HAR DU PAPIR PÅ FØLGENDE DHF KURSER:

• DHF'S NYE TRÆNERUDDANNELSE

• DHF'S DIVISIONSTRÆNERUDDANNELSE

KURSERNE ER GODKENDTE I EUROPA, SÅ DE KAN OGSÅ BANE VEJ FOR ET UDENLANDSK TRÆNEREVENTYR.

GOG SPILLER MED

HÅNDBOLDAKADEMIET I OURE HAR ET TÆT SAMARBEJDE MED DE TRADITIONSRIGE NABOER FRA GOG.

HER INDGÅR OURES GYMNASIEELEVER PÅ ELITENIVEAU I TRÆNINGEN MED GOG'S EGNE TALENTER.

WILBEK, PYTLICK...

TRÆNERUDDANNELSE: På Danmarks største håndboldtrænerskole i Oure fremelskes trænere, der tør gå egne veje – fremelskelsen af originaler er lige så naturlig som et håndboldkast

Det kan godt være, at du ikke selv har nået stjernerne i din aktive håndboldkarriere. Men hvorfor så ikke skabe dem selv – altså stjernerne?
Drømmer du om at arbejde med den store talentmasse, der løber rundt i landets håndboldhaller – se dem vokse fra spirende talenter til etablerede topspillere – så er det på højskolen i Oure, du skal gribe bolden.
- Vi er Danmarks største håndboldtrænerskole. Det er der en grund til. Med et stærkt undervisnings- og læringsmiljø bestående af både efterskole, gymnasium og højskole kan vi noget som ingen andre kan, siger Sten Kaj Larsen fra Håndboldakademiets daglige ledelse.

Topspillere på visit

Han slår ned på et par af gevinsterne ved højskolens træneruddannelse.
- Når du uddanner dig som træner i Oure, har du både store talenter og et hav af motiverede breddespillere at prøve din håndboldviden af på. Du får ikke bedre forhold til at omsætte teori til praksis på, siger Sten Kaj Larsen.
Han hæfter sig desuden ved det forhold, at Oure som uddannelsescentrum for håndbolden formår at tiltrække mange af landets store håndboldprofiler, både som trænere og foredragsholdere.
- Der er jo en grund til at topspillere som Nikolaj Jacobsen, Torsten Laen og Mikkel Hansen af og til vælger at løbe rundt hernede. Det er fordi, at her er en stærk håndboldånd.

Bliv en ener – sammen med andre

Som alle andre linjer på Oure er også håndboldakademiet skudt ind på fremelskelsen af originalen.
- Vi vil ikke skabe trænere, der er kopier. Det skal være trænere, som finder deres egen stil – deres egen trænerpersonlighed – som tør forfølge og omsætte deres håndboldfilosofi på banen, siger Lasse Kronborg, håndboldlærer i Oure.
Så samtidig med, at højskoleeleverne gennem den tekniske, taktiske, fysiske og mentale undervisning får et stærkt håndboldfagligt fundament, så handler det på Oure i lige så høj grad om at møde nye og uventede indgange til trænergerningen.
- Det sker helt af sig selv i Oures sport og performance miljø. Du kan ikke undgå at møde nye og overraskende sider af livet. Men vi sørger også for i selve uddannelsen at tilføre eleverne perspektiv på deres håndboldtræning, for eksempel gennem psykologi, supervision og mødet med andre sportsgrene. På den måde udvikler vi trænerpersonligheder, fortæller Lasse Kronborg.

FRA OURE-GOLF TIL AMERIKANSK EVENTYR

OURE GOLF: Et år på Oure Efterskole efterfulgt af tre år på Oure Gymnasium har skudt Stephanie Bertelsen mod den absolutte top. I dag er hun succesfuld golfspiller i USA

LARS HOLM LARSSON OG **TROELS LODBORG**,
TRÆNERE PÅ OURE GOLF

Handicappet lød på 10, da Stephanie Bertelsen i 2007 lod sig indskrive på Oure Efterskole med plads på golflinjen. Et godt handicap for en ung golfspiller. Men dog ikke en indikation på et indlysende golftalent. Hun stjal ikke avisoverskrifter for sit talent, og det var ikke hende, fotograferne zoomede ind på, når de skulle fange fremtidens danske golfstjerner.
Det skulle de måske have gjort.
I dag er hun nemlig en yderst succesfuld golfspiller med et fuldt scholarship på Western Texas College i USA. En udvikling, som Stephanie Bertelsen i høj grad tilskriver året på Oure Efterskole, der blev efterfulgt af tre år på Oure Gymnasium. Fire år med koncentreret fokus på golf.
- Jeg kan se, at jeg i Oure udviklede mange facetter af mit golfspil. Jeg blev mere selvstændig på golfbanen, hvilket er en klar fordel, eftersom jeg i dag befinder mig i et golfmiljø, hvor jeg ikke ser min træner på daglig basis. Jeg ved noget om golfteknik og har evnerne til at hjælpe mig selv, siger Stephanie Bertelsen.

Golfkasket og studenterhue

I Oure blev hendes målrettede træning stille og roligt vekslet til resultater. Hun vandt seks junior-ranglisteturneringer, og det sidste år i gymnasiet blev det til to sejre på seniorniveau. Sejre, der banede vej for scholarship og golf på højeste plan i USA.
- Jeg mødte på Sydfyn et trænerteam, der fik mig til at forstå, hvad det vil sige at præstere på eliteniveau, siger Stephanie Bertelsen og fremhæver samtidig vigtigheden af, at hun også fik en god studentereksamen.
- Rigtig mange unge talentfulde golfspillere må droppe at gennemføre en uddannelse, fordi sporten tager så megen tid. I Oure blev tingene planlagt på en måde, som gjorde, at både uddannelse og golf kunne passes.

STEPHANIE BERTELSEN

16-18 timer med køllen

Stephanie Bertelsens historie vækker glæde på hendes gamle hjemmebane i Oure. For er der noget, som vægtes højt, når der svinges med køllerne på det store golfanlæg, så er det, at golfsporten ikke går ud over skolen.
- Golf er en sportsgren, som tager lang tid, og det kan være et puslespil at få både træning, lektier og sociale aktiviteter til at hænge sammen. I Oure er vi lykkedes med at skabe et miljø, hvor de unge kan passe deres skole og samtidig spille golf 16-18 timer om ugen, siger Troels Lodberg, underviser på Oure Golf.
Hvor Stephanie Bertelsens historie er eksemplet på, hvad træning og talent i bedste fald kan føre til, så møder Troels Lodberg hver dag også golfspillere, der høster andre meritter på banen.
- Golf er også for de unge, som bare synes, det er sjovt at spille golf, men som ikke har ambitioner om at blive hverken halv- eller heltidsprofessionelle. I Oure mødes golfspillere på kryds og tværs af evner og dedikation. Det handler om den rene glæde ved spillet.

ET SLAG FOR DEN SOCIALE GOLF

OURE GOLF: Inspirerende fællesskab mellem jævnaldrende golfentusiaster og konstant adgang til træningsfaciliteter gør golfmiljøet i Oure til alt andet end et individuelt projekt

Dag ud og dag ind ligger golfbanerne der som en gigantisk velplejet græsplæne bag Skolerne i Oure. Som en uafbrudt invitation. Passerer man tilfældigt forbi anlægget, ser man næsten altid unge golfspillere i færd med at træne svingteknik. Driveren om bag ryggen. Det gennemførte og harmoniske sving. De hvide bolde, der tordner ud over banen.
Et hold i selskab med en underviser. En lille gruppe, der på eget initiativ har fundet sammen. Eller en golfspiller, som træner en bestemt teknisk detalje alene.
I Oure er man lykkedes med at slå et slag for et golfmiljø, der udmærker sig ved socialt sammenhold mellem jævnaldrende golfspillere og bekvem adgang til træningsfaciliteter.
- Er man ung og spiller golf i en klub, er det ikke altid, at man møder jævnaldrende kammerater, når der skal trænes. Og er vejret dårligt, kan det godt kræve en vis portion selvdisciplin at trække sig selv op og komme af sted. I Oure lever de unge golfspillere sammen, klos op ad gode træningsforhold. Det gør golfmiljøet i Oure enestående af sin art, siger Lars Holm Larsson, tidligere landsholdsspiller og en del af trænerteamet på Oure Golf.

Selvhjulpne golfspillere

Her lokker man ikke med glitrende brochurer, der garanterer, at man som golfelev i Oure kan gå fra handicap 30 til at blive en ny Tiger Woods. Den sydfynske golffilosofi går snarere ud på at vise golfspillerne, hvordan de får mest ud af deres træning.
- De unge golfspillere får ikke nær så megen træning hjemme i deres klubber, som de gør under et ophold i Oure. Derfor er en stor del af vores træning lagt an på at give dem nogle arbejdsværktøjer, de kan bruge, når de vender tilbage til deres klub. Lære dem at strukturere træningen og sætte sig løbende mål – fra træningsgang til træningsgang, siger Lars Holm Larsson og fremhæver på samme tid, at Oure Golf både er for eliten og bredden.
- Vi har elever, som er vanvittigt ambitiøse med deres golf. Dem forsøger vi at coache, så de udvikler sig maksimalt. Samtidig har vi elever, som bare synes, det er sjovt at spille golf. Alle er lige vigtige. Det er i dette sociale felt, at der spilles golf på Oure Mark.

”MOMENT OF CLARITY”

ADVENTURESPORT: Havkajak, mountainbike, svømning, inline rulleskøjter, rappelling og høj puls er på programmet, når Oures AdventureSport-elever byder naturen op til dans

SØREN SØBORG,
ADVENTURESPORT-UNDERVISERE

Klokken er fem om morgenen et sted i det sydfynske øhav. Solens stråler er så småt begyndt at titte frem. En gruppe unge mennesker dukker op i morgendisen. Standser deres mountainbikes for at drikke en slurk vand og kigge på kortet. Sveden pibler frem under hjelmen. Det værste skidt børstes af. De strabadser, de unge lige nu går igennem, kan spores i deres ansigter. Det er årets udgave af Oure Efterskoles Big Adventure Race – kaldet BAR.
24 timer hvor eleverne på Efterskolens AdventureSport i hold dyster om hurtigst at tilbagelægge over 100 kilometer. De skal gennem skov, marsk og vand. Der skal cykles, padles, svømmes, klatres og løbes. De fysiske grænser udfordres i dette døgn maksimalt.

Magisk harmoni

Ikke desto mindre opstår der midt i dette hæsblæsende race øjeblikke, hvor man må standse op for at lade sig beruse af naturens eventyrlige nu.
Eller som underviser på AdventureSport Søren Søborg – med en henvisning til en kendt replik fra filmklassikeren Pulp Fiction – kalder det: "a Moment of Clarity".
- Der sker noget magisk, når man sammen med et team udfordrer sig fysik og mentalt midt i et stykke fantastisk natur. Fred og idyl kombineret med sociale relationer og fysiske udfordringer kan fremkalde en unik følelse af klarhed og harmoni, hvor man for alvor mærker sig selv, siger Søren Søborg.

Break fra Facebook

Oures AdventureSport-linje repræsenterer på mange måder et iøjnefaldende modstykke til alt, hvad der ellers omgiver moderne mennesker. Mobiltelefoner og iPads har ringe kår, når der skal ros i havkajak, rappelles fra trækroner eller køres på mountainbike. Alligevel er AdventureSport-linjen et tilløbsstykke.
- Jeg tror ikke, at man bevidst vælger linjen for at få et break fra Facebook og de andre elektroniske kommunikationsplatforme. Men når man først står midt i naturen i fuld gang med en fysisk udfordring, så kan man ikke undgå at mærke værdien af at blive revet væk fra de vante omgivelser, siger Søren Søborg.

Oplevelser for livet

AdventureSport-underviseren har mange gange overværet, hvordan snakken går mellem udmattede elever, når de efter de 24 timers adventurerace gør status til en hyggelig grillaften. Og Søren Søborg noterer sig hver gang, at der synes at være en lige så stor gevinst forbundet med det at skulle samarbejde undervejs som selve den fysiske udfoldelse.
- At skulle arbejde tæt sammen under intense forhold med nogle mennesker, man ikke nødvendigvis kender i forvejen, er ekstremt udviklende. Vi sender dem af sted som en gruppe individer, og de kommer hjem et døgn senere som en sammentømret enhed, der deler nogle enestående oplevelser for livet, siger Søren Søborg.

FOR FULDE SEJL

SEJLADS: Sejlsportsnationen Danmark har i Oure et uddannelsestilbud, der rummer et hav af muligheder

PER SLENGERIK, LÆRER PÅ SEJLLINJEN

Hvert eneste år i begyndelsen af august forvandler Lundeborg Havn sig til et umiskendeligt mylder af hvide både med det karakteristiske åbne røde "O". På en gang kaotisk og farverigt. Livsglæde, nysgerrighed og intens koncentration står malet i ansigterne på de mange Oure-elever, der bevæger sig ud i et sejlereventyr for livet.
- Vi kan i Oure tilbyde nogle ideelle forhold, der i den grad appellerer til unge sejlere. Fordi de her kan kombinere deres brændende lyst til at sejle med et fantastisk uddannelsesmiljø, siger Per Slengerik, der er lærer på sejllinjen på Skolerne i Oure. I Ditte Juul og Martin Staal har vi også nogle meget kompetente trænere. De ved, at den brede sejleruddannelse, som vi netop har mulighed for i kraft af vores mange forskellige bådtyper, i sidste ende giver de bedste sejlere.

- Oures sejlelever får al den teoretiske og praktiske træning, de kan ønske sig. Op til 14 timer om ugen med sejlsport på programmet. Her kan de give deres sport den ultimative chance, siger Per Slengerik.

Udlandet imponeret

For ham er der ingen tvivl om, at sejlermiljøet i det sydfynske er af helt unik karakter.
- Når jeg kommer rundt i udlandet, så vækker Skolerne i Oure enorm interesse. Fordi det er lykkedes os at kombinere skole og boglig uddannelse med så megen sport, siger Per Slengerik.
Samtidig med, at han har til opgave at udvikle de største sejlertalenter og føre dem helt mod toppen, så glæder han sig over, at der i Oure er skabt et sejlermiljø, hvor alle uanset niveau kan være med.
- Vælger du sejlads i Oure, er det eneste krav, at du er motiveret og seriøs. Og ofte ser vi, at det er dem, der kommer uden de store forudsætninger, der sejlmæssigt får allermest ud af opholdet.

Styrmand i fællesskab

Selv om Per Slengerik har skarpt fokus på at uddanne sejlere, der på bedst mulig vis forvalter deres talent, så handler det i høj grad også om at skabe unge med stærke menneskelige kompetencer.
- Vi har som mål at skabe hele mennesker. Unge, der er i stand til at tage vare på deres liv, og her er der vigtig livserfaring at hente i båden, siger han og slår ned på de sociale aspekter ved sejlads på Oure.
- Er du ude at sejle matchrace og havner i konflikt med de andre sejlere, så er du nødt til at få det løst. Når du hopper af båden, er du sammen med de andre i det sociale rum på Oure mark. På den måde kan du ikke flygte fra eventuelle uoverensstemmelser. De skal løses! Den dimension er med til at skabe hele og sunde unge, siger Per Slengerik.

VIDSTE DU...

AT MANGE AF LANDETS BEDSTE SEJLERE ER – ELLER HAR VÆRET – PÅ OURE. OL-GULDVINDERNE JESPER BANK OG MARTIN KIRKETERP, DORTHE O ., BOUWE BEKKING, JENS DOLMER OG CHRESTEN PLINIUS FOR BLOT AT NÆVNE NOGLE STYKKER, HAR SAT SEJL I LUNDEBORG HAVN.

DEN100
RS:X
VOLVO

VALLEY

ET HAV AF MULIGHEDER

HAVADVENTURE: Følelsen er eventyrlig, når man udforsker havet i båd, kajak og på bræt

De gange i sit liv, hvor Per Slengerik har skullet flytte bolig, har ét spørgsmål trængt sig på, længe inden ejendomsmægleren har nået at sige ord som tilstandsrapport, fjernvarme og hulmursisolering.
Hvor tæt er vi på havet?
Per Slengerik fascineres af oceanernes magi. Drages mod havets eventyr. Derfor boltrer han sig også som en fisk i vandet på Oure Havadventure – en linje, der giver elever fra de tre Oureskoler ideelle udfoldelsesmuligheder inden for windsurfing, kajak og sejlads.

- Havadventure er for unge, som simpelthen bare elsker havet. Den friske luft, saltvandet, bølgerne – frikvarteret fra hverdagens stress og jag. De store oplevelser med fysiske udfoldelser på vandet, siger Per Slengerik, underviser på Oure Havadventure og med en lang glorværdig karriere som sejlsportsmand, der blandt andet tæller en VM-titel i windsurfing.

Fordybelse på overfladen

På Havadventure er det dog hverken titler eller konkurrence, der er i højsædet, men derimod den brede introduktion til de forskellige sejlsportsdiscipliner, hvormed man kan byde havet op til dans.
- Det kræver ikke nogen særlige forhåndskundskaber eller noget specielt udstyr at starte på Havadventure. Du skal have lyst til en hverdag, hvor du ofte er på havet. Derudover skal du selvfølgelig have mod på både teoretisk og praktisk at fordybe dig i de forskellige discipliner. Ofte oplever vi, at eleverne forelsker sig i én disciplin, som de så specialiserer sig i, fortæller Per Slengerik.

Enestående sejlpark

Sejlunderviseren kan i den forbindelse ikke dy sig for at fremhæve Oures faciliteter og udstyr. Tilsammen udgør de et enestående sejlsportsmiljø, der inkluderer fire store sejlbåde, fire speedbåde samt kajakker og våddragter nok til at sende flere fodboldhold på vandet på én gang. Ikke just en sejlpark, man ser i en hvilken som helst bådklub.
- Eleverne skal egentlig blot komme med deres motivation og nysgerrighed, så skal vi nok stille med resten, siger Per Slengerik.

Respekt for havets kræfter

På Havadventure værner man stadig om den gamle læresætning: "Kun en tåbe frygter ikke havet". De sikkerhedsmæssige aspekter står således højt på dagsprogrammet, når eleverne begiver sig ud i bølgerne ved Lundeborg Havn eller Skårupøre.
- Ét er at præsentere eleverne for, hvordan de kan få oplevelser for livet på havet. Noget andet er at give dem en grundlæggende viden om, hvordan de gebærder sig forsvarligt og med respekt for havets kræfter, siger Per Slengerik.
Mange af eleverne på Oure Havadventure vælger derfor at supplere sejlsporten med førstehjælpskursus og livredderprøve samt duelighedsbevis i sejlads.

PÅ HOLD MED SPORTENS ENERE

INDIVIDUEL SPORT: Alwin de Groot og Kim Petersen får nærmest tårer i øjnene og gåsehud på armene, blot ordet "sport" nævnes. I Oure coacher de unge fra gymnasiet, der ønsker at præstere på den individuelle bane

De kan ikke skjule det. Smilene, der breder sig i ansigterne, benene som begynder at danse let under bordet, så snart ordet "sport" siges højt. Alwin de Groot og Kim Petersen er ganske enkelt bidt af sport i et omfang, der kan gøre de fleste stakåndede bare ved tanken.
Alwin de Groot, der har benprotese, har høstet medaljer i læssevis i vandpolo og konkurrencesvømning ved blandt andet handicap-EM, -VM og de paraolympiske lege. Kim Petersen har givet den i rollen som multisportsmand og været på intet mindre end fem forskellige landshold – svømning, triatlon, cykelcross, mountainbike og undervandsrugby.
På Oure Sport vejleder de to jernmænd unge fra Oure Gymnasium, som dyrker individuel sport – løb, svømning, cykling, adventure eller noget helt femte.
- En af glæderne ved individuel sport er evnen til at udvise selvdisciplin og føre sin planlægning ud i livet – realisere sit mål. Vores opgave er at hjælpe unge, der ønsker at dygtiggøre sig inden for en bestemt sportsgren, med at definere deres mål og sætte træningen ind i optimale rammer, siger Alwin de Groot, der oprindelig stammer fra Holland og er uddannet svømmetræner.

Sportens klarhed

Han ved på egen krop, hvad der skal til for at nå øverst på skamlen. Og han kender den glædesrus, der kan følge i kølvandet på et godt og intensivt træningspas.
- Nogle morgener har man bare ikke lyst til at stå tidligt op for at tilbringe en time med pulsen i vejret i svømmehallen eller med løbeskoene på landevejene. Men når man så gør det alligevel, er følelsen af personligt velbehag og overskud på det nærmeste ubeskrivelig, siger han.
Kim Petersen er enig. Som elitesportsmand har han gang på gang oplevet at måtte sige nej til alkohol og melde fra til festen, fordi træningen skulle passes. Men aldrig som et afsavn. Tværtimod.
- Sporten har alle dage været uhyre meningsskabende for mig. Det er en meget ren og klar måde at nå et mål på. Man træner, forbedrer sig og får konkrete målbare resultater i gevinst. Jeg har fundet hvile i mig selv gennem sport, siger Kim Petersen, der blandt andet er træner på adventurelinjen.

Samspil med bøger og venner

Og det er disse såvel sportslige som personlige erfaringer, som Alwin de Groot og Kim Petersen deler ud af til de unge fra gymnasiet, der vælger en individuel sport. Vel vidende at de unge også har vigtige studier at passe og en studenterhue ventende i horisonten.
- I vores samtaler med sportseleven sporer vi os i fællesskab ind på, hvad vedkommende vil med sin sport. Samspillet med det boglige og sociale rum er meget vigtigt. Der skal være sammenhæng i tingene, så den unge både magter at passe sine studier, dyrke sin sport og være en del af det sociale fællesskab, siger Alwin de Groot, der indimellem oplever, at en ung, som begynder at slå op i banen i det sportslige rum, også kæmper med nogle problemer på det boglige eller sociale område.
- Her drejer det sig om, at vi hurtigt får skabt en dialog med den unge, så problemerne kan blive løst, og vedkommende igen kan finde formen. På alle områder.

Plads til alle

Selvom Alwin de Groot og Kim Petersen begge er ude af stand til at skjule, at de personligt sværger til hardcore dedikation på sportsbanen, så er de helt på det rene med, at de individuelle sportsgrene både skal favne eliten og bredden.
- For én elev handler sport om den totale dedikation – om at specialisere sig og arbejde målrettet mod ambitiøse resultater. For en anden er sport mest af alt et univers, hvor det handler om at samle oplevelser og personlig glæde. Det unikke ved Oure er, at vi favner begge typer, fastslår Kim Petersen.

KIM PETERSEN,

COACH PÅ INDIVIDUEL SPORT

ALWIN DE GROOT,

COACH PÅ INDIVIDUEL SPORT

TA' SELV SPORT FRA ØVERSTE HYLDE

OURE SPORT: Er man sportsfreak om en hals, er det svært at modstå et års højskolekursus eller intensivt sommerophold med godter fra hele sportsspektret

JEPPE CHRISTENSEN,

LÆRER PÅ OURE SPORT

Der findes dem, der udtrykkeligt sværger til én sport. Dem, som selvtræner et par timer hver dag på fodboldbanen for at justere et frispark. Dem, som tager en ekstra runde i håndboldhallen for at arbejde med en bestemt kombination. Eller dem, som lægger minutiøse programmer for løbetræningen.

Men der findes også dem, som simpelthen bare er forelsket i sport. I allerbredeste forstand. Som vil smage på så meget som muligt fra sportens store ta' selv bord.

Oure Sport er et overflødighedshorn af et højskolekursus eller sommerophold for sportsfreaken med den uudtømmelige appetit.

Menukortet lyder på klassikere som sejlads, mountainbike, klatring, løb, beachvolley, surfing, adventurerace, svømning, tennis, golf, fitness, spinning, inliner, havkajak og masser af boldspil. Derudover får man lov at smage på de mere eksotiske sportsgrene, når der diskes op med parkour, kin-ball, blackminton og flagfootball.

- Oure Sport er et ta' selv bord med godterier hentet ned fra øverste hylde. Et slaraffenland for alle, der bare ikke kan få nok af sport, siger Jeppe Christensen, linjelærer for Oure Sport ved Oure Højskole siden 2008.

Udviklende udebane

Han kender selv alt til, hvad det vil sige at fråse i sport. Jeppe Christensen tager lige så gerne en tur på mountainbiken som på inlinerne, ligesom han sjældent siger nej, hvis der er et orienteringsløb, et adventurerace eller en gang beachvolley inden for rækkevidde. Læg dertil en baggrund som dykkerinstruktør i Thailand samt studier i idræt og sundhed ved Syddansk Universitet.

- Når man dyrker mange forskellige sportsgrene, ligger det i kortene, at man ikke kan være god til det hele. Man er konstant på udebane i mødet med den nye sport, og det er i sig selv både udfordrende og udviklende, siger Jeppe Christensen og betoner samtidig, at Oure Sport også levner plads til fordybelse.

- Støder man ind i en sportsgren, som man har lyst til at fordybe sig ekstra meget i, er der masser af mulighed for det.

Usammenlignelig sportspakke

Oure Sport er ikke mindst blevet et tilløbsstykke blandt unge, som efter højskolen drømmer om at læse idræt på universitetet eller går efter en uddannelse på lærerseminariet eller på politiskolen. Ifølge Jeppe Christensen får de i Oure en "sportspakke", som ikke findes tilsvarende i Danmark.

- Oure Sport har optimale faciliteter, og unge får mulighed for at prøve sig af inden for et væld af idrætsgrene. Det giver store idrætsfaglige og personlige kompetencer, siger Jeppe Christensen.

SOMMER OG VINTER I ALPERNE

FORUDEN AKTIVITETERNE PÅ CAMPUS I OURE BYDER OURE SPORT OGSÅ PÅ TO UGEREJSER TIL SYDFRANKRIG, ET VINTER- OG ET SOMMEROPHOLD. ELEVERNE INDKVARTERES PÅ OURE-SKOLERNES EGET HOTEL I DE SYDFRANSKE ALPER. OM VINTEREN STÅR DEN PÅ INTENSIV UNDERVISNING I ALPINT SKILØB, OG OM SOMMEREN BLIVER DER TRAMPET I CYKELPEDALERNE – BLANDT ANDET MED EN VASKEÆGTE STYRKEPRØVE I BEDSTE TOUR DE FRANCE-STIL OP AD DET LEGENDARISKE BJERG, ALPE D'HUEZ.

DYSTEN SOM MOTIVATOR

EN FAST BESTANDDEL PÅ OURE SPORT ER "DYSTEN", SOM SKYDES I GANG FRA HØJSKOLEOPHOLDETS DAG ÉT. ELEVERNE INDDELES I HOLD, OG DER TAGES HUL PÅ EN FORTLØBENDE RIVALISERING. I LØBET AF ÅRET BLIVER HOLDENE UDEN VARSEL KASTET UD I FEM FORSKELLIGE DYSTER, SOM STILLER KRAV OM SÅVEL STÆRK FYSIK SOM TEORETISK VIDEN. ER DYSTEN FX TRIATLON, SKAL ELEVERNE OGSÅ HENTE DEN TEORETISKE VIDEN OM SPORTSERNÆRING FREM AF SKUFFEN.

Hesten med på gymnasium

OURE RIDNING: Samarbejde mellem Oure Gymnasium og Broholm Slot gør det muligt at tage sin hest med til Sydfyn. Studenterhuen kombineres med tre års træning i dressur og spring i et af Danmarks bedste hestecentre.

AMALIE BRINKMANN THOMSEN,
OURE RIDNING

Er man vant til hver dag at tilbringe flere timer sammen med sin hest, er et gymnasieophold langt væk hjemmefra ikke nødvendigvis dét, der kribler allermest i en. Medmindre man kan tage sin hest med.
Det kan man som elev på Oure Gymnasium, hvor et samarbejde med det nærliggende Broholm Slot skaber de optimale betingelser for at kombinere tilværelsen som studerende på et kostgymnasium med det tætte bånd til hesten. Oven i købet med velkvalificerede træningsseancer i dressur og spring i et af Danmarks bedste hestecentre.
- Som rytter har du et særligt forhold til din hest, som du ikke uden videre vil give afkald på. Det er fantastisk, at vi i Danmark har et gymnasium, hvor du kan kombinere uddannelse med din passion for hest og ridning. Med Oure og Broholm får du tilsammen en pakke, der både indeholder tre år for livet på gymnasiet og en perlerække af oplevelser med din hest, siger Amalie Brinkmann Thomsen fra Broholm Slot, koordinator for samarbejdet mellem Oure Ridning og Broholm Hestecenter.

Heste-paradis

Amalie Brinkmann Thomsen ved, hvad hun taler om. Hun har oplevet det på egen krop. I 2009 blev hun student fra Oure Gymnasium og havde samtidig sin hest i stald på Broholm. Stedet, der ligger blot to kilometer fra Skolerne i Oure, er noget nær et paradis for såvel rytter som hest.
Omkranset af en imponerende park og med tre udendørsbaner samt to ridehuse, der blandt andet bruges til store stævner, fx danmarksmesterskaber. Læg dertil 46 store, flotte hestebokse, to vandspiltov, hestesolarium, vaskeplads og et sadelrum med alt, hvad rytter og hest kan drømme om.
- De gymnasieelever, der vælger at tage deres hest med til Sydfyn, bruger hver dag mange timer på Broholm, hvor de også bliver meldt ind i Broholm Rideklub. De får kompetent træning i dressur og spring – enkelte også i military – og både rytter og hest udvikler sig kolossalt meget i løbet af de tre år, siger Amalie Brinkmann Thomsen.

Mødes om hesten

Når dagens træning på Broholm er slut, bliver eleverne ofte hængende på godset for at lave lektier eller hyggesnakke om deres fælles interesse for heste. Amalie Brinkmann Thomsen har flere gange hæftet sig ved det særlige sociale fællesskab, som blomstrer mellem Oure-rytterne.
- Jeg hører gang på gang, at gymnasieeleverne oplever, at de i Oure og på Broholm bliver en lille familie. Hvor det normalt godt kan være en smule ensomt at dyrke hestesport, så får de her helt nye kammerater, der til fulde forstår, hvorfor hesten selvfølgelig skal med til Sydfyn, siger Amalie Brinkmann Thomsen.

Oure Ridning tilbydes også som intensivt sommerkursus.

TONER FOR LIVET

JAN DUE, MUSIKLÆRER

OURE MUSIC: Unge udlever deres passion for musik i samklang med nogle af landets mest fremtrædende musikere. Flere bryder igennem på den store scene

Ingen på det store areal, der omgiver Skolerne i Oure, kan være bare et øjeblik i tvivl om, hvor musikhuset ligger placeret. Lyden af en saftigt rockende elguitar, en hæsblæsende trommesolo eller en klingende vokal – musikalsk energi og passion brager hver eneste dag ud af det musikhus, der er rammen om Oure Music.

Musiklinjen og det dertilhørende musikhus slog første gang tonen an i 2007, og i dag kan man med fornøjelse konstatere, at man på alle måder har fundet takten.

- Flere af vores tidligere elever har bidt sig fast som etablerede musikere. De har gjort hobbyen – og det, der på et tidspunkt var en drøm – til en levevej solo eller i bands. Andre er fortsat på et af landets konservatorier eller læser musikvidenskab på universitetet, siger en stolt Jan Due, musiklærer ved Oure Music.

Med stjernen i studiet

I lighed med sport og performance, hvor Skolerne i Oure den ene gang efter den anden har tiltrukket celebre navne til det sydfynske som undervisere eller oplægsholdere, så har Oure Music haft bud efter musikere, der normalt begår sig på de største scener.

- Ingen tvivl om, at det gør noget særligt ved den unges motivation, når vedkommende står i studiet i selskab med Kasper Eistrup fra Kashmir. Drømmen om at blive noget ved musikken bliver meget nærværende, når de unge får mulighed for at møde deres idoler i undervisningsrollen, siger Jan Due.

Troen på originaliteten

Samtidig er musiklæreren ikke i tvivl om, at det pædagogiske værdisæt, der blev lagt ud med på Oure Music i 2007, har været den rette vej.

- Det ville have været let bare at kyle nogle noder rundt i øvelokalet og så tælle til fire. Men vi har fra starten troet på og søgt at fremme den unges iboende originalitet. Vores ambition er at findyrke de kreative evner inden for sangskrivning, komposition og musisk udfoldelse hos hver enkelt af vores elever, forklarer Jan Due, der mange gange har haft svært ved at tro sine egne ører, når han har lyttet til en elev før og efter Oure Music.

- Især blandt de gymnasieelever, som vi har i tre år, bliver det tydeligt, hvor langt man kan nå med musikken, hvis man virkelig vil det. Nogen af eleverne har aldrig skrevet en tone, når de kommer her. Når de forlader os, er det med en bunke fede numre i kataloget.

Omgivelserne forpligter

At en sådan udvikling overhovedet lader sig gøre, tilskriver Jan Due ikke mindst de fysiske rammer, som er blevet skabt om Oure Music. Et funklende og funktionelt musikhus med et topprofessionelt studie. Derudover non-profit-produktionsselskabet Oure Records, hvor der bliver produceret og mixet færdige udgivelser – elektronisk eller på cd – med elevernes musik.

- Vi kan tydeligt mærke på eleverne, at rammerne på Oure Music ansporer til at hæve niveauet. Det er samtidig et udtryk for, at vi tager eleverne alvorligt, siger Jan Due og uddyber:

- Der findes ikke nogen lærebog, der endegyldigt udlægger teksten for musikkens kreative proces. At skabe musik bygger på inspiration, viden og øvelse, og derfor kan musik også medvirke til at fremme selvstændighed og ansvarlighed.

RYTMISK MUSIKKONSER-VATORIUM OG OURE I STÆRKT SAMSPIL

OURE MUSIC: Udvikling af nye læringsprocesser, der fremmer den skabende musiker, fik Rytmisk Musikkonservatorium til at rette blikket mod Sydfyn

FOTO: THOMAS BUNDGAARD

HENRIK SVEIDAHL, REKTOR PÅ RYTMISK MUSIKKONSERVATORIUM KØBENHAVN

Det var de helt store og selvransagende spørgsmål, der i 2007 var oppe og vende, da man på Rytmisk Musikkonservatorium i København tog hul på en gennemgribende analyse:
Hvilken rolle skal Rytmisk Musikkonservatorium spille i fremtiden? Hvordan etableres et relevant kunstnerisk læringsmiljø for den rytmiske musik, som sætter den skabende musiker i centrum?
Stort set parallelt med de diskussioner og overvejelser, der fandt sted på Rytmisk Musikkonservatorium, bød man i Oure velkommen til de allerførste elever på den spritnye linje: Oure Music. En linje, hvis klokkeklare ambition var, at udgangspunktet for alt arbejde med musik er elevens eget skabende potentiale.

Musikalsk tænketank

Da nyheden om det sydfynske musikprojekt nåede frem til det københavnske konservatorium, øjnede rektor Henrik Sveidahl nogle åbenlyse fælles snitflader. Han indbød derfor Oure Music til et møde om, hvordan der udvikles nye læringsprocesser, der fremmer den skabende musik.
Det blev ikke ved snakken. De to musikalske skoler har skabt et formaliseret samarbejdsprojekt, en slags musikpædagogisk tænketank, der også tæller andre af landets musikalske institutioner.
- Oure Music har været vildt inspirerende, fordi der fra starten har været fokus på den skabende side af musikken. På Sydfyn har det været naturligt at dyrke kreativiteten mindst lige så meget som den instrumentale musikindlæring. En grundlæggende indstilling til musikpædagogik, der flugter med vores egne visioner, siger Henrik Sveidahl.

Til tonerne af fremtiden

Da Rytmisk Musikkonservatorium i sin tid kastede sig ud i arbejdet med en redefinering af værdier og formål, var årsagen blandt andet, at interessen for de rytmiske musikuddannelser på det tidspunkt var generelt dalende. Ifølge Henrik Sveidahl angiveligt fordi man dengang lænede sig for kraftigt op ad den klassiske musikpædagogiks måder at gøre tingene på.
- Der har nok tidligere været en tendens til at betragte Rytmisk Musikkonservatorium som et sted, hvor man alene tilegnede sig færdigheder, der blev forfinet og bygget videre på. Problemet er blot, at sådan skaber man ikke rytmisk musik, siger konservatorierektoren, der i dag kan formulere en klar vision:
- Rytmisk Musikkonservatorium er en uddannelsesinstitution for samtidens og fremtidens musik – hvad enten det er jazz, pop eller rock. Det er de studerendes egen musik, vi er interesserede i at høre og udvikle.
Samarbejdsprojektet mellem Rytmisk Musikkonservatorium, Oure Music og de øvrige musikuddannelsesinstitutioner går blandt andet gennem vidensdeling samt symposier om alt lige fra dagligdagens musikundervisning til den seneste forskning. Projektet løber i første omgang frem til udgangen af 2014.

FOTOS: SHEILA BURNETT

INSPIRATIONEN SPILLER PÅ FLERE STRENGE

OURE MUSIC: Guitaristen Steffen Schackinger tilhører verdenstoppen. I mødet med unge musikere deler han ud af sin viden – og mindes den umiddelbare entusiasme, der i tidernes morgen bragte ham ind i musikken

Steffen Schackinger husker tydeligt, da han for et par år siden fik lejlighed til at tilbringe et par timer i selskab med et af sine store idoler Steve Morse, guitarist i det britiske hard rock-band Deep Purple.

Ikke fordi verdensstjernen satte fingrene på strengene, slog op i nodehæftet og dikterede "så gør du sådan og sådan…". Det var nemlig langt fra ordene til danske Steffen Schackinger, der selv har spillet sig ind blandt de bedste på den internationale guitar-scene. Men fordi Steve Morse alene ved sit tilstedevær og ekvilibristiske evner med strengene virkede som en magnetisk kilde til inspiration.

En inspiration, der blev skabt af øjeblikket. Mellem to mennesker, der brændte for det samme. Guitaren. Den selvsamme form for inspiration forsøger Steffen Schackinger at spille op til som underviser på Oure Music.

- At være underviser handler for mig om at sortere og dosere min viden på den rigtige måde. En elev har brug for, at jeg meget konkret går ind og peger på nogle tekniske detaljer, der skal arbejdes med. En anden har brug for at blive inspireret af at høre den lyd, som jeg får frem på guitaren, siger Steffen Schackinger.

En af verdens bedste

Og der er bestemt noget at lytte til, når først Steffen Schackinger griber guitaren. Han vurderes at rangere blandt de 20 bedste guitarister i verden og har blandt andet spillet med store navne som ZZ Top samt føromtalte Deep Purple.

På Oure Music er Steffen Schackingers opgave en anden, nemlig at åbne indgangene til guitarens univers for unge med guitar-passion. I den sammenhæng er det superguitaristen underordnet, om eleven er et indiskutabelt talent eller en mindre øvet med få akkorder i baghånden.

- Det betyder ikke noget for mig, hvilket niveau eleverne befinder sig på. Udfordringen er at formidle det, jeg selv evner, så de kan bruge det, siger Steffen Schackinger, der finder kombinationen af undervisning og egen performance ideel.

- Hvis jeg skal fungere som underviser for unge mennesker, skal jeg have noget at give af. Derfor er det vigtigt for mig, at jeg hele tiden kommer rundt og spiller, så jeg tankes op med ny inspiration, siger guitaristen.

Genopdagelse af glæden

Steffen Schackinger oplever samtidig også, at Oure-eleverne inspirerer ham i hans egen guitarudvikling.

- Når man som jeg er blevet etableret musiker, kan man godt glemme, hvad det var, som i sin tid motiverede og begejstrede så meget ved musikken. Men jeg bliver mindet om det, når jeg møder den unge, som kommer gående med kassen med den nye guitar. De glædesstrålende øjne og duften af en ubrugt guitar er for mig en genopdagelse af musikglæden.

DANSENS ÅBNING TIL DEN INDRE VERDEN

OURE MODERN DANCE & BALLET: En personlig rejse mod sit eget jeg er igangsat, når Oure spiller op til dans

FOTOS: SIF MEINCKE

VIDAR HANSEN OMGIVET AF DANSEELEVER PÅ ALVIN AILEY DANSESKOLEN I NEW YORK CITY

DANSEN I NEW YORK

CENTRALT FOR DANSEN I OURE STÅR DEN ÅRLIGE NEW YORK DANSE STUDIETUR. 10 DAGE I DANSENS MEKKA – UNDERVISNING PÅ KENDTE DANSEINSTITUTTER MED PROFESSIONELLE DANSERE OG KOREOGRAFER OG SELVFØLGELIG OPLEVELSEN AF EN RÆKKE FORESTILLINGER PÅ FØRSTE PARKET.

Smuk klassisk musik fylder rummet. Ved barren er der fuld koncentration med dagens ballettræning. Styrke og balance finder sit eget kraftfulde udtryk i de spændstige kroppe, der i rolige fokuserede bevægelser skifter mellem forskellige positurer.
Efter en lang træningsseance skiftes balletten ud med moderne dans. Atter intens træning. Svedige kroppe. Der tales koreografi og komposition. Senere indtager hiphop-danserne lokalet. Tung bas, taktfaste trommer og cap'en omvendt på hovedet.
Endnu en dag med dans i Oure. Endnu en dag, der demonstrerer dansens spændvidde – fra Svanesøen til streetkulturen.

Dansen er din

Så længe mennesket har eksisteret, har det danset. Og spørger man Vidar Hansen, pædagogisk og kunstnerisk leder af Oure Modern Dance & Ballet, skal forklaringen søges i vores indre:
- At danse handler om at udforske sig selv som helt menneske. Udforske hvad din krop kan præstere. Finde frem til et kropsligt udtryk, der er dit. Dansen styrker både vores kropsbevidsthed og refleksion over, hvem vi er, siger Vidar Hansen, der er uddannet fra Balletakademiet i Gøteborg og desuden har studeret dans ved Peridance Center i New York.
Siden slutningen af 1980'erne har Vidar Hansen slået sine folder som professionel danser inden for mange forskellige stil-arter overalt i verden. Og alene i Danmark har han været tilknyttet kendte danse- og teaterscener som Østre Gasværk Teater, Aveny-T, Nyt Dansk Danseteater, Granhøj Dans, Kreutzmann Dance, Micado Danse Ensemble og MBT Danseteater.

Kropslig stolthed

Om nogen har Vidar Hansen på egen krop mærket, hvad der skal til for at opnå en karriere som professionel danser. Det er dog ikke karrieremål, der er i fokus, når han arbejder med danseeleverne i Oure.

- Det vigtigste er at åbne de unges øjne for, hvad man kan med dans. Få dem til at opleve, hvordan dans kan skabe kropsglæde, nydelse og stolthed. Dans gør en spændstig og rank. Du kommer i takt med din krop, og du bliver bevidst om at bruge dit kropssprog, når du eksempelvis skal tale med andre mennesker, siger Vidar Hansen.

Danser efter Oure

Når det er sagt, så forsøger Vidar Hansen på ingen måde at nedtone sin begejstring over at opleve, hvordan dans i Oure gang på gang viser sig at være et afgørende trin i retning mod en professionel dansekarriere.

- Selvfølgelig er vi stolte over at være fødekæde af såvel dansere som koreografer til flere af de etablerede dansehuse, siger Vidar Hansen, der har oplevet, at gymnasieelever, som aldrig har haft dansetræning før Oure, efterfølgende lykkes med at slå igennem på den professionelle dansescene. En markant udvikling, der ikke kommer bag på danselederen.

- I Oure får vordende dansere en pakke, som de selv kan vælge, hvordan de vil pakke op. De kan vælge at udleve deres umiddelbare glæde ved dansen. Eller de kan vælge at kaste alle kræfter ind i deres passion, og se hvor langt talentet rækker. Vi kan understøtte og udvikle begge typer elever med disciplineret undervisning og tilegnelse af tekniske færdigheder på et højt niveau, siger Vidar Hansen.

FOTO: TORBEN STROYER / POLFOTO

ET SMUGKIG IND I DANSEDRØMMEN

OURE DANS: Banebrydende samarbejde med Dansk Danseteater giver Oures danseelever en fornemmelse af, hvad der skal til for at blive professionel danser

Han har prøvet det, som rigtig mange unge dansere drømmer om. At stå badet i rampelyset på scenen i Operaen i København for at modtage en Æres-Reumert for sin indsats på den danske dansescene. Han kan så nemt som ingenting sætte sig ind i drømmen om den store applaus på de største scener. Alligevel har han et budskab, der overstiger drømmen:
Bliv forelsket i processen!
- Når man taler med unge, håbefulde dansere, får man i reglen hurtigt en række billeder af, hvilken drøm de jagter. Billeder af storslåede optrædener overalt i verden, billeder af danseren, der hentes i lufthavnen i limousine og spiser frokost på en café i New York. Men at blive professionel danser har sit udspring et andet sted, nemlig i glæden ved disciplinen og det hårde arbejde i træningslokalet, siger Tim Rushton, der er uddannet på The Royal Ballet School, Covent Garden, og har været engageret som balletdanser på bl.a. Deutsche Oper am Rhein, Malmö Stadsteater og Den Kongelige Ballet i København.

Drømmen bliver konkret

Siden 2001 har Tim Rushton været kunstnerisk leder af Danmarks største moderne dansekompagni, Dansk Danseteater, der i 2010 indledte et samarbejde med Skolerne i Oure.

Topprofessionelle dansere fra Dansk Danseteater lægger vejen forbi Oure og giver hen over en uges intensiv camp en unik indføring i livet som professionel danser.
- Koblingen til den professionelle verden er afgørende, hvis man drømmer om at gøre karriere som danser. Det er i mødet med den professionelle danser, at drømmen bliver konkret og håndgribelig. Og det er her, at det for alvor bliver klart, at de store stjernestunder på scenen, hvor man lader sig fejre i øjeblikkets rus, hviler på tusinder af koncentrerede træningstimer, siger Tim Rushton og pointerer, at Dansk Danseteater skam også får noget med den anden vej:

- I Oure får vi et godt billede af kommende dansetalenter – dem, som både drømmer og vil det hårde arbejde.

Dansen er det hele værd

97-årige Nini Theilade holder aldrig op med at danse. Hun elsker sine elever og sin undervisning på Oure.

FOTO: LONE-KUHLMANN.DK

LONE KÜHLMANN FORTÆLLER HER TIL REFLECT, OM SIT ARBEJDE MED AT SKRIVE NINIS ERINDRINGER OG DET VENSKAB, DER KOM UD AF DET.

Det var oprindeligt nu afdøde Kennie Katborg fra Oures ledelse, der fik den ide, at der skulle skrives en bog om Nini Theilades fantastiske liv: Født på Java i 1915, stjernedanser som 14-årig, international karriere både som danser og koreograf og den dag i dag elsket og beundret danselærer på Oure.

Faktisk havde jeg besluttet, at jeg aldrig mere ville skrive en biografi, fordi det er min erfaring, at folks liv ser meget anderledes ud indefra end udefra. Alligevel kunne jeg ikke modstå fristelsen, da People's Press spurgte, om jeg ville overveje at skrive om Nini Theilade. Jeg kendte hende kun fra interviews og havde set hende i fjernsynet, hvor hun knaldede lige igennem skærmen.
I første omgang aftalte vi at mødes, for at se om vi overhovedet swingede sammen. Det gjorde vi.

Den første gang, vi traf hinanden, var ikke en forårsdag, men en knaldhed junidag for syv år siden – Sankt Hans dag helt præcis. Jeg kørte til Oure, godt forberedt efter at have læst alt hvad jeg kunne finde af artikler og interviews, så jeg vidste allerede, at hun var fuld af gode historier. Det både glædede mig og gjorde mig lidt nervøs, og jeg kan huske, at jeg sagde: "Jeg kan høre, at det er historier, du har fortalt mange gange, er der overhovedet noget tilbage, som du ikke har fortalt?" Hun så direkte på mig og rettede sig op i stolen:

"Ork", sagde hun, "der er masser af ting, jeg aldrig har fortalt." Og det var der. Rigtig mange.

Det er der sikkert stadig, men vi kom i hvert fald langt, også ned i de lag, hvor det gjorde ondt. Jeg flyttede simpelthen ind på Oure, og vi arbejdede hele dagen – hver dag. Kun med en pause midt på dagen, så vi begge to kunne trække vejret og komme til kræfter. Det er en meget udmattende proces at grave sig ned i et liv – ikke mindst, når det er ens eget liv, som det var for Nini, og vi var begge to fuldstændig flade, når jeg hver aften gik over på mit værelse på højskolen for at skrive noter ud.
Jeg optog det hele på bånd, men tager altid noter alligevel, så jeg bagefter bedre kan orientere mig. Båndene findes stadig væk. Det er jo i grunden historisk dokumentation, som burde befinde sig et sikrere sted end hjemme på mit kontor.
"Det er svært for mig at skille dansen fra livet", sagde Nini flere gange.
Og det er ikke så mærkeligt, for siden hun var fem år, har dansen været hendes strenge og ubarmhjertige mester, men også hendes milde og blide elsker, hvor hun kunne søge tilflugt fra det virkelige livs ikke altid lige nemme krav og udfordringer.
Indimellem tudede vi. Nej, hvor vi tudede, der var også meget at tude over. Indimellem lo vi, nej, hvor vi lo, for der var også rigtig meget at le af. Og indimellem undrede vi os. Som når vi talte

om de helt ufatteligt sensuelle danse, Nini allerede som purung – fra hun var 14 år – optrådte solo med for fulde huse over hele USA og Europa. Samtidig med, at hun uden for scenen legede med dukker og af sin mor – the stage mother to end all stage mothers – blev holdt i en meget kort snor og klædt i ankelsokker og plisserede nederdele.

Når Nini dansede, var det uforfalsket lokkende erotik, så meget at man i dag næsten bliver chokeret over at se de små filmklip, som heldigvis stadig eksisterer. "Jeg fatter ikke, hvor det kom fra", sagde hun, når vi talte om dengang. Hun så på mig med de klare, blå øjne under det hvide hår. "Jeg anede ved gud ikke, hvad jeg gjorde. Men jeg må jo have haft det i mig." Hun rystede undrende på hovedet. Hun havde det i sig, men det blev derinde, for udenfor var mor kvinde for at holde tilbederne væk, også i en grad så hun selv tog sig af dem for at holde dem fra Nini. Datterens sanselighed kom udelukkende til udtryk på scenen.

Da Nini blev gift som 25-årig – med en meget ældre mand – syntes hun i begyndelsen, at det erotiske var meget opreklameret. Det var meget mere tilfredsstillende at danse for et henført publikum.
Under arbejdet på bogen fik jeg lov til at låne Ninis ti-års dagbog fra den periode, hvor hun bl.a. dansede med Ballet Russe de Monte Carlo, og jeg så her bagsiden af det glitrende stjerneliv. Stort set hver dag stod der: "Dødtræt. Gik udmattet i seng." "Har ondt alle steder. Hvor er jeg træt." Sådan fortsatte det side op og side ned. Men alligevel blev hun ved. For det at forglemme sig selv i dansen – at stå på scenen og mærke publikums begejstring – selv at arbejde med koreografi og se, hvordan hendes forestillinger om dansen kunne foldes ud og virkeliggøres – selve dansen: Det var det hele værd.
Titlen på bogen skrev sig selv: "Dansen var det hele værd". For det var det for Nini, og det er det den dag i dag. Også selv om det klart fremgår, at dansen kræver store ofre. Og at de ofre ikke mindst ydes af danserens familie. Ikke alene kræver stjernestatus en næsten umenneskelig arbejdsindsats, men også en koncentration, der lukker alt andet ude. Også de hensyn man skylder sin familie – ikke mindst sine børn. Nini erkender det alt sammen, og hun skåner ikke sig selv, når hun fortæller om de svigt, der har været. Alligevel kan hun ikke lyve: Det var det hele værd.

Efter manuskriptet var afleveret til forlaget, men inden bogen var færdig, faldt Nini i sin lejlighed og brækkede hoftebenet. Hun lå flere timer på sit badeværelsesgulv, før der kom hjælp, og det så sort ud. Hun var trods alt 91 år.
Vi var alle sammen bekymrede for hende. Jeg kan huske, at jeg besøgte hende på det plejehjem, hvor hun var indlagt til genoptræning, medbringende billeder og billedtekster, som vi skulle se på. Hun så så lille ud i den store seng, men livede op, efterhånden som arbejdet skred frem. Inden jeg gik, lovede hun mig højtideligt, at hun nok skulle holde sig i live, til bogen udkom. Jeg er af mange grunde taknemmelig for, at hun holdt det løfte, og har aldrig været i tvivl om, at det kan vi takke både hendes jernvilje og de mange års hårde dansetræning for.
"Jeg må have haft det i mig," sagde hun. Hun havde det i den grad i sig. Vi kan se det på billeder, og vi kan se det på de gamle filmstumper, som heldigvis er bevaret, i Max Reinhardts herlige Hollywoodproduktion af "En Skærsommernatsdrøm" fra 1936, og vi kan se det i den fine film "Nini", som Lone Falster lavede for et par år siden.
Hver gang jeg ser en nutidig danserinde i Den døende Svane, tænker jeg: Ja, det er meget godt, men det er ikke som Nini. Ingen har så yndefulde arme. Ingen så udtryksfulde bevægelser.
Nini siger altid til sine elever; træning, træning, træning. Hun ved godt, at hun – når hun bliver ivrig – sommetider pusher en lovende elev for meget.
Men hun lægger aldrig skjul på, at selv nok så megen vilje og træning og familieopbakning ikke nytter, hvis ikke man har det i sig. Nini selv har og har altid haft det i sig. Og den dag i dag kan hun blive helt ustyrlig af begejstring, hvis hun aner et glimt af det samme hos en af sine elever. Hun opgiver aldrig håbet om at finde en, der ligesom hun vil mene, at dansen er det hele værd.

DA KREBS SATTE KLOEN I OURE

OURE THEATER: Om det er opførelsen af Shakespeare i London eller undervisning af teaterelever i Oure, så går dramaturgen Kitter Krebs til arbejdet med et flammende engagement. Frihed og tillid er hendes brændstof, siger hun

KITTER KREBS,
UNDERVISER PÅ TEATERLINJEN

Altid i gang. Altid "på". Med sin nærmest rødglødende energi kan hun fortrylle enhver forsamling.
Nogenlunde sådan lyder ordene i Oure, når der skal gives en kortfattet karakteristik af teatermennesket Kitter Krebs.

Den udvidede version er denne:

Uddannet mag. art. i teatervidenskab og cand. mag. i litteraturvidenskab. Dramaturg og instruktør med en årelang karriere ved etablerede scener som Bristol Teatret og Aveny Teatret i København samt instruktør ved DR TV's dramaafdeling. Derudover tilknyttet flere af landets universiteter og skuespilskoler som underviser.

I 2008 gik tæppet for Kitter Krebs' entre på den sydfynske scene. Hun blev ansat som underviser og medudvikler af den dengang spritnye teaterlinje på Skolerne i Oure.

- Fra dag ét vidste jeg, at jeg var kommet til det helt rigtige sted. De folk, som var blevet ansat til at sætte den nye teaterlinje på skinner, fik fuldstændig frihed til at forme indholdet. En tillid, som var stærkt befordrende for, at vi fik skabt den teaterlinje, vi har i dag, siger Kitter Krebs.

Festligt og nærværende

Sammen med et par af de andre nye undervisere, Peter Michaelsen og Niels Lund Boesen, rev hun et par arbejdsdage ud af kalenderen for at få gennemdiskuteret og formuleret indholdet for Oure Theater.

- Vi havde en parole, som vi var fuldstændig enige om skulle gennemtrænge teaterlinjen: Det skal være festligt at spille teater i Oure! Vi ønskede ikke, at eleverne skulle drukne i tekst, så vi bearbejder og improviserer. De skal være autentiske og nærværende – uanset hvor meget vi stiliserer. Det har vi holdt fast i siden, siger Kitter Krebs, der selv blev klar over, at hun skulle teatrets vej, da hun i gymnasiet blev introduceret for en af teatrets store klassikere, Faust.

Shakespeare på sydfynsk

En anden klassiker, som Kitter Krebs må siges at kunne til fingerspidserne, er Shakespeare. Hun læste første gang den engelske forfatter som 14-årig, skrev speciale om ham på universitetet og har som dramaturg arbejdet med flere Shakespeare-opsætninger. Også i Oure har Kitter Krebs uden at ryste på hænderne serveret Shakespeare for de unge teaterelever.

- Det kan lyde som en stor mundfuld, men hvis man går rigtigt til hans værker – og får dem diskuteret igennem – er det en fryd at opleve, hvordan han bliver afmystificeret. Hvordan der ud af et fællesskab, hvor vi kigger på det samme værk, åbner sig en helt ny verden for hver enkelt elev, fremhæver Kitter Krebs.

Fremtidens publikum

Og det er netop følelsen af at skabe i fællesskab, der til stadighed inspirerer og motiverer Kitter Krebs. Eller som hun selv formulerer det:

- Summen af et samarbejde er større end bidragene!

I den sammenhæng er det for hende underordnet, om det er Shakespeare i London eller Shakespeare på Oure Mark. Teatrets væsen er overalt det samme, pointerer hun:

- Teater handler om at holde den menneskelige tanke, følelse og fantasi levende og vågen, siger teaterkvinden, der ser sin rolle i Oure som en guide ind i teatrets univers.

- Det er ikke afgørende, at man bliver uddannet skuespiller efter Oure. Det afgørende er, at de unge hos os får åbnet deres øjne for scenekunsten – og får lyst til at udtrykke sig…

NIELS BOESEN,
UNDERVISER PÅ TEATERLINJEN

PÅ SCENEN GØR MAN KLOGT I AT DUMME SIG

OURE THEATER: At udfordre og mestre rollen som sig selv er en væsentlig del af arbejdet med skuespil på Oures teaterlinje

Da den kongelige skuespiller Ghita Nørby for et par år siden gæstede et sommerkursus på Skolerne i Oure som underviser, lod hun ganske uventet et par pudsige ord falde, der gav stof til eftertanke i teaterrummet.
Umiddelbart før den fælles øvning af et stykke dramatekst advarede skuespillerinden med de utallige anerkendelser og priser om, at hun altid læste påfaldende højt, når hun skulle lære en tekst at kende.
- Ellers kan jeg ikke høre, når jeg dummer mig, sagde Ghita Nørby.
Ordene strøg direkte i hjertekulen på Niels Boesen, skuespiller og underviser på Oure Theater. For er der noget, som han brændende ønsker at åbne unges øjne for, så er det netop, hvordan arbejdet med teater inviterer til at turde dumme sig. Til at give slip på sig selv.
- Når man arbejder med teater, er det nærmest en forpligtelse, at man dummer sig. En forudsætning for, at man udvikler sig som skuespiller. Og som menneske. Det er først, når man vover at lade paraderne falde, at man kan træde ind i rollen som sig selv, siger Niels Boesen, kendt for sin medvirken i film og tv-serier som "Brødre", "Forbrydelsen" og "Hvidsten Gruppen".

Ryg blev til front

På Oure Theater er der af den grund hele tiden opmærksomhed på at skabe et tillidsfuldt rum, hvor det føles trygt at vise sig frem. Også fra den sårbare side. Samtidig gør Niels Boesen og de øvrige undervisere på teaterlinjen i den daglige dialog med skuespileleverne meget ud af – så ærligt som muligt – at få tydeliggjort, hvilke styrker den enkelte elev besidder, og hvad der skal arbejdes med.
- Snakken med eleverne på tomandshånd er meget vigtig. Det er her, vi går ind og kortlægger, hvordan skuespileleven skal styrke sig selv som performer på scenen og som menneske generelt, siger Niels Boesen og giver et konkret eksempel på den forvandling, som arbejdet på Oure-scenen kan føre til.
- Vi havde en pige, der var frygtelig bange for at vise sig frem og stod med ryggen mod publikum, når hun skulle recitere en tekst. I takt med at vi talte sammen og arbejdede med hende, vendte hun sig langsomt rundt, og hun endte med at blive en fantastisk dygtig performer.

Eksemplet har fat i noget af det, som ifølge Niels Boesen udgør teatrets grundstof: Den konstruktive krise.
- Jeg betragter grundlæggende enhver forestilling som en mulig krise – men af den konstruktive slags. Der er altid noget, der går galt og udfordrer, når man arbejder med teater. Men i stedet for at se det som noget negativt, skal man øve sig i at se det som et charmerende stykke udviklingspotentiale.

PÅ TOPPEN

SKI: Flade marker på Sydfyn er ingen hindring for det store sus ned ad løjperne. Med Oure på ski er pisten desuden åbnet for den højeste uddannelse i Europa som skiinstruktør

NIKOLAJ SMEDEGAARD,
LÆRER PÅ OURE SKILINJEN

Det kan godt være, at der er koldt på toppen. Men med skiene klikket på støvlerne, blikket skarpt rettet mod den alpine løjpe og nogle af Danmarks bedste skiinstruktører som undervisere bliver du brandvarm.
Skilinjen på Oure er en sikker vinder på flere fronter. Teknisk, teoretisk og fysisk lærer du, hvordan du skal skære løjpen, og du får naturskønne bjergkæder overalt i verden som din hjemmebane.
- Omkring 500.000 – 600.000 danskere dyrker i dag skiløb. Skisport har en kolossal udbredelse, der tåler sammenligning med fitness og motionsløb. Forskellen er, at de fleste danskere står på ski som ren feriefornøjelse. I Oure har vi skabt en kultur, hvor ski betragtes som en seriøs sport – hvor man træner og udvikler sig. Ja, hvor man vil noget med sin skisport, siger Nikolaj Smedegaard, der gennem snart 20 år har været med til at skabe og udvikle Oures skilinje. Her veksles teoretisk undervisning på Sydfyn med flere ugers intensiv skitræning i alperne.

Slip din indre skiinstruktør løs!

Nikolaj Smedegaard fremhæver som forbillede for skilinjen i Oure lande som Frankrig og Østrig, hvor skisport foregår i decideret klubregi.
- Selvfølgelig har vi i Danmark ikke de samme fysiske muligheder for skisporten, men det ændrer ikke på, at der er mange danskere, som har ambitioner på ski eller snowboard.
De ambitioner kommer vi i Oure i møde mere end noget andet sted i landet, siger Nikolaj Smedegaard.
Samtidig er skilinjen i Oure et direkte spor, hvis man går med en skiinstruktør i maven.
- De fleste skielever i Oure bliver uddannede skilærere – de afslutter med en eksamen og kan derefter vifte med certifikatet Basic Ski Instructor på alverdens skidestinationer, fortæller Nikolaj Smedegaard, der selv er uddannet på Europas allerhøjeste niveau, Euro Ski Pro, og desuden med til at uddanne nye instruktører under Dansk Skiforbund.

Job på alverdens tinder

Han er ikke i tvivl om, at Oure har en særlig fornemmelse for international sne.
- Ski i Oure er et internationalt springbræt. Vores uddannede skiinstruktører finder arbejde på europæiske skisportssteder, men også i fjerne destinationer som New Zealand og Canada, siger Nikolaj Smedegaard og fremhæver, at jobbet som skiinstruktør kan være særdeles godt betalt – også målt i kroner og øre.

PR-STUNT I ALPERNE

I OURE GØR MAN EN DYD UD AF AT GÅ SKÆVE VEJE, NÅR DET HANDLER OM MARKEDSFØRING AF DET ÅBNE, RØDE "O". GENNEM ET SAMARBEJDE MED DE STORE GYMNASIEREJSEBUREAUER HAR SKILINJEN I OURE SUCCES MED AT TILBYDE UNGE DANSKERE PÅ FERIE I ALPERNE SKIUNDERVISNING AF HØJ KALIBER – TIL FÅ PENGE. DET ER GOD GAMMEL WIN-WIN: UNGE GYMNASIEELEVER FÅR SKÆRPET DERES EVNER PÅ SKI ELLER SNOWBOARD, OURES SKIINSTRUKTØRER INDHENTER MASSER AF PRAKTISK ERFARING, OG UNGE SKILØBERE FÅR ØJNENE OP FOR ET SYDFYNSK HØJSKOLEEVENTYR.

INSTRUKTØRUDDANNELSER I VERDENSKLASSE

BSI – BASIC SKI I INSTRUCTOR – ER DET ENESTE SPECIALKURSUS AF SIN ART I DANMARK. HER KOMBINERES ET HØJSKOLEOPHOLD MED TEORETISK OG PRAKTISK UNDERVISNING – I SELSKAB MED NOGLE AF DANMARKS BEDSTE SKIINSTRUKTØRER. KURSET LEDER HEN MOD DEN DANSKE SKISKOLES INSTRUKTØRUDDANNELSE PÅ BSI-NIVEAU, OG DER ER MULIGHED FOR AT AFSLUTTE KURSET MED EN EKSAMEN. I FORLÆNGELSE HERAF ER DET MULIGT AT TAGE DEN ETÅRIGE VIDEREUDDANNELSE PSI – PROFESSIONAL SKI INSTRUCTOR.

TJEN PENGE PÅ SKI

HVIS DU TAGER KURSERNE BSI ELLER PSI I OURE, HAR DU DEN HURTIGST MULIGE INDGANG TIL ET VELLØNNET JOB PÅ SKISKOLER I BLANDT ANDET ØSTRIG OG FRANKRIG.

FOTO: JEPPE M. JENSEN

AF VERDEN

I SNE MED ATTITUDE

SNOWBOARD: Det damper af high five, skateboard, surfing og andet hot stuff fra surf- og streetkulturen, når snowboarderne slår sig løs

Hvis de kunne, tog de gerne surf- eller skateboardet og ghettoblasteren med op i de snedækkede løjper. De er snowboardere og forsøger på ingen måde at skjule, at de er tiltrukket af en surf- og streetkultur, hvor det er ok at vise sig frem – på den cool måde. Det handler om at være i sne med attitude.
- Er man snowboarder, ligger det ligesom i kort-ene, at man godt må blære sig. Det er en præmis for sporten, at den indeholder et kreativt showelement, hvor man viser sit lir og de tricks, man mestrer, siger Lasse Sønnichsen, underviser på Oures snowboardlinje, der hovedsageligt henvender sig til højskolens elever.

Sneens surfere

Som stor knægt var Lasse Sønnichsen selv en af dem, der var tiltrukket af alt det, som den amerikansk inspirerede streetkultur havde at byde på. Han stod på skateboard, gik i baggy-jeans, hættetrøje og med cap'en på skrå. Og når sommeren satte ind, søgte han mod badestrandene med sit surfboard.
Det var på det nærmeste givet på forhånd, at Lasse Sønnichsen også en dag måtte finde sit board til vinteren. Snowboardet.
- Jeg kan godt lide kombinationen af den rene fysiske udfoldelse og det kreative, artistiske element. Snowboard er indbegrebet af sport og performance i samspil og derfor en helt oplagt disciplin på Skolerne i Oure, siger Lasse Sønnichsen, der er uddannet snowboardinstruktør i Østrig.

Enere med sammenhold

I den del af snowboardtræningen, som finder sted i Oure, trænes der balance, koordination og tekniske færdigheder ved hjælp af blandt andet skateboard, surf og parkour. Det hele kulminerer med i alt 8 uger – fordelt over tre omgange – i Frankrig, hvor eleverne står på snowboard dagen lang i de snedækkede alper. Og selvom disse ture tidligere har haft en kraftig overvægt af drenge, så har Lasse Sønnichsen med tilfredshed kunnet konstatere, at flere og flere piger vælger at pakke snowboardet og tage med.
- Snowboard er både for piger og drenge, fastslår snowboardinstruktøren og afliver i samme åndedrag den myte, at snowboardens surf- og streetelement er udtryk for, at sporten udelukkende henvender sig til eneren.
- Sammenholdet mellem snowboardere er noget særligt. Lige så fedt det er at vise et trick, man selv har lært, lige så fedt er det at opleve, hvad en god kammerat har fundet på. Vi bruger megen tid på at filme hinanden, så vi kan give feedback og dernæst redigere filmene og lægge dem på YouTube og Facebook. Som snowboarder er du afhængig af at blive set – men også af at se andre.

SNOWBOARDINSTRUKTØR

SOM SNOWBOARDELEV PÅ SKOLERNE I OURE HAR DU MULIGHED FOR AT BLIVE UDDANNET SNOWBOARDINSTRUKTØR I ØSTRIG.

LASSE SØNNICHSEN,
SNOWBOARD INSTRUKTØR

CHRISTIAN SCHEUMANN JENSEN,
LÆRER PÅ OURE DOX

DOX

Kan det lade sig gøre at lave en uddannelse, som ikke findes andre steder i verden? En unik ramme, en perfekt mulighed, som har det overordnede formål at ændre verden.

AF SØREN HØY

"Lav nu bare den uddannelse, som I altid selv har savnet – den uddannelse, som I ville have elsket som unge. Den uddannelse, som ville have ændret jeres liv."
Det var cirka sådan, Jasper Mortensen sagde, da han ville have en filmlinje i gang.
Vi er tre mennesker i rummet. Kasper Torsting er der. Filminstruktør og uddannet på Den Danske Filmskoles dokumentarlinje. Jeg er der. Søren Høy hedder jeg. Dengang var jeg lige stoppet på Den Europæiske Filmhøjskole, hvor jeg havde været forstander i tre år. Jasper Mortensen er der. Han taler højt. Tænker stort. Han VIL have denne her linje. Den er vigtig. Den skal tage ansvar, den skal give ansvar.
Vi vil alle sammen lave en uddannelse, som har kunsten som udgangspunkt, filmhåndværket med billede, lyd og klip som helt centralt omdrejningspunkt og absolut ikke mindst en uddannelse, som har et stærkt erhvervsrettet formål.
De unge skal kende, forstå og bruge film – og de skal kunne arbejde med film, når de har gennemgået enten gymnasiet eller højskoleopholdet.

Et europæisk ønske

Lige inden vi gik i gang, havde jeg været til sammenkomst i den europæiske filmtænketank Image of Europe. Et potent sammensat hold af filmfolk fra Europa mødes en gang om året for at finde linjen i europæisk film. Det handler om åndelighed, det handler om identitet. Ikke fede ideer, ikke filmbranchens evindelige pitchen ideer, hvor man altid tror, at man skal have et udkast til en ny groundbreaking tv-serie i inderlommen. Wim Wenders, den store tyske modernist, sidder for bordenden. Ved siden af ham troner Volker Schlöndorf. En gammel gut, men tag ikke fejl. Han er sylespids som hans bedste film. Oscarvinderen, klassikeren "Bliktrommen" og "Death of a Salesman" med Dustin Hoffman. Blikket fanger den utålelige Agnieszka Holland, der lige har lavet den amerikanske udgave af "Forbrydelsen" samt konceptualiseret den fantastiske serie "The Wire". Marjane Satrapi er der. Hende med "Persepolis". En film der både gav den fransk/iranske storryger adgang til Cannes, Oscar og derefter alverdens medier som frihedens stemme under Ahmedinejads regime. Med andre ord en flok med meninger, med mod og med evnen til at ændre verden. En fuldblods inspiration, som satte sig et spor, der skulle vise sig at blive afgørende for OureDox – en overskrift, som Torsting hurtigt kom op med.

Byggesten

Tænketanken har en mission, og den mission blev til OureDox' afgørende inspiration. At lære unge mennesker at lave film, bruge film og forstå film.
De lever i en verden, hvor de bliver bombarderet med billeder. Med meninger og med absurde vrangforestillinger. De kan ikke stole på nyhederne, der er lavet af en journalistestand, der ikke har lært andet, end at det er vigtigt at komme først. Uanset kvaliteten og sagligheden.
De unge kan ikke læne sig op ad doku-

FOTO: SON LÊ HOÀNG

FOTO: KASPER TORSTING

mentarfilmen, der med Michael Moores ord er "90% fiktion". Hvad er der så tilbage? Umiddelbart ikke meget. Og dog. Der er muligheden for, at vi kan lære dem fra en tidlig alder at læse billeder og forstå komplekse historiemæssige sammenhænge.
Dermed burde der være en sandsynlighed for, at der kommer elever ud fra Oure, der kun vil fortælle sandheden om virkeligheden. Ikke den manipulerende, ikke den forvrængede og sensationssøgende historiefortælling. Ægthed med blik for det samfund og de kulturelle ændringer, som vores lille nation naturligt gennemgår. Hvis de kan det, så burde kontakten til den ansvarsfulde, globaliserede og reflekterende moderne elev være skabt.

OureDox

Hvad tænker de cool de dygtige cutting edge dokumentarfolk om uddannelsen? Vi spurgte en masse for at finde ud af, om vi var på rette vej.
"Dokumentarfilmen har sit eget sprog og sine egne metoder. En ungdomsuddannelse inden for dette område vil skabe en stærk gruppe af fortællere, der konstant kan udfordre og skabe mening af virkeligheden for os", skrev Janus Metz, der instruerede "Armadillo".
"At instruere dokumentarfilm er et fag, som skal læres. Det er ikke nok at ville, man skal også kunne. Jeg ville selv have undgået mange fejl og spildte anstrengelser, hvis jeg i sin tid havde haft et sted, hvor jeg kunne uddanne mig til netop det." Sådan formulerede Anders Østergaard sit syn på projektet. Han lavede "Gasolin" og fik som den første dansker sin film "Burma VJ" vist i Det Hvide Hus med Barack Obama som eneste tilskuer.
"Francis Ford Coppolas berømte profeti om, at den næste Fassbinder, Visconti eller Antonioni er en teenager med et videokamera, lader vente noget på sig, for så enkelt er det måske ikke; at man bare skal lære at tænde for kameraet, og så er det af sted. Omvendt skal man heller ikke lave film til raketvidenskab, for det bliver oftest bedst, når det er billigt, hurtigt og ude af kontrol. Derfor er OureDox det helt rigtige kompromis mellem teori og praksis, og jeg glæder mig til at se resultatet" ,sagde Mads Brügger, der har lavet et par af de modigste danske dokumentarfilm de senere år med "Det Røde Kapel" og "Ambassadøren".
Sidst, men absolut ikke mindst, forholder mesteren Wim Wenders, der netop har lavet den første 3D-kunstdokumentar "Pina", sig til projektet med følgende sammenflettende overskrift for vores arbejde: "Vi har mere end nogensinde brug for nye dokumentarister, der kan fortælle om verdens tilstand."

Virkeligheden

Nu skal de kommende elever lære uddannelsen at kende. De skal vide, at vi har den rette kombination af ambition og intuition. Vi ændrer os sammen med den verden, som eleverne kommer til at præge.
OureDox er den første uddannelse af sin slags i Europa. Måske i verden. Eleverne får en grunduddannelse i film. Fra de går i 1.g, til de eventuelt slutter på højskolen. De laver film, de analyserer film, og de kommer til at forstå film. De kommer til at ændre verden.

LEDERNE AF SPISEHUSET **TOVE RASMUSSEN** OG **ANETTE RINGMANN JENSEN** SAMMEN MED JONATHAN SALES SOM LEDER SPISEHUSET I UNDER SOMMER KURSERNE.

ANRETNING: JERN, PROTEINER OG VITAMINER. SAT SAMMEN SOM INDBYDENDE OG SMAGFULDE MÅLTIDER. I MINUTTERNE INDEN SPISEHUSET FYLDES MED SULTNE ELEVER OG UNDERVISERE, BÆRES DER IND TIL DEN STORE BUFFET.

OPRYDNING: STEMMER LISTER AF. TOMME TALLERKNER OG FADE STÅR TILBAGE. DER SKAL RYDDES OP. TØRRES BORDE AF. VASKES OP. GØRES KLAR TIL NÆSTE RYKIND I SPISEHUSET. PULSEN PÅ OURE MARK ER ALDRIG I HVILE...

MADLAVNING: DER PULSERES. SNITTES OG RØRES. BAGES, KOGES OG STEGES. KOKKE OG KØKKENPERSONALE MED SANS FOR RÅVARER OG KVALITET. ET TEAM KRYDRET MED ENGAGEREDE ELEVER.

VED BUFFETEN: DEN GLADE FODBOLDSPILLER. DEN DEDIKEREDE TEATERPIGE. DEN ENTUSIASTISKE SEJLER. DET SPIRENDE MUSIKTALENT. ELEVER OG UNDERVISERE. PÅ KRYDS OG TVÆRS FYLDES DER PÅ TALLERKNERNE.

PULSEN PÅ OURE MARK

Spisehuset er centrum – dagligdagens pulsslag – for elever og medarbejdere på Skolerne i Oure. Sunde måltider. Socialt mødested. Morgen, middag og aften tankes der energi, udveksles ord og grin, og nye venskaber opstår…

Spisehuset er i sagens natur et levende omdrejningspunkt for elever og ansatte på Oure.
Her tilbereder elever sammen med Spisehusets lærere tre gange dagligt mad til ca. 1000 mennesker.
Spisehuset er et pædagogisk madværksted, hvor eleverne får indblik i madlavning, lærer om hygiejne og sikkerhed, og hvad det betyder at arbejde som team med en konkret defineret opgave.
Sammenhængen mellem teori og praksis bliver vægtet højt, ellers hænger det ikke sammen.
Maden i Spisehuset er varieret og ernæringsmæssigt rigtig sammensat, så eleverne kan præstere optimalt både i deres sport og performance og i det boglige rum.

Der ligger derfor et stort ansvar placeret i Spisehuset.
Der indkøbes så vidt muligt lokalt og, i størst muligt omfang, økologisk.
Det er vigtige principper og mål for lederne af Spisehuset Tove Rasmussen og Annette Ringmann.

"Vi ønsker at videregive vores glæde ved gode råvarer og dejlig mad.Vores elever skal være bevidste om, hvad de putter i munden, og hvor det kommer fra. Det er vores ambition, og det vi arbejder ud fra i den daglige undervisning"

siger de to ledere af Spisehuset.

SKOLERNE I OURE

*Værdi*GRUNDLAG

"Oplysning er menneskets udgang af dets selvforskyldte umyndighed. Umyndighed er manglen på evne til at betjene sig af sin forstand uden en andens ledelse. Selvforskyldt er denne umyndighed, når årsagerne til den ikke ligger i forstandens mangler, men i manglende beslutsomhed og mod til at betjene sig af den uden en andens ledelse. Sapere aude! (Vov at være vis). Hav mod til at betjene dig af din egen forstand, er altså oplysningens valgsprog." ***Immanuel Kant, tysk filosof, 1724-1804.***

Den oplysningstænkning, som Kant i dette berømte citat giver udtryk for, har siden Skolerne i Oures etablering i 1987 været det bærende idégrundlag. Vi har ønsket at forene den store europæiske fortælling om oplysning og menneskets myndiggørelse med vor tids tanker om oplysning, dannelse, pædagogik og uddannelse.

I 2001 udgav Skolerne i Oure værdigrundlaget Mod til fornyelse – et værdigrundlag. Læs dette i sin fuldelængde på oure.dk.

I værdigrundlaget sammenfattedes en række af de grundantagelser og pædagogiske pejlemærker, der siden Skolernes start i 1987 har været Skolernes pædagogiske grundlag.

Den dengang nye lov for de frie skoler, stillede krav om, at frie skoler skulle formulere et selvstændigt værdigrundlag, som skolen evalueres ud fra. Det var og er for os en optimal lejlighed til at formulere vores pædagogiske tanker og visioner.

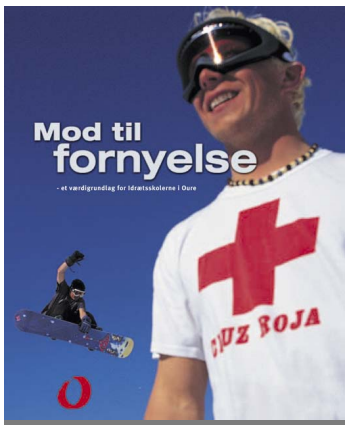

FORSIDEN TIL SKOLERNE I OURES VÆRDIGRUNDLAG, DER UDKOM I 2001

Det følgende er et supplement og på nogle områder nyformuleringer i forhold til værdigrundlaget fra 2001.

En skoles værdigrundlag udgør ikke færdige og afsluttede svar, men er udtryk for en fortløbende dialog om, hvad det vil sige, at lave en god og tidssvarende skole. Skole og pædagogik har med liv og udvikling at gøre, og derfor må skolen og dens pædagogiske visioner hele tiden diskuteres, evalueres og videreudvikles.
Vi har ambitiøse målsætninger på elevernes og skolens vegne - uden høje målsætninger ingen resultater. Vi ønsker at lave en verdensklasseskole. Skolen tager globaliseringens udfordringer op, og det vil stille store krav til elever, lærere og ledelse.

Skolerne i Oure udgiver til efteråret en bog, der udbygger dette skrift. Her vil vi udfolde de tanker, vi her giver udtryk for. Bogen vil samtidig være en grundbog for Oure Læseplan. Se oure.dk.

SKOLERNE I OURE - DANNELSESIDEAL:
DEN MYNDIGE OG ANSVARLIGE VERDENSBORGER - ET KOSMOPOLITISK DANNELSESSYN.

Da vi omkring 2000 formulerede vores værdigrundlag "Mod til fornyelse" skrev vi bl.a.:

Skabelse af et globalt oplysningssyn og dannelsesideal er den udfordring, den moderne høj- og efterskolebevægelse står over for i dag. Idealet er den ansvarlige verdensborger, der med udgangspunkt i universelle værdier som menneskerettigheder, demokrati og videnskabelig indsigt påtager sig et medansvar for sin egen og menneskehedens fremtid.
(….)
Grundlaget for et sådan nyt kosmopolitisk dannelsessyn må nødvendigvis være en sekulær og universel tankegang, der hæver sig op over lokale traditioner, religioner og moralske hensyn. Menneskeheden må mødes i en ligeværdig dialog, hvor spillereglerne er åbenbare. Og dermed bliver det relevant at tage udgangspunkt i oplysningstidens menneskerettighedstænkning…

Det var på det tidspunkt nyt at formulere et sådant verdensborgerligt og kosmopolitisk-pædagogisk dannelsesideal. Under indtryk af den tiltagende globalisering lod vi os inspirere af den verdensborgertanke, der opstod i den græsk-romerske kultur, som blev videreformuleret i den europæiske oplysningstid, og som i 1990'erne var blevet genopdaget af en række fremtrædende samfundstænkere.
Siden da har tankerne om et kosmopolitisk dannelsessyn bredt sig, og andre har taget begrebet til sig.

Globaliseringsprocesser er ikke et nyt fænomen. Vi ser, hvorledes hellenismen og romerriget, renæssancen med dens europæiske erobring af store dele af verden og industrialiseringens tidsalder førte til globaliseringer med dybtgående forandringer af samfundene og af menneskenes livsformer og kultur.
Den nuværende globalisering er uden sidestykke i verdenshistorien, og dybden og forandringskraften i globaliseringsprocessen har vi svært ved at overskue følgerne og konsekvenserne af.
Globaliseringen rejser store spørgsmål i forhold til uddannelse og pædagogik: Hvad betyder det, at verdens mennesker og stater kommer i et tæt og integreret samarbejds- og afhængighedsforhold, og at der sker en eksplosiv udveksling af informationer og viden, der samtidig forstærkes af et verdensomspændende digitalt netværk?
Bare disse få stikord siger noget om udfordringerne i forhold til kravene til de unges uddannelse. Vi må stille os spørgsmålet: Hvorledes og hvordan skal vi geare vores skoler og pædagogikken for at kunne modsvare nutiden og fremtidens krav?
Og hvad betyder det, at vi skal vænne os til en tilværelse, hvor vi både har et dansk, et europæisk og et kosmopolitisk borgerskab ?

Skriftet består af to dele:
Første del: Vi starter med at behandle udviklingen fra nationalstat og velfærdstat til globalisering og konkurrencestat. Vi søger tilbage til den vestlige civilisations rødder i den græsk-romerske oldtid, hvor ideerne om humanisme, demokrati, menneskets rettigheder og verdensborgerskab opstår. Dette følges op i oplysningstiden, hvor menneskerettigheder, demokrati og det moderne menneskes myndighed og autonomi formuleres. Og i nyere tid udmunder det i FNs og EU's menneskerettigheder og tanker om kosmopolisme.
Anden del: Vi tager udgangspunkt i det refleksiv moderne og udfolder Oures tanker om pædagogisk: Demokratisk og etisk dannelse, samtaleetik og kommunikativ kompetence, en teori om retfærdighed som fairness, anerkendelsens pædagogik, de unges dannelsespotentiale og dannende undervisning, Oure-læseplan og perspektivering, intergenerationel praksis og Oure som den lærende skole.

❶ FRA NATIONALSTAT OG VELFÆRDSSTAT TIL GLOBALISERING OG KONKURRENCESTAT:

Set i bakspejlet kan vi nu konstatere, at Skolerne i Oure blev grundlagt på nogenlunde samme tidspunkt som globaliseringsprocessen accelererede.
I løbet af de sidste 25 år har såvel Danmark som resten af verden gennemlevet en gennemgribende transformationsproces, der med rette benævnes som globalisering.
Drivkraften i globaliseringen er først og fremmest af økonomisk og handelsmæssig art, men globaliseringen er blevet forstærket af en række sideløbende forhold som kommunikationseksplosionen via de sociale medier, internettet, mobiltelefoni og ikke mindst åbningen af hidtil lukkede grænser, menneskers frie mobilitet, kapitalens og varernes frie bevægelser.

Hele denne proces har sat helt nye rammer for og krav til uddannelserne.
Uddannelsessystemet nationalt og internationalt er i en forandringsproces, der uden tvivl vil antage karakter af en permanent forandrings- og reformproces. Det er i det lys, at Oure opfatter sig som en global skole.

Man kan i dag tale om tre perioder i det moderne Danmarks historie. Perioden siden enevældens afskaffelse og grundlovens vedtagelse

1848/49 – 1945. Nationalstat, landbrugs- og industrisamfund.

1945 – 1990: Velfærdssamfund – industrisamfund, modernisering og demokratisering. I den periode opstår den opdeling af verden, den kolde krig, som prægede perioden frem til *murens fald* i 1989. Danmark blev integreret i den internationale verdens politiske og økonomiske relationer gennem FN, NATO og EU. Den demokratiske og sociale tænkning, som præger FNs menneskerettigheder vedtaget i 1948, var med til at fremme tankerne om et velfærdssamfund i det Danmark, som i 1960 blev til et industrisamfund.
Velfærdsstaten indgik i en stadig mere omfattende internationalisering, der spændte fra international containertrafik til masseturisme, et internationalt mediesystem til international solidaritet.
Kvindens frigørelse og indtog i uddannelse og arbejdsmarked, ungdomsoprør og en ny frigjort ungdomskultur, sociale reformer og demokratisering, eksplosion i massemedierne, videnssamfund og
reformpædagogik i skolerne og kritisk teori på de højere uddannelser er bare nogle af stikordene for perioden.

FOTO: POLFOTO

1960'ERNE OG 70'ERNE VAR PRÆGET AF DEMOKRATISERING OG SOCIALE REFORMER, OG VELFÆRDSSAMFUNDET BLEV FOR ALVOR UDBYGGET.
EN AF DE MEST REVOLUTIONERNE FORANDRINGER I SAMFUNDET VAR KVINDENS GRADVISE LIGEBERETTIGELSE OG FRIGØRELSE I FORHOLD TIL UDDANNELSE OG ARBEJDE.
KVINDERNE VAR IKKE I FØRSTE OMGANG MEDREGNET, DA DER BLEV TALT OM FRIHED OG LIGHED. FØRST I 1915 FIK KVINDEN STEMMERET I DANMARK. EN LANG OG HÅRD STRID MOD TRADITIONELLE OG RELIGIØST BETINGEDE OPFATTELSER AF KVINDENS UNDERORDNEDE ROLLE FØRTE TIL REFORMER. MEN DET VAR IKKE MINDST DEN ØKONOMISKE UDVIKLING, DER BETØD, AT DER BLEV BRUG FOR KVINDERNE PÅ ARBEJDSMARKEDET, DER FØRTE TIL DERES INDTOG PÅ ALLE FORMER FOR UDDANNELSE.
EN HELT NY FAMILIESTRUKTUR BLEV SKABT EFTER ÅRHUNDREDERS TRADITIONELLE FAMILIEMØNSTRE. DETTE ER EN AF DE MEST BEMÆRKELSESVÆRDIGE FORANDRINGER AF SAMFUNDET I DET 20. ÅRHUNDREDE.

1990 -?: Globalisering – konkurrencestat og en ny kosmopolitisk æra?
I løbet af de sidste 25 år er der sket afgørende ændringer i verdensøkonomien med store konsekvenser for dansk økonomi, politik, kultur og uddannelse: EUs indre marked i 1987 og murens fald i 1989, åbningen af den kinesiske økonomi.
Stikord i forbindelse med Danmarks rolle i en ny europæisk og global verdensorden: Udvidelse af NATO og EU op gennem 90'erne, 11. september 2001 og terrortruslen, Danmarks nye aktivistiske udenrigspolitik med deltagelse i krigsførelse på Balkan, i Irak, Syrien og engagementet i Afghanistan.

Og i løbet af samme periode er Danmark blevet et samfund af multikulturelt tilsnit med sociale og kulturelle konflikter, som det kom til udtryk i forbindelse med sagen om karikaturtegningerne.

Den tyske sociolog Ulrich Beck beskriver globaliseringen som skabelsen af et *verdensrisikosamfund*. Menneskene på hele kloden er blevet del af et *skæbnefællesskab* på tværs af grænser og regioner – uanset om vi vil det eller ej. Når Beck taler om globale risici, opererer han primært med økonomiske kriser (den globale finanskrise siden 2007), økologiske kriser og terrorfaren siden 11. september 2001:

En ny form for kapitalisme, en ny form for økonomi, en ny form for global orden, en ny form for politik og lovgivning, en ny form for samfund og personligt liv er under udvikling, og som både enkeltvis og i sammenhæng tydeligt adskiller sig fra tidligere faser af den samfundsmæssige evolution. Derfor er et paradigmeskift i både samfundsvidenskaberne og i politikken nødvendig.

Den engelske sociologi Anthony Giddens påpeger en dobbelthed i den globaliserede verden, at

vi er på en og samme tid blevet bedre til at kontrollere trusler fra naturen, samtidig med at vi er blevet medskabere af nye trusler og farer, der både har økonomiske, politiske, kulturelle og økologiske konsekvenser. Den globale verden er således et risikofyldt bekendskab.

Der skabes i den globale tidsalder verdensomspændende afhængighed mellem staterne og regionerne, som vi ikke tidligere har kendt. Dette betyder skabelse af en global økonomi og en international arbejdsdeling, og det betyder, at hele jorden udgør et integreret globalt netværk.
Den verdensomspændende konkurrence betyder, at industrielle arbejdspladser i Danmark nedlægges i massevis og flyttes ud i verden, hvor arbejdslønnen er lavere. Dette sammenholdt med kapitalens fri bevægelighed, at den flyder der hen, hvor betingelserne er mest profitable, sætter nationalstaterne under pres. Udgifterne til velfærdsstaten, skattetryk og konkurrencedygtighed bliver centrale parametre i de enkelte staters politik.

Vi taler derfor om, at velfærdsstaten er under omformning til at blive en *konkurrencestat*. Ulrich Beck opfatter konkurrencestaten som en *verdensmarkedsstat*. Den skærpede globale

MCDONALD'S I KINA, AFRIKA ELLER SYDAMERIKA OG MÆRSKS CONTAINERTRAFIK PÅ VERDENSHAVENE ER BARE TO HELT KONKRETE UDTRYK FOR DEN OMSIGGRIBENDE GLOBALISERING.

FOTO: PRIVAT

konkurrence lægger pres på velfærdsstatens offentlige udgifter. Med andre ord kan vi sige, at velfærdsstatens målsætninger om social tryghed og demokratisering er under pres i forhold til kravet om global konkurrencedygtighed.

Den danske økonom Ove K. Pedersen mener, at det kendetegner konkurrencestaten, at den forsøger at mobilisere befolkningen

og erhvervslivet i deltagelse i den globale konkurrence, at gøre den enkelte ansvarlig for sit eget liv og skabe en stat, som arbejder på at skærpe den nationale konkurrenceevne i den globale økonomi.
Hans pointe er, at konkurrencestaten er bærer af et bestemt opportunistisk menneskesyn, og at dette indvirker på kultur, værdier, pædagogik og uddannelse. Der lægges politisk pres på uddannelsessystemet med kritik af reformpædagogikken, de bløde værdier og mangel på effektivitet i forhold til de basale færdigheder.
Kravet til uddannelsessystemet er at uddanne de unge til at blive kompetente individer, der kan medvirke til en styrkelse af konkurrenceevnen.
Det er som følge af disse tendenser, at fx debatten om PISA-undersøgelserne, der blev introduceret i 2001, skal ses. Test, evidens, evalueringer og incitamenter er blevet centrale begreber i uddannelsesdebatten.

Der er tale om en dobbelthed i de krav, globaliseringen stiller i forhold til uddannelse og dannelse:
På den ene side er der som sagt tale om krav om målbare færdigheder og kompetencer, standardisering af viden og evaluering.
Afgørende for konkurrenceevnen er uddannelsesniveauet, og med hastigheden i samfundsudviklingen skærpes kravene til viljen og evnen til opkvalificering af arbejdskraften, omstillingsevne og forandringsparathed. Den enkeltes evne til at påtage sig selvstændigt ansvar er kvaliteter, der hænger sammen med de skærpede krav i konkurrencesamfundet og til livslang læring.
På den anden side åbner globaliseringen for nye dannelses- og uddannelsesperspektiver. Globaliseringen åbner verden, skaber mange nye muligheder og nye kommunikations- og samværsformer. *Det globale moderne* med dets stigende kompleksitet rejser krav om, at de unge udvikler kreativitet, global samarbejdsevne og overblik. Krav om at om at kunne kombinere viden og formidling, kompleksiteten og den stadige foranderlighed forudsætter dette.

DEN GRÆSK-ROMERSK KULTUREPOKES BETYDNING FOR DEN VESTLIGE CIVILISATION MED HENBLIK PÅ HUMANITET, ETIK, DEMOKRATI, RETSTÆNKNING OG VERDENSBORGERSKAB.

Ovenstående begreber, der er af afgørende betydning for den vestlige civilisation, var indbyrdes forbundet, da de bliver skabt for over 2000 år siden.
Beskæftigelse med den græsk-romerske kultur er nødvendig for at blive klogere på os selv og på vores civilisation. At vi tilegner os en nødvendig viden om historien og vores vestlige kultur og om samfundenes og kulturens udvikling og dermed om vores egen identitet. Dette er nødvendigt i forhold til EU, en ny europæisk statsdannelse med europæisk borgerskab, som må bygge på nogle historiske og kulturelle rødder, en fælles europæisk identitet og selvforståelse.

FOTO: POLFOTO

SKOLEN I ATHEN. RAFAELS BILLEDE FRA 1510.

UDTRYK FOR RENÆSSANCENS DYRKELSE AF DEN ANTIKKE FILOSOFI OG VIDENSKAB.
I MIDTEN AF BILLEDET SER VI PLATON, DER PEGER OP MOD DE EVIGE IDEER OG ARISTOTELES, DER PEGER MOD JORDEN OG DEN SANSELIGE VERDEN.
DEN HUMANISTISKE REALISME OPSTOD I ATHEN, HVOR FORNUFTEN UDTÆNKER DE ETISKE KRAV: ARETÉ = DYD, DYGTIGHED OG DUELIGHED, SOM BESTÅR AF DE FIRE KARDINALDYDER: VISDOM/MORALSK DØMMEKRAFT, RETFÆRDIGHED, MOD/TAPPERHED OG SELVBEHERSKELSE/MÅDEHOLD. DEN ANTIKKE DYDSETIK.
DEN PRAKTISKE VISDOM UDMØNTER I EN HØJ VÆRDSÆTTELSE AF PÆDAGOGIK OG DANNELSE: PAIDEIA, OPDRAGELSE/UNDERVISNING: KOMBINATION AF FYSISK OG ÅNDELIG DANNELSE. AT DANNES I LYSET AF UNIVERSETS FORNUFT – DET GODE, DET SKØNNE OG DET SANDE.

Perioden med den græske digter Homer ca 800 – 700 fvt som start og afsluttende med opløsning af det vestromerske kejserrige 476 evt. kan opfattes som en fælleseuropæisk fortid, der ikke bare har præget Europas historie og kultur på afgørende vis, men som også er den globale verdenskulturs centrale forudsætninger.
Endvidere skabtes og udvikledes verdensreligionen kristendommen inden for den antikke verden. Og kristendommen kan kun tolkes og forstås i mødet mellem den jødiske religion og den græsk-romerske tænkning og kultur.

I forhold til vores moderne globale tid er arven ift. humanisme, etik, demokrati, menneskerettigheder og kosmopolisme særligt bemærkelsesværdige og vigtige.

Det græske demokrati er en enestående foreteelse. Demokratiet udvikledes i en vekselvirkning i den græske bystat med filosofien, videnskabens og kunstens opståen. Ordet demokrati stammer selvfølgelig fra græsk: *demos* = folk *kratos* = magt/styre = *folkestyre* eller *folkemagt*.
Begreberne frihed og lighed var en del af denne sammenhæng. En spænding mellem demokratiets frihed og lighed, der stod i

modsætning til standsopfattelsen af at kende sin plads i samfundet – som Platon demonstrerer det i "Staten".

PERIKLES´ BERØMTE GRAVTALE, MED BERØMMELSE AF ATHENS DEMOKRATI.

Holdt 430 fvt. til minde om de faldne i den Peloponnesiske krig, giver et godt indblik i den græske tanke om demokrati, frihed og lighed. Perikles fremhævede Athens enestående demokratiske forfatning, hvor alle borgere har lige rettigheder, valgt ikke efter standsplacering, men efter evner, frihed og respekt for andre og lov og orden og humanitetens love i forhold til hjælpsomhed og respekt over for andre mennesker:

ser man på dens navn kaldes den Folkeherredømme, fordi Statsstyrelsen ikke er lagt i et Faatals, men i Flertallets Hænder; men ser man på dens Væsen, er det saaledes, at Lovene vel giver alle Borgere lige Rettigheder med hensyn til deres egne private Anliggender, men den offentlige Mening udpeger den enkelte fortrinsvis til Deltagelse i Samfundets fælles Anliggender, slet ikke efter Klassehensyn, men tværtimod efter Hensyn til Dygtigheden…
(…..)
Og ligesom Frihed præger vort borgerlige Samliv med Hensyn til det offentlige Livs Forhold, gør den det ogsaa med Hensyn til hele vor Færd i det daglige Liv. Efter Thukydides.

Den græske antikke guldalder udfolder sig i en krisetid, hvor demokratiet udvikles i perioden 507-322 fvt., hvor nye tanker, filosofi, videnskab, samfundsteorier, litteratur og kunst opstod.

Tre afgørende tænkemåder opstår i Grækenland, som vi arvet:
Abstrakt tænkning, fornuften, at verden er styret af lovmæssigheder, som vi kan erkende med vores fornuft og individets refleksion.
Den græske humanisme, filosofi og pædagogik udvikles netop i den demokratiske periode. Udgangspunkt var den græske tanke *kend dig selv* – at finde sig selv og sin placering i verden. Sofisterne (de vise) var omrejsende lærere, der i 400-tallet satte alting til diskussion. De medvirkede til nedbrydning af traditioner og religiøse forestillinger. De var dermed medvirkende til udbredelse af en kritisk og humanistisk tænkning.

Med sofisterne og videreført med Sokrates opstod den individuelle bevidsthed – troen på fornuften og dannelse til kritisk bevidsthed. Forudsætning var individets frihed og ret til at bestemme selv.

Sofisterne satte mennesket i centrum – de første humanister. Der findes ifølge sofisten Protagoras ikke en guddommelig eller absolut sandhed uden for mennesket – herved grundlægger han den humanistiske tankegang.
Den senere nedgøring af sofisterne skyldes Platons og i anden omgang kirkens modstand mod deres tanker.
Platon angreb frihed og lighed i *Staten*, hvor han så positivt på Spartas aristokratiske styre i modsætning til Athens demokrati.
Platon var den mest elitære og ønskede at lægge samfundets styrelse i hænderne på en elite, hvor Aristoteles og Cicero argumenterede for blandede styreformer.
Som grundlægger af de filosofiske discipliner politikken, etikken og retorikken brød Aristoteles med den traditionelle opfattelse af adelskab og dyd, som den kendes fra Homer.
Det er fornuften, der skal styre menneskene og dets drifter, det skal uddannes til et dydigt liv. Denne rationalisme bliver en hovedhjørnesten i den europæiske civilisation og får afgørende betydning i oplysningstiden – altså opfattelsen af, at fornuften og forstanden kan lede mennesker til det rette liv. Opfattelsen at mennesket kan dannes og kultiveres gennem uddannelse og dannelse grundlæges her og bliver dermed bliver hjørnestenen i den europæiske civilisation og oplysning.

Stoicismen – humanisme, næstekærlighed, naturretten og kosmopolisme.
Hellenismen, afledt af græsk levevis, betegner perioden fra starten på Alexander d. Stores verdenserobringer fra år 336 fvt. over romerrigets erobringer til overgangen til kejseriget under Kejser Augustus omkring år 27 fvt. - og i en udvidet opfattelse af perioden helt frem Konstantin d. Store og romerrigets undergang.
En periode præget af store modsætninger, store forandringer og en globaliseret kultur, som menneskene skal finde deres rolle i. Dette betyder, at en række nye filosofiske skoler opstår, og som spredes rundt i hele verdensriget og i anden omgang i Romerriget.

Stoicismen opstår omkring 300 fvt. i Athen og spredes ud i det hellenistiske rige. Stoikernes panteisme og filosofiske materialisme gik ud på en opfattelse af, at verden selv var gud, et besjælet kosmos. Logos er et centralt begreb hos stoikerne – et udtryk for det guddommelige princip, der styrer verden. Og mennesket er del af denne guddommelige fornuft:

at leve i overensstemmelse med naturen.

Stoicismen opfatter det enkelte individ som del af universet – kosmos – et naturgivet fællesskab. Her ud fra bestemmes princippet om menneskenes lighed. Dvs. at borgere i det romerske rige udgør et fællesskab på tværs af etniske, sociale, geografiske, religiøse og kønslige forskelligheder.

Naturens guddommelige orden; at der består en kosmisk orden = logos er på den ene side et argument for en naturlig retsorden, som bygger på tanken om menneskenes universelle og lige rettigheder.
På den anden side er det udtryk for tanken om, at menneskets med dets forstand kan erkende verdens fornuft og lovmæssighed.
Dermed var en universalistisk tænkning grundlagt, der dannede baggrund for udformningen af en senere romerret og oplysningstidens naturret, der mundede ud i menneskerettighederne.
Grundtanken er, at der eksisterer en universel verdensfornuft, der gennemtrænger naturen og verden, og som også findes i det enkelte menneske. Det etisk gode er i overensstemmelse med denne universelle fornuft.

Det Athenske demokrati går under som en følge af Hellenismen.
Man kan sige, at Athen taber magten og demokratiet først til Alexander og i anden omgang til romerne – men til gengæld sejrer græsk filosofi, litteratur, tænkning og kunst i hele det romerske imperium.
Hermed blev bystaten/polis erstattet af *kosmopolis* lig med verdensstaten.

Med hellenismen og romerriget sker der en globalisering af verden – derfor opstår verdensborgerbegrebet på dette tidspunkt. Der gennemføres multietniske, multikulturelle globaliseringsprocesser.

MARCUS TULLIUS CICERO 106-43 FVT.
ROMERSK STATSMAND OG TÆNKER

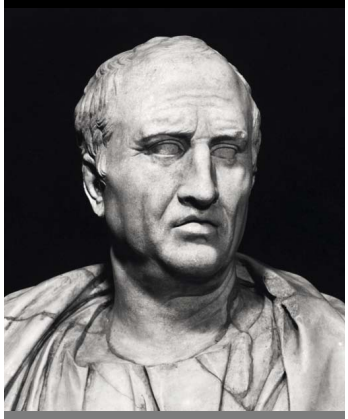

FOTO: POLFOTO

Cicero tog afsæt i det græske *paideia-begreb*, formodningen om at mennesket kan kultiveres og dannes og udviklede sit *humanitas-begreb*.

Inspireret af grækeren Protagoras´ ord om, *at mennesket er altings mål* og digteren Terents humanistiske grundord: *jeg er et menneske, intet menneskeligt anser jeg for at være mig fremmed.*

Cicero overførte den græske filosofi til Rom, og blev dermed grundlag for den europæiske civilisation – han er dermed af uvurderlig stor betydning. Hans stoicisme kom til udtryk i humanistisk tænkning, næstekærlighed, respekt for individet og loven.

Menneskene er forbundet med hinanden gennem næstekærlighed: *således at et menneske kan elske en anden lige så højt som sig selv.* Menneskeheden udgør et fællesskab: *således er alle mennesker forbundet med hinanden..*

Verdensborgeren: *at han ikke er hjemmehørende på ét bestemt sted, hvis bymure omslutter og beskytter ham, men at han er borger i hele universet, som om det kun var én eneste by…*

Rom og Cicero: Rom udvikler sig fra en lille adelsrepublik i 250 fvt. til et kejserrige og verdensimperium, der ikke har set sit lige før eller efter.
Den romerske retsopfattelse, romerretten, tager udgangspunkt i naturretten, med opfattelse af borgernes principielle ligestilling i forhold til retten.

Dette inspirerede senere naturret og hele den europæiske retsopfattelse.
Cicero (106-43 fvt.) – statsmand, jurist, filosof og formidler af græsk kultur og tænkning til den europæiske kulturelle udvikling. En stor kilde til viden om den græsk-romerske kulturepoke.
Han opfattede sig selv som romersk folkeoplyser. Var en aktiv del af den komplicerede proces, der fører fra republikken til kejserdømmet.
Cicero sammenknytter i sine værker næstekærlighed, humanisme og verdensborgerskab.
Cicero udvikler sit *humanitasbegreb* i forlængelse af det græske *paideiabegrebet*, at mennesket kan kultiveres og dannes. Ciceros udformning af stoicismen pegede på dens betydning i forhold til *humanisering*, altså at være menneskelig. For Cicero er hans tanker om naturret, retfærdighed og frihed og lighed nøje forbundet med etik.

Hans naturretstænkning har han overtaget fra stoikerne. Den evige og guddommelige fornuft styrer universet, og den fornuft har menneskene del i. Menneskets fornuft giver dem del i universets evige fornuft.
Det er denne fornuft, der sætter os i stand til at skelne mellem ondt og godt, sandt og falsk. Den naturlige retfærdighed. Alle mennesker er del af den evige fornuft, derfor er de også principielt lige.
Cicero mener, at de simple styreformer, monarki, aristokrati og demokrati, er ustabile styreformer, hvorimod han går ind for blandede styreformer:
En balance mellem frihed og lighed, mellem stabilitet og åbenhed osv.
Inspireret af Perikles´Athen understreger Cicero, at der findes en universel lov:

Denne lov er ikke én i Rom og en anden i Athen, ikke én i dag og en anden i morgen, men det er én evig og uforanderlig lov, der gælder alle folkeslag til alle tide…

Ciceros tanker om det menneskelige fællesskab, frihed, respekt for mennesket, retsopfattelse og verdensborgerskab får en afgørende betydning for den vestlige civilisation. I renæssancen genopdages hans værker, og i den efterfølgende oplysningstid er han den store inspirator for Voltaire, Diderot og Rousseau og de amerikanske The Founding Fathers i 1776 og den franske menneskerettighedserklæring fra 1789.

RENÆSSANCEHUMANISME – ET NYT VERDENS- OG MENNESKESYN.

Efter romerrigets sammenbrud opstod den såkaldte *middelalder* (ca. år 400-1400), der er karakteriseret af et *feudalt* og hierarkisk samfundssystem og et fremherskende *teocentrisk* (=gud i centrum) verdensbillede, formidlet af den overalt i Europa dominerende katolske kirke. Middelalderen blev præget af de to store verdensreligioner, kristendommen og islam, der hver for sig og i konflikt kæmpede for at fastholde magten i en teokratisk styreform.
Fra omkring 1350 brød gradvist et nyt verdensbillede og menneskesyn frem i *renæssancen*. Med renæssance forstås genfødsel af de tanker og den kultur, som var opstået i den græsk-romerske kulturepoke.
Der indledes hermed en sekulariseringsproces, der fører frem til, at Kant fire hundrede år siden senere endelig kan adskille viden, filosofi, retstænkning og etik

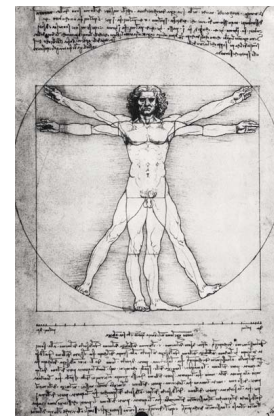

LEONARDO DA VINCI (1452-1519)
RENÆSSANCENS OPFATTELSE AF MENNESKET I CENTRUM KOM TIL FULD UDFOLDELSE I SKABELSE AF EN RIGDOM AF KUNST. LEONARDO HER SOM REPRÆSENTANT FOR DEN SKARE AF YPPERLIGE KUNSTNERE, DER HAR SKABT NOGLE AF VERDENSKUNSTENS MEST BEVÆGENDE VÆRKER. LEONARDO VAR ET AF RENÆSSANCETIDENS MULTIGENIER, DER GJORDE SIG I ALT FRA BILLEDKUNST, SKULPTUR, ARKITEKTUR TIL AVANCERET TEKNOLOGI.

POLFOTO

I renæssancen (ca.1350-1600) sker der dramatiske omvæltninger i Europa. En europæisk globaliseringsproces iværksættes med den europæiske erobring af Amerika og inddragelse af Asien og Afrika i den europæiske interessesfære.
Man taler om, at renæssancen er karakteriseret ved *krudtet, kompasset* og *bogtrykkerkunsten*. Tre teknologier, som europæerne ikke har opfundet, men forstået at udnytte i forbindelse med erobring af verdensmagten - at kunne navigere i verden og gennemføre en kommunikationsrevolution, der er at sammenligne med den, vi har oplevet i nyeste tid.

I renæssancen bryder den moderne naturvidenskabelige tænkning frem. Den polske astronom Kopernikus (1473-1543) fremlægger sin epokegørende teori om, at solen og ikke jorden er centrum – det såkaldte *heliocentriske* verdensbillede. Hermed var indledt en naturvidenskabelig udvikling, der foreløbigt

kulminerede med Newtons (1642-1727) videnskabelige revolution, der blev afsæt for den moderne naturvidenskab og heraf følgende teknologiske udvikling.

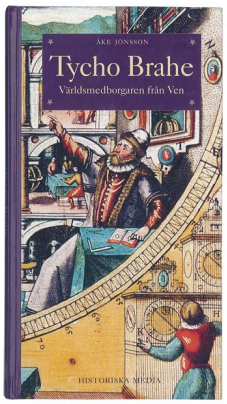

VERDENSBORGEREN FRA HVEN TYCHO BRAHE (1546-1601).

Den danske astronom er en fornem dansk repræsentant i en håndfuld af de helt store naturvidenskabsfolk, der i renæssancen lagde grundstenen til den moderne naturvidenskab. Tycho Brahe var udover astronom også tænker og digter, han havde sit forskningscenter på Hven, men drog til Prag pga. af stridigheder med Chr. 4.

Han er i selskab med Kopernikus (1473-1543). Polsk astronom, der fremlagde det revolutionerende heliocentriske verdensbillede. Den videnskabsfjendtlige Luther afviste i øvrigt hans teori med henvisning til Biblen som sandhedsvidne:

Narren vil vende hele astronomien på hovedet; men som Den hellige Skrift beretter, var det Solen og ikke Jorden, Josua beordrede at stå stille.

Galileo Galilei (1564-1642) Italiensk multigeni og naturvidenskabsmand. Blev forfulgt af pavekirken..

Johannes Kepler (1571-1630): Elev af Tycho Brahe, astronom og naturvidenskabsmand. Af afgørende betydning af naturvidenskabens udvikling.

Denne håndfuld naturvidenskabsmænd skabte forudsætninger for at *Isaac Newton* (1642-1727) kunne udgive sit for naturvidenskaben revolutionerende værk *Naturfilosofiens matematiske principper.*

I renæssancen sættes mennesket atter i centrum (et *antropocentrisk* verdensbillede). Vi ser en rigdom af kunst, der skabes som reaktion på en periode, der var totalt domineret af kunst, der havde som formål at hylde fyrsten og udtrykke kirkens dominerende religiøse og teologiske verdensbillede.
Inden for litteraturen sker det samme, hvor der opstår en ny verdenslitteratur med navne som Dante, Petrarca og efterfølges af Cervantes og Shakespeare.

Med reformationen i starten af 1500-tallet brydes den katolske kirkes magtmonopol på det åndelige område. Martin Luthers og Calvins teologiske opgør betyder en splittelse af den vesterlandske kristenhed, og det var af afgørende betydning for den nyere europæiske udvikling. Dermed åbnes for en sekulariseringsproces, der betød, at humanistisk og videnskabelig tænkning kunne vinde frem. Dette skete ikke uden kraftig reaktion fra såvel den katolske kirke som fra de reformerte kirkers side, der foranstaltede menneske- og bogbrændinger for at forhindre, at humanismens tanker og videnskab bredte sig.
En vigtig del af et moderne oplysningsprojekt er at åbne for en forståelse af Luthers og Calvins tanker, der på den ene side åbnede for en sekulariseringsproces ved at bryde kirkens enhed, men som på den anden side blev formuleret i strid med humanismens menneskesyn.
Renæssancehumanismen henter inspiration fra Ciceros humanitasbegreb. Humanismen tager udgangspunkt i, at mennesket har en værdi i sig selv, og at den fri tænkning er menneskets ret og bestemmelse. Erasmus fra Rotterdam udtrykker en oplysningstænkning, der igen henter inspiration fra antikken, når han skriver*: menneske fødes man ikke til at være, det dannes man til*. Den skeptiske franske Montaigne inspirerer den engelske Francis Bacon til at udvikle en videnskabelig teori, der tager udgangspunkt i empirien og erfaringerne, for dermed at gøre op med nedarvede fordomme og mytologiske forestillinger.
Inden for samfundstænkningen introducerer Machiavelli et positivt syn på den tidlige romerske republik, og dermed genoptager han en republikansk og demokratisk tænkning. Denne moderne samfundstænkning bliver videreført af John Locke, der med sin spirende, liberalistiske og tolerante tænkning blev inspiration for Spinoza, Montesquieu, Rousseau og Kant.
Den stoiske naturretstænkning genoptages, og der sker en gradvis sekularisering af naturretstænkningen, hvor det religiøse element nedtones til fordel for en retslig og politisk bestemmelse, der i anden halvdel af 1700-tallet fører til den amerikanske og franske udformning af menneskerettighederne.

MODERNITETENS FØDSEL OGOPLYSNINGSTIDEN.

I løbet af 1600 og 1700-tallet udvikles filosofien og videnskaben parallelt i forsøgene på at finde ud af, hvorledes rationalitet og fornuften på den side og sanseerfaringerne og empirien på den side kan forenes. Den britiske empirisme og den kontinentale rationalisme indgår endelig hos Kant i en syntese, hvor det fremgår, at menneskets indsigt i verden sker i en kombination af fornuften og sanseerfaringerne. Noget vi i dag opfatter som en selvfølgelighed.
I forhold til samfundstænkningen og etikken sker der endelig en adskillelse af religion, teologi og filosofi, retstænkning og etik.

Den hollandske filosof *Spinoza* (1632-77) af jødisk herkomst fik afgørende betydning for oplysningens tænkning. Han var en skarp kritiker af religion og teologi, og i forlængelse af stoicismen og antikkens humanisme formulerer han en panteistisk inspireret humanisme.

SPINOZA (1632-1677)

HOLLANDSK FILOSOF AF JØDISK AFSTAMNING. SPINOZA VAR EN AF DE FØRSTE, DER I SINE SKRIFTER GJORDE SIG TIL TALSMAND FOR ET MODERNE DEMOKRATI. HANS HUMANISME BYGGEDE PÅ EN SKARP KRITIK AF RELIGION, FORDOMME OG INTOLERANCE. HANS KRAV OM RELIGIONS- OG YTRINGSFRIHED VAR DEN GANG REVOLUTIONERENDE OG GJORDE HAM TIL EN FORFULGT SKIKKELSE, OG HAN ER BLEVET FORDØMT FOR SIN KRITIK AF RELIGION.

FOTO: POLFOTO

SPINOZA STØTTER DEMOKRATIET

fordi det syntes at være det mest naturlige og det, som kommer nærmest den frihed, som naturen giver hver enkelt. I et demokrati er der nemlig ingen, der overdrager sin naturlige ret til en anden således, at han ikke efterfølgende bliver taget med på råd.

Spinozas ideal er den demokratiske og republikanske styreform, hvor samfundet bygger på en kontrakt eller en pagt, hvor borgerne er sammensluttet i et fællesskab, der ledes demokratisk. Spinoza formulerer i forlængelse af John Locke, men i en udvidet udgave, at tolerance og religionsfrihed skal være en menneskeret. Spinoza repræsenterede en fornuftsetik, som vi ser videreudviklet af Kant.

Sammenhængen mellem humanisme, demokrati, frihed, tolerance, ytrings- og religionsfrihed er med Spinoza blevet en afgørende europæisk grundværdi.

Den franske samfundstænker Montesquieu formulerer tankerne om en tredeling af magten i samfundet med sit hovedværk *Om lovenes ånd* fra 1748.

Opdragelse i den republikanske styreform, drejer sig om at opdrage til borgerdyd – kærlighed til republikken og til at sætte almenvellet højere end sit eget. Dette er særlig vigtigt i demokratiet:

Kærlighed til republikken i et demokrati er kærlighed til demokratiet; kærlighed til demokratiet er kærlighed til ligheden.

Og ligheden er bestemt i forholdet loven og retten. For at sikre retfærdigheden i samfundet er det af afgørende betydning, at magten tredeles:

Alt ville være tabt hvis, den samme mand eller den samme forsamling af fremstående mænd, enten fra adelen eller fra folket, beherskede de tre myndighedsområder: at give love, at udføre de offentlige beslutninger og at pådømme angående forbrydelser og private stridigheder.

Montesquieus teori fik afgørende betydning for den retsopfattelse og forfatningstænkning, der blev formuleret efterfølgende i den amerikanske og den franske menneskerettighedserklæring. Ligesom hans tolerante grundopfattelse levede videre i oplysningstiden hos bl.a. Voltaire og Rousseau.

ROUSSEAU: FRIHEDENS OG PÆDAGOGIKKENS PARADOKS.

Rousseau (1712-78) indskriver sig som en af de mest centrale tænkere i demokratiets og menneskerettighedernes nyere historie med hans berømte værk *Samfundspagten* 1762, som udkom samme år som hans ligeså berømte værk om pædagogik *Emile*. Begge værker blev i øvrigt på foranledning af kirken brændt på bålet i Paris.
Rousseaus demokratiske opfattelse er republikansk - samfundspagten og folkefællesskabet sættes højest. Rousseau understreger sammenhængen mellem de to centrale begreber i det moderne samfund – nemlig frihed og lighed:

Hvis man søger efter, hvad det største gode for alle helt præcist består i, det må så være målet for ethvert lovgivningssystem, vil man finde, at det indskrænker sig til disse to hovedformål, friheden og ligheden.

Rousseau koblede begreberne frihed og lighed sammen med den republikanske tanke om samfundspagtens og folkefællesskabets afgørende betydning, der førte til den franske revolutionsparole: *frihed, og lighed og broderskab/fællesskab.*
Rousseau tanker var en af de vigtige inspirationskilder til den franske *Menneskerettighedserklæring* 1789, til Kants politiske tænkning, til det moderne demokrati og FNs og EU's menneskerettighedserklæringer.

Det pædagogiske paradoks opstår hos Rousseau og bliver overtaget af Kant, der med stor begejstring havde læst *Emile*. Det enkelte menneskes frihed er, som det er fremgået, af afgørende betydning i oplysningens tænkning. Det enkelte individ skal udvikle sig til et autonomt og frit væsen, der kun i sin frihed begrænses i det omfang, det er til skade for medborgerne og fællesskabet.
Men hvordan opdrager man et barn og en ung til frihed, når opdragelse betyder indgreb over for barnet og den unge? Dette spørgsmål udtrykker frihedens og pædagogikkens paradoks.
Derfor rejser Rousseau en kritik af den tidligere opdragelse og pædagogik: Samfundet har stadig gjort mennesket svagere, ikke blot ved at berøve det den ret, det havde over sine egne kræfter, men navnlig ved at gøre dem utilstrækkelige til et menneskelivs opretholdelse.

Rousseaus tanker om *en naturlig opdragelse* var et helt nyt program, der satte skellet mellem en traditionel og en moderne opfattelse af mennesket, samfundet og pædagogik. Det er ikke længere opdragelsens formål at opdrage til et standssamfunds hierarkiske opbygning, til lydighed og autoritær underkastelse under traditionelle værdier og religion. Nu er målet at opdrage frie individer til selvstændige og autonome mennesker.
Rousseau formulerer her det afgørende nye og moderne menneskesyn:
At mennesket på en og samme tid er et formbart og et frit væsen. Han giver også afgørende udtryk for et positivt syn på det uspolerede naturlige menneske – et syn man med en vis ret kan kalde naturromantik.
Rousseau grundlagde erfaringspædagogikken, der bygger på, at barnet og den unge bedst lærer ved egne erfaringer. Dette sker i øvrigt på bedste vis i pagt med naturen og i sportslig udfoldelse.

JEAN-JACQUES ROUSSEAU (1712-1778)

GAV ANLEDNING TIL DEN FRANSKE REVOLUTIONS-PAROLE: FRIHED, LIGHED OG BRODERSKAB. HAN ER DEN MODERNE PÆDAGOGIKS GRUNDLÆGGER VED AT PÅPEGE DET PÆDAGOGISKE PARADOKS. HANS NATURLIGE OPDRAGELSE BETØD GRUNDLÆGGELSE AF ERFARINGSPÆDAGOGIKKEN OG DERMED OGSÅ PÅVISNING AF IDRÆTTENS BETYDNING I UDDANNELSE OG DANNELSE:

FOTO: POLFOTO

For at lære at tænke må vi altså øve vore lemmer, vore sanser, vore organer, som netop er vor erkendelses redskaber. Og for at få så megen nytte som muligt af disse redskaber må legemet, som leverer dem være stærkt og sundt. Det er altså langtfra rigtigt, at menneskets erkendelse udvikler sig uafhængig af legemet, tværtimod er det den gode legemskonstitution som gør, at ånden kan arbejde let og sikkert.

FOTO: POLFOTO

IMMANUEL KANT (1724-1804)

DEN MODERNE TIDS MEST BETYDNINGSFULDE FILOSOF.

DEN DANSKE FILOSOF JUSTUS HARTNACK HAR SKREVET OM KANT:

At læse dette værk ("Kritikken af de rene fornuft") er at følge en menneskehedens største begavelser i bestræbelsen for at nå til klarhed over tænkningens allersværeste problemer.

At have lejlighed til at følge med i disse bestræbelser og, efter bedste evne, at opfatte tankens kraft, er en af de rigeste oplevelser der kan tilstås et menneske.

KANTS ETIK: DET FRIE, MYNDIGE OG ANSVARLIGE MENNESKE OG KOSMOPOLISME.

Kant er den mest betydningsfulde moderne filosof, og om nogen er han indbegrebet af det moderne samfundsprojekt, humanisme og etik. Kants tænkning udgør både et højdepunkt på oplysningstiden og markerer samtidig en afslutning af den.
Kant satte et afgørende skel ved endeligt at adskille religion fra den menneskelige fornuft og viden. Menneskene har ganske enkelt ingen viden om det guddommelige, og de kommer aldrig til at få en sådan viden.
Gud er en menneskelig tankekonstruktion. Dermed afskriver Kant ikke religionens rolle, men gør den til et individuelt anliggende, som vi senere ser det hos Søren Kierkegaard.
Dermed sætter Kant et stort punktum i en langvarig sekulariseringsproces – Kant opfatter mennesket, samfundet og etikken som et verdsligt anliggende.
Kant støttede den franske revolution, republikken og tankerne om demokrati, menneskerettigheder og verdensborgerskab, som for ham var indbyrdes forbundne fænomener.
Menneskets frihed beror på dets mulighed for at beherske naturen og samfundet ved hjælp af fornuften - indsigt i naturvidenskaben og praktisk indsigt i samfundsforhold og etiske forhold. Kants store betydning bestod i, at han understregede menneskets autonomi og frihed
Kant forbandt filosofisk fornuften, forstanden og sanseerfaringerne og empirien. Det er denne kombination, der gør os i stand til drage forstandsdomme.
Menneskets frihed, autonomi og etik hører til den praktiske fornufts område. Friheden er forudsætning for moralloven – og moralloven forudsætter friheden, og han slår fast, at frihed er en forudsætning for moralitet overhovedet.
Kants humanisme tager udgangspunkt i, at mennesket eksisterer som et mål i sig selv og ikke blot som et middel:

Jeg hævder da, at mennesket og i det hele taget ethvert fornuftsvæsen eksisterer som mål i sig selv, ikke blot som middel til brug for denne eller hin vilje…

Herudfra udleder han det praktiske imperativ:

Handl således, at du altid tillige behandler menneskeheden, såvel i din egen person som i enhver andens person, som mål, aldrig blot som middel

Kant opfattede, at den moralske frihed består i at hæve sig op over sine egne egoistiske interesser, og dermed se sine handlinger ud fra, hvilken betydning de har for andre mennesker. Det afgørende er, at Kant opfatter mennesket som et selvstændigt og selvlovgivende væsen, der ved hjælp af forstanden og fornuften selv tager etisk stilling. Friheden tilhører ifølge Kant den praktiske fornufts verden.
Kant sætter den menneskelige frihed som en forudsætning for menneskelig moralitet og etik. Etikken er læren om ethos, det enkelte menneskes sindelagsregulerende adfærd.
Kants ærinde er altså at udlede etikken ved hjælp af fornuften, og friheden beror på, at mennesket ikke skal være underlagt love, som det ikke selv har været med til at se det fornuftige i – dermed et opgør med de store religioners lovbøger og teologiske skrifter.
Kant udvikler et princip for al moralitet, *det kategoriske imperativ*, som ifølge Kant udgør al pligts og etiks øverste princip:

Der er altså kun et eneste kategorisk imperativ, og det lyder som følger: handl kun ifølge den maksime ved hvilken du samtidig kan ville, at den bliver en almengyldig lov.

Hermed har Kant gjort op med den naturretstænkning, der i første omgang skabte en verdslig etik og retstænkning i starten af oplysningstiden. Kant mener, at vi alene skal udlede etik og retstænkning ud fra den menneskelige fornuft og indbyrdes drøftelse. En tænkning der for de fleste europæere

er en selvfølge, men som endnu kun deles af en mindre del af menneskeheden. Det er fornuften, viljens frihed og autonomi, der kendetegner det myndige og ansvarlige individ.

Kant opstillede en kosmopolitisk vision

en almen verdensborgerlig tilstand som det skød, hvori alle menneskeartens oprindelige anlæg udvikles, endelig engang, efter mange omdannelser og revolutioner, vil blive tilvejebragt.

Han satte atter det verdensborgerbegreb, der var opstået i den græsk-romerske epoke med stoikerne, og som vi møder i renæssancen på dagsordenen.
Allerede i 1784 skriver han om en verdensborgerlig tilstand. Men især i det filosofiske essay *Til den evige fred* fra 1795, lader han sig inspirere af den amerikanske uafhængighedserklæring, den franske revolution og fredsforhandlinger mellem Frankrig og Preussen til at udkaste sine ambitiøse drømme om en kosmopolitisk verdensorden.
Der er en tæt sammenhæng mellem Kants fremtidsoptimisme, hans tro på oplysningens afgørende betydning og så hans verdensborgeropfattelse. Menneskene må ved hjælp af en demokratisk og republikansk forfatning leve sammen i samfundet, og den enkeltes frihed skal garanteres af lighed i forhold til loven og alles afhængighed af loven.
Og da Kant lever før den nationalstatslige periode, opfatter han ikke, at grænserne mellem staterne adskiller menneskenes sameksistens, tværtimod ser han optimistisk på, at handel og samkvem mellem folkene er en nødvendighed og en berigelse for alle parter og samtidig en fredsskabende faktor:

Da jorden er en kugle, kan man ikke udbrede sig på den i det uendelige, men må derimod affinde sig med hinandens naboskab..

Og videre:

På denne vis kan fjerne verdensdele på fredelig måde komme i forbindelse med hinanden, et forhold, der til sidst vil blive lovfæstet for endeligt at kunne bringe menneskeheden stadigt nærmere en verdensborgerlig forfatning.

Kant opfatter i bedste EU-stil, at alle skal forenes i en føderation af alle frie stater, og en sådan føderation skal hvile på en verdensborgerlig forfatning. Kant ser en verdensborgerret som er supplement til stats- og folkeretten, og han ser disse tre retsopfattelser som *udgørende de samlede offentlige menneskerettighederne i en altomfattende menneskestat* (*ius cosmopoliticum*).

Kants visioner om verdensborgerskab, en kosmopolitisk retsorden og dannelse af en verdensregering havde stor betydning for udformningen af FN og FNs menneskerettigheder.

FOTO: POLFOTO

LUDVIG HOLBERG (1684-1754)

Holberg er Danmark og Norges store oplysningsmand, der har haft en uvurderlig betydning i oplysningen af det mørke Norden. Holberg var et dansk-norsk multigeni og en meget rejsende verdensborger.
Dette betød, at han kunne introducere den europæiske naturretstænkning og oplysningstidens tænkning i Danmark, herunder Montesquieus tolerance i forhold til religion. Han arbejdede som historiker, skrev essays, der stadig kan læses med stort udbytte, og Holberg var desuden Danmarks betydligste komediedigter, og hans komedier er blevet en vigtig del af dansk identitet. Holberg skrev om *den naturlige Lighed mellem alle Mennesker.* Han gjorde til talsmand for tolerance ift. jøderne, og han var nok den første nordiske fortaler for kvinders rettigheder. Og selvfølgelig interesserede han sig også for uddannelse og pædagogik.

Holbergs naturretstænkning og tolerance gør, at han forberedte den tænkning, der blev aktualiseret i 1776 i Amerika og i 1789 i Frankrig.
Holberg var på en og samme tid Nordens Moliére og Montesquieu.

FRA NATIONALISME TIL MENNESKERETTIGHEDER.

FOTO: POLFOTO

Det gik ikke som de optimistiske oplysningsfolk med Kant i spidsen drømte om. Der blev i første omgang ikke tale om indførelse af demokrati i de europæiske stater, og der blev slet ikke tale om evig fred og kosmopolisme, tværtimod. De næste 150 år blev de blodigste i Europas og menneskehedens historie. Demokrati blev koblet sammen med nationalstatens dannelse, og denne kombination førte til nationalisme, imperialisme og to verdenskrige.

Skabelse af en fælles nationale og kulturelle identiteter var en central del af 1800-tallets moderniseringsproces i forbindelse med etableringen af mere eller mindre demokratisk styrede nationalstater. På tværs af sociale og kulturelle skel skulle der etableres en fælles national identitet og fællesskabsfølelse i de nye stater. Ikke mindst i udviklingen af de nationale skolesystemer er den nationale identitet en central størrelse i denne proces. Nationalstaternes etablering og udvikling er udtryk for en konstruktion, der historisk set har haft en ret afgrænset periode – fra omkring 1800-tallet og frem til i dag. For Danmarks vedkommende blev der ved enevældens afskaffelse i 1848/49 vedtaget en grundlov, der var udtryk for et kompromis mellem demokratiske grundopfattelser og den monarkiske styreform og en statskirke.

Den industrielle revolution i Europa førte i løbet af især anden halvdel af 1800-tallet til en kraftig industrialisering og en deraf følgende urbanisering, der fuldstændigt forandrede menneskenes liv og nationalstaternes indbyrdes relationer. Industrialiseringen blev baggrunden for en kolonialistisk og imperialistisk politik fra de stærke europæiske industrinationernes side, der inddrog hele verden i en konkurrencekamp om råstoffer og markeder – en proces, der fik afgørende betydning for udviklingen i Asien og Afrik

2. Verdenskrigs forbrydelser mod menneskeheden og Holocaust er baggrunden for dannelse af De Forenede Nationer, FN, den 24. oktober 1945, vedtagelsen af FNs Verdenserklæring om Menneskerettigheder, vedtaget den 10.12. 1948 og efterfølgende Den europæiske Menneskeretskonvention fra 1950. Det nye var den tætte sammenhæng mellem menneskerettigheder og den demokratiske styreform og menneskerettighedernes forrang i for til staternes suverænitet.

Man taler om tre betydninger af demokrati: Som styreform, som livsform og som en universel doktrin – at den gælder alle og giver alle mulighed for at have frihed og lighed i forhold til statens ledelse og det offentlige liv. Den demokratiske stat må nødvendigvis i globaliseringens tidsalder blive multietnisk, multireligiøs, multikulturel og pluralistisk.

Bemærk forskellen mellem begrebet *multikulturel*, der er en empirisk konstatering af, at samfundet består af flere kulturer, og *multikulturalisme*, der er en normativ opfattelse af hver enkel kulturs særlige værdi.

DEN AMERIKANSKE UAFHÆNGIGHEDSERKLÆRING – DECLARATION OF INDEPENDENCE 4. JULI 1776,

primært forfattet af Thomas Jefferson, hvor ideen om de individuelle rettigheder (umistelige rettigheder) inspireret af Locke sammenknyttes med de demokratiske tanker:

Vi anser disse sandheder for selvindlysende, at alle mennesker er skabt lige, og at de af deres Skaber har fået visse umistelige rettigheder, heriblandt retten til liv, frihed og stræben efter lykke. At for at sikre disse rettigheder er blandt mennesker oprettet regeringer, hvis retfærdige magt hviler på de styredes samtykke, og når som helst nogen regeringsform bliver ødelæggende for disse formål, er det folkets ret til at ændre eller ophæve den og at indsætte en ny regering.

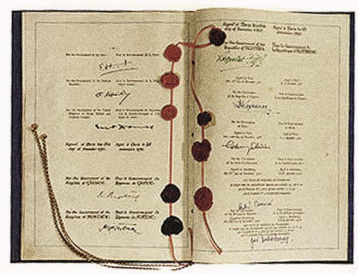

ERKLÆRINGEN OM MENNESKETS OG BORGERENS RETTIGHEDER. VEDTAGET AF DEN FRANSKE NATIONALFORSAMLING 26. AUGUST 1789.

Her tales om menneskets naturlige og umistelige rettigheder: Menneskene fødes og forbliver frie og lige i rettigheder… *Friheden består i retten til at gøre alt, som ikke skader nogen anden; derfor har udøvelsen af ethvert menneskes naturlige rettigheder ikke andre grænser end dem, som sikrer andre medlemmer af samfundet nydelsen af de samme rettigheder.*

FN: VERDENSERKLÆRINGEN OM MENNESKERETTIGHEDERNE. 10. DECEMBER 1948. BESLUTTET AF FNS GENERALFORSAMLING.

Da anerkendelse af den af den mennesket iboende værdighed og af de lige og ufortabelige rettigheder for alle mennesker af den menneskelige familie er grundlaget for frihed, retfærdighed og fred i verden, da tilsidesættelse af og foragt for menneskerettighederne har ført til barbariske handlinger, der har oprørt menneskehedens samvittighed, og da skabelsen af en verden, hvor menneskene nydere tale- og trosfrihed og frihed for frygt og nød, er blevet forkyndt som folkenes højeste mål..

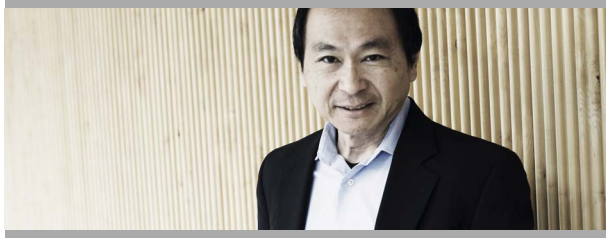

FOTO: POLFOTO

CIVILISATIONERNES SAMMENSTØD ELLER SEJR FOR DET LIBERALE DEMOKRATI OG MENNESKERETTIGHEDER?

FRANCIS FUKUYAMAS bog, Historiens afslutning og det sidste menneske fra 1992, vakte stor opmærksomhed. Fukuyamas tese var, at det vestlige menneske, homo occidentalis, og dets liberale og demokratiske samfundssystem havde vundet den historiske strid om det bedste samfundssystem efter murens fald. Hvor Fukuyama er fortaler for det liberale demokratis og det markedsbaserede samfund, er hans kritiker Huntington fortaler for et konservativt samfundssyn og opfattelse af kulturerne.

Amerikaneren **SAMUEL P. HUNTINGTON** kom med sit svar til Fukuyama med bogen Civilisationernes sammenstød. Mod en ny verdensorden i 1996, hvor han i modsætning til sin kollega Fukuyama indtog en dybt en pessimistisk position. Han forventede voldelige sammenstød mellem civilisationerne pga. af deres forskellige kultur og religion. Siden da har vi været den oplevet 11. september, krigene i Irak og Afghanistan, sagen om de danske Muhammed-tegninger og en lang række andre konflikter, der har noget med forskelle mellem civilisationerne at gøre. Som støtte til Fukuyamas tese har vi modsat oplevet eksempler på øget internationalt samarbejde og initiativer for at beskytte menneskerttighederne.

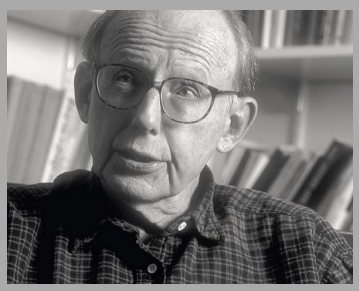

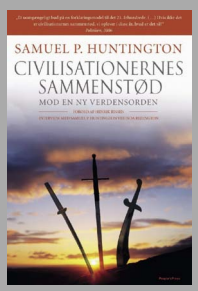

FOTO: POLFOTO

Det skal i den sammenhæng fremhæves, at kombinationen af menneskerettigheder og demokrati bliver en sekulær (verdslig) opfattelse af det moderne samfund: En politisk opfattelse af, at stat og religion er adskilt, at samfundet styres ud fra sekulære værdier og love, der netop giver mulighed for, at forskellige religiøse observanser og kulturer kan leve side om side i samfundet, hvor alle har lige rettigheder i forhold til loven. I denne opfattelse er retten og jura hævet over traditionelle og/eller religiøse værdier.

Vi ser ligeledes, at der nationalt som internationalt er store spændinger mellem et liberalt og sekulært syn på menneskerettigheder og en kulturalistisk opfattelse af, at der findes nationale, kulturelle og religiøse værdier, som er i direkte modstrid med menneskerettighederne, og som ikke kan og vil underlægge sig de universelle og sekulære tanke- og styreformer.

Universalisme vs partikularisme: Modsætningen mellem en opfattelse af, at der findes universalistiske værdier, som i menneskerettighederne, og det modsatte synspunkt, en partikularistisk opfattelse, at der findes mange forskellige konkurrerende og ligeværdige værdier – altså en kultur-relativistisk position.
Vi skelner her mellem det statslige fællesskab, der bygger på et politisk og forfatningsmæssigt fællesskab – demos (folk). Eller byggende på et etnisk og kulturelt folkefællesskab (ethnos).
Dette fører til to forskellige opfattelser af staten og nationen: Den universalistiske, der bygger på et fællesskab om forfatningen, der alene bygger på lovene, menneske- og frihedsrettigheder og betoner individets frihed i forhold til rettigheder og pligter. Det er denne opfattelse, der blev formuleret af Kant, og som går igen i FNs og EU's menneskerettighedserklæringer.
Den etniske opfattelse tager udgangspunkt i det kulturelle, i traditionerne, i den fælles afstamning, det nationale og det religiøse. Det kulturelle sætter grænser og skaber kløfter, i det der er tale om irrationelle og emotionelt bestemte værdier, der har meget svært ved at tale sammen.
Såvel i Vesten som i den øvrige del af verden opleves kraftige reaktioner på globaliseringen og dens følger. I Vesten er der sket en revitalisering af nationalistiske bevægelser, der ser indvandringen og den økonomiske globalisering, som en trussel mod den sociale sikkerhed og den kulturelle identitet

MODERNE KOSMOPOLISME.

En række af de mest fremtrædende samfundstænkere har i de seneste 20 år beskæftiget sig indgående med globaliseringens udfordringer: Jürgen Habermas Anthony Giddens, Ulrich Beck, Zygmunt Baumann, Pierre Bourdieu og David Held.
På trods af visse indbyrdes forskelligheder er der et stort sammenfald i deres analyser af globalisering og i deres kosmopolitiske visioner. De er for det første enige om, at dybden i globaliseringens forandrende kraft er enorm ift. det nationalstatslige samarbejde, nationalstaternes betydning og befolkningernes personlige, sociale og kulturelle leveforhold.

Globalisering er som nævnt tidligere ikke et nyt fænomen, men forandringshastigheden og dybden i processen er uden tvivl større og mere dybtgående end i de tidligere globaliseringsprocesser.
Den helt store inspirationskilde til den aktuelle debat er Kant og hans tanker om kosmopolisme. Udfordringen er, hvorledes der med udgangspunkt i menneskerettigheder og demokratiske processer kan etableres politiske strukturer på et globalt niveau. EU og FN er for europæere de to vigtigste institutioner i forbindelse med at skulle udvikle nye former for internationalt samarbejde, der modsvarer globaliseringens udfordringer.

Habermas ser betydningen af at genopdage den kosmopolitiske tænkning under indtryk af det 20. århundredes store katastrofer, de to verdenskrige, Holocaust og Gulag. Habermas´ centrale begreber er demokrati, menneskerettigheder, frihed, kosmopolisme, universalisme og kulturel mangfoldighed og offentlig og kritisk fornuft. Vi ser her arven fra Kant og oplysningstiden genopfrisket i globaliseringens tidsalder.

Der hersker ligeledes stor enighed om, at det er nødvendigt at udbygge et globalt samarbejde i forlængelse af nationalstaterne, EU og FN og andre internationale organisationer.
Vi må som europæere erkende, at vi har tre former for borgerskab – et nationalt borgerskab, et europæisk borgerskab og endelig et verdensborgerskab.

Anthony Giddens er talsmand for en ny politisk og demokratisk forståelse, der skal sammenknytte kosmopolisme, demokrati, tolerance, moralsk gensidig forpligtelse og dialog på tværs af nationalstaternes grænser. For Giddens er globaliseringen udtryk for en gennemgribende forandring af vores livsformer, og han balancerer mellem optimisme og pessimisme ift., om det lykkes at håndtere globaliseringens udfordringer.

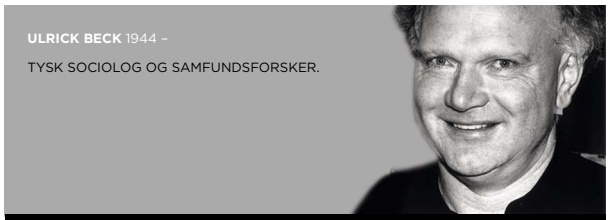

ULRICK BECK 1944 –

TYSK SOCIOLOG OG SAMFUNDSFORSKER.

FOTO: POLFOTO

Kosmopolitten lever ifølge sit for- og verdensbillede i et dobbelt hjemland, besidder dobbelte loyaliteter: Han er både borger i kosmos – verdensborger – og borger i polis – by- og statsborger. Stoikerne betragtede det kosmos, der var gennemstrømmet af logos, som deres hjemland, som alle mennesker, frie og slaver, hellenere og orientalere havde del i. Alle er begge dele – verdensborger og statsborger – alle har rødder og vinger, er lige og forskellige, hjemmehørende ét sted og hjemmehørende i kosmos, de bor – sagt med ét ord – i "kosmopolis".

Ulrich Becks vision går ud på, at det "kosmopolitiske blik" vinder frem, at der sker en kosmopolitisk orienteringsændring, og at bestræbelserne skal gå ud på at udvikle en human kultur og skabe en kosmopolitisk stat.
Når Beck taler om et *kosmopolitisk regime*, er det udtryk for en vision om politisk frihed, global retfærdighed, social sikkerhed og økologisk bæredygtighed. Beck taler om, at da vi lever i et skæbnefællesskab, fra Holocaust til Tjernobyl, er det nødvendigt, at vi udstyrer os med en "*verdensrisikosamfundets refleksivitet*". At vi altså bliver i stand til at forholde os til vores fælles problemer. De nye kommunikationsformer rummer en række muligheder for global kommunikation og samarbejde. Ligesom der er positive aspekter ved den stigende verdenshandel, der kan have en fredsskabende betydning.

Visionen om et verdensborgerparlament, der bygger på demokrati og menneskerettigheder: I den kosmopolitiske vision sker der en sammenkobling af demokrati og menneskerettigheder. Ideen om et verdensborgerparlament, hvor der kan tages bindende beslutninger.
En idé om at udbygge det internationale samarbejde i FN, EU og alle mulige andre sammenhænge til et egentligt kosmopolitisk demokrati.

❷

DET AFTRADITIONALISEREDE GLOBALE MODERNE OG DET REFLEKSIV SELV.

Man kan tale om, at det globale moderne samfund er et system, der er præget af høj grad af *kontingens* = tilfældighed og *kompleksitet*.
Ulrich Beck har med en metafor bestemt den nationale tidsalder, som et simpelt damspil, hvor den nye globale komplekse virkelighed er at sammenligne med det komplicerede skakspil.
Denne kendsgerning stiller store mentale krav til det moderne menneske, og det betyder samtidig, at skole og uddannelse er under pres i forhold til at kunne honorere virkelighedens krav mht. udvikling af elevernes og de studerendes viden, kompetencer og personlige dannelse.

Det individualiserede menneske, der har frigjort sig fra traditioner og sociale bånd, og som har tilegnet sig evnen til refleksiv forholden sig til sig selv og verden er i stand til at håndtere de udfordringer, som globaliseringens tidsalder stiller det enkelte menneske overfor.

Vi har i Oure fra skolernes start været en modernitetens skole. Dvs. at vi vælger at indtage en positiv om end kritisk position ift. globaliseringens muligheder og frisættelser på den ene side og de mange store menneskelige og samfundsmæssige udfordringer på den anden side.
Oure vælger at følge den engelske sociolog Anthony Giddens i hans tale om utopisk realisme i forhold til de mange positive muligheder, der opstår i det moderne post-traditionelle samfund. Der gives enorm valgfrihed, og livsbeslutningerne er frigivet og er refleksivt forbundet. Det er netop individets frigørelse fra traditionen og de fastlagte livsmønstre, som åbner op for refleksiviteten. Man har frihed til at vælge sin livsstil og sit eget livsforløb.
Ens identitet er ikke bare givet. Vi skal selv skabe vores identitet. Dette er den eksistentielle udfordring for det moderne individ. De mange valgmuligheder og den åbne verden er en udfordring, som kræver overskud og evnen til at agere i en kompleks verden. Dette sætter fokus på 'selvets globalisering'.
Giddens har skrevet:

Globaliseringen er et 'herinde'-anliggende, som påvirker, eller snarere dialektisk er forbundet til, selv de mest intime aspekter af vores liv. Faktisk er det, hvad vi nu kalder intimitet og dets betydning for personlige forhold, i vid udstrækning blevet skabt af globaliserende påvirkninger."

Der sker ifølge Giddens i globaliseringen en proces, hvor der en kobling mellem intime livserfaringer og de større strukturelle forhold – f.eks. som det kommer til udtryk i de sociale medier.

Både Giddens og Beck taler om *refleksiv modernisering*, hvor valgfrihed og livsbeslutninger er frigivet og refleksivt funderet – altså at det enkelte individ må forhold sig refleksivt til sig selv og virkeligheden

Dette er vilkåret, når vi skal forholde os til den pædagogiske virkelighed i Oure.

FOTO: POLFOTO

MENNESKET ER SPÆNDT UD MELLEM INDIVIDUALISERING OG GLOBALISERING.

De to største sociologiske forandringer i de seneste 25 år er individualiseringen og globaliseringen. Mennesket er blevet frigjort fra lokale traditioner, samtidig med at dets liv er blevet afhængigt af globale forhold.

Englænderen **ANTHONY GIDDENS** skrev i 90'erne en række bøger om individualiseringen, hvori han beskrev, hvordan selvet nu må forholde sig refleksivt til sig selv og sin omverden. Den mest kendte at bøgerne, Modernitet og selvidentitet, fik stor indflydelse i Danmark, da den blev oversat i 1991.

Tyskeren **JÜRGEN HABERMAS**, som måske er den største nulevende filosof, skrev i 00'erne en række essaysamlinger om globaliseringen. De to bedste, Der gespaltene Westen og Die postnationale Konstellation, er kun oversat til dansk i udvalg. Det er Habermas store fortjeneste, at han har taget Kants kosmopolitiske projekt op igen og givet det en nutidig formulering. Habermas' filosofi om globaliseringen vil utvivlsomt blive en inspiration, når fremtidens ledere og politikere skal skabe en kosmopolitisk politik.

FOTO: POLFOTO

SKOLERNE I OURE – FRIHEDENS OG PÆDAGOGIKKENS PARADOKS.

Frihedens paradoks går ud på, at vi for at sikre alles frihed og rettigheder må have regler, der sætter grænser for vores fri udfoldelse, i det omfang vores handlinger kan genere andre og fællesskabet.
Dette er også en realitet i skolelivet i Oure. Vi skal balancere mellem frihed under ansvar og skolefællesskabets vel.

Det pædagogiske paradoks: At ville danne et menneske til et frit, autonomt og myndigt menneske udgør kernen i den moderne og posttraditionelle pædagogik. Paradokset går ud på, at vi for at udvikle myndighed og frihed også må sætte grænser, stille krav til og påvirke hinanden. I Oure opfatter vi, at elever og ansatte har som fælles opgave at gøre håndtering af friheden og det pædagogiske paradoks til en gensidig læringsproces, hvad enten vi er på sportspladsen, performerrummet, i kostskolen eller i undervisningsrummet.

Skolerne i Oure er ikke en forkyndende skole, der ønsker at påvirke elever og ansatte til at indtage en bestemt politisk, ideologisk eller religiøs observans. Moderne mennesker, der lever i det posttraditionelle og globaliserede samfund, har ikke et sæt af fælles traditioner og kulturelt bestemte værdier som fundamentet for det fælles liv.
Forsøg på at pådutte hinanden bestemte traditioner, normer og holdninger som værende de bedste svarer ikke til nutidens og fremtidens verden, og
Oures pædagogik bygger således ikke på at være bekræftende (= affirmativ) og forkyndende. Det ville være i strid med modernitetens ideal om det frie, myndige og selvbestemmende menneske.
Kernen i den enkelte elevs skoleophold er at afklare sin egen bestemmelse – hvor er jeg på vej hen, hvad mener jeg om dette eller hint, hvad er mit livsprojekt? I disse eksistentielle og personlige spørgsmål kan man få gode råd og lade sig påvirke af fællesskabet. Men hverken venner eller læreren har det autoritative svar, det har den enkelte selv.
Den moderne oplysning går ud på, at vi hver for sig skal udvikle vores evne til eksistens og sameksistens.

MENNESKERETTIGHEDER, DEMOKRATISK SINDELAG OG ETISK FORHOLDEN SIG.

Der er dog ét værdisæt, der præger pædagogikken og livet på Skolerne i Oure. Det er *den store fortælling om menneskenes frihed, lighed og fællesskab*, som kommer til udtryk i humanisme, menneskerettigheder og demokrati.
Demokrati er både en styreform, en politisk doktrin og en livsform.
Menneskerettigheder og demokrati er udtryk for sekulære og universelle værdier. De kan gælde for alle, og de fungerer alle steder, hvor de er indført som besluttede grundværdier.
Oures forfatning er således det, som holder sammen på skolernes pædagogik, kostskoleliv og det som elever og ansatte er fælles om.
På Oure foregøgler vi ikke at være en institution, der ledes gennem daglige demokratiske beslutningsprocesser. En moderne skolevirksomhed må nødvendigvis ledes professionelt i henhold til love og regler, og under hensyn til økonomiske og lovgivningsmæssig ansvarlighed, hvor elevers, forældres og medarbejderes krav, behov og rettigheder inddrages.
Men det betyder ikke, at Oure ikke bygger på demokratiske værdier: Vi har en demokratisk målsætning, og vi ønsker, at livet på skolerne er præget af et åbent demokratisk sindelag og demokratiske omgangsformer, hvor målet er gensidig dialog og respekt.
Den anerkendte danske demokratiforsker Mogens Hermann Hansen udtrykker det således:

Demokrati som livsform er den demokratiske adfærd, man kan udvise på arbejdspladsen, i skolen, i familien, i ægteskabet, i private foreninger samt naturligvis i landets lovgivende forsamling, hvis det nu er den, der er ens arbejdsplads.

DEMOKRATISK OG ETISK DANNELSE.

Et demokrati er mere end en styreform – det er primært en form for liv i forening med andre, en fælles kommunikeret erfaring

Tankerne om demokrati som livsform og om demokratisk dannelse blev formuleret af John Dewey i hans hovedværk *Democracy and Education*.
Dewey mente, at den skole, der har et demokratisk præget miljø, også er den skole, der bedst udvikler de unge på alle planer. Dewey så skolen som et *samarbejdende fællesskab*.
Et demokratisk samfund afviser en ydre autoritet som styringsredskab af menneskene, og det har autonome og myndige borgere som målsætning.

Skolens opgave er ifølge Dewey at danne sådanne demokratiske mennesker, og det sker ved, at der skabes *en demokratisk samtalekultur*, hvor elever og ansatte øver sig i at indgå i en diskuterende og reflekterende offentlighed.
Moralisering skal altså erstattes af fælles etisk refleksion: En produktiv kombination af læring, erfaring og etisk refleksion. Vi skal lære hinanden at reflektere over konsekvensen af vores handlinger.
Dewey:

I stedet for en skole, der er løsrevet fra livet, som et sted, hvor man laver lektier, har vi et minisamfund, hvor studier og vækst er en del af igangværende sociale erfaringer

Beskæftigelse med menneskerettigheder, demokrati og etik har et dobbeltsigte på Skolerne i Oure: At eleverne på den ene side tilegner sig nødvendig og nyttig viden om rettigheder og demokratiets historiske opståen, udvikling og aktuelle betydning i det globaliserede moderne.
På den anden side anvendes den viden i en daglig social og pædagogisk praksis. Dette er eksempel på det, som vi senere vil omtale som *dannende undervisning*, der handler om viden, kompetencer og dannelse som en sammenhængende proces.

SAMTALEETIK OG KOMMUNIKATIV KOMPETENCE.

I den daglige sameksistens på skolerne lader vi os inspirere af Jürgen Habermas´ samtaleetik (=diskursetik). I forlængelse af Kants kategoriske imperativ, *handl således, at dine handlinger kan gøres til almen lov*, har Habermas udviklet sin teori om samtaleetik og kommunikativ kompetence. Habermas udvider Kants tænkemåde ved at gøre etikken til en kommunikativ praksis, et spørgsmål om etisk afklaring gennem samtale.
Teorien er kritisk, fordi han mener, at vi skal være reflekterende i forhold til hinandens normer, holdninger og forudsætninger. Men samtidig skal vi være parate til at indgå i en stadig åben dialog med andre.
Etiske argumenter og ræsonnementer hænger sammen med den kommunikative afklaringsproces, og Habermas afviser i den forbindelse traditionernes betydning, for da vi ikke i den globaliserede og multikulturelle verden kan forudsættes at have fælles traditioner og kultur, må vi tage fat et andet sted.

JOHN DEWEY (1859-1952)

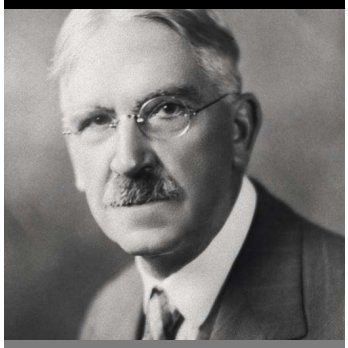

FOTO: POLFOTO

Vi kan fastslå, at en forstandig skole adskiller sig fra en uforstandig skole ved, at de fremherskende livsvaner og samværsformer er bevidste valgte eller i det mindste farvede med tanke på deres betydning for de unges udvikling. Skoler er selvfølgelig eksempel på et miljø, der bevidst er skabt med henblik på at påvirke dets medlemmers mentale og moralske dispositioner.

HAL KOCH (1904-63)

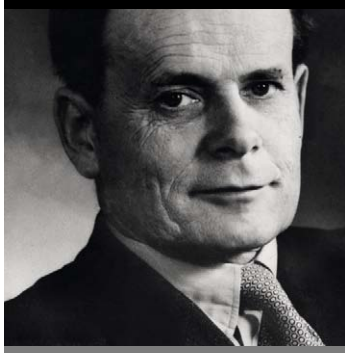

FOTO: POLFOTO

Teolog og højskolemand.
Hal Koch var den danske repræsentant for demokratisk dannelse. Da han skabte Krogerup efter 2. Verdenskrig, var det hans grundopfattelse, at det ikke skulle være et nationale, det folkelige eller det religiøse, der skulle binde skolen sammen. Det skulle være det politiske fællesskab, der skulle var det samlende i forlængelse af hans tanker om, at demokrati først og fremmest er en livsform.

Det helt centrale spørgsmål i samtaleetikken er: Hvordan bør vi handle, hvis alle skal være indforstået med, at dette er den rette handling?
Afklaringen af dette spørgsmål skal ske i det, som Habermas kalder for en *herredømmefri samtale* eller *diskurs*. Det betyder, at der er tale om en principiel lighed og respekt mellem deltagerne i samtalen.
Samtalen må bygge på fornuften, på fælles refleksion, fornuftige argumenter og ræsonnementer – en fornuftbaseret etik. Den etiske samtale udvikler evnen til kritisk tænkning, at lade argumenterne tale og evnen til at ræsonnere.
Dette bygger på en formening om, at vi har en etisk intuition, og at der kan gives alment gyldige og rationelle grunde for principper om rettigheder og retfærdighed, og at disse principper skal kunne gøres universelt gyldige.
Habermas forbinder sin etik med *deliberativt demokrati* (deliberere = at drøfte og overveje): At beslutninger knytter sig til offentligt ræsonnement og rådslagning.
Som sidegevinst udvikler vi i den fælles afklaring en meget central kompetence i forhold til moderne uddannelse, erhvervsliv og samliv – nemlig en kommunikativ handlingskompetence.

EN TEORI OM RETFÆRDIGHED SOM FAIRNESS OG UVIDENHEDENS SLØR.

Amerikaneren John Rawls har udgivet et af de allervigtigste værker i 20. århundrede om etik og praktisk filosofi: *En teori om retfærdighed.*

Rawls tager som Habermas udgangspunkt i Kants pligtetik og frihedstænkning og desuden i Rousseaus tanker om samfundskontrakten. Begges retfærdighedsteorier er fremsat for at kunne håndtere hvordan vi skaber fælles etiske normer uden at være enige om traditionelle værdier, moral og religiøsitet? Udgangspunktet er pluralistisk med afsæt i den enkeltes frihed og autonomi, men som alligevel muliggør, at vi når til et sæt af fælles etiske normer og spilleregler i forhold til det fælles samfundsliv.

JOHN RAWLS (1921-2002)
RAWLS´ PRINCIPPER OM FAIRNESS KAN ANVENDES I KOSTSKOLELIVET OG IKKE MINDST PÅ SPORTSPLADSEN:

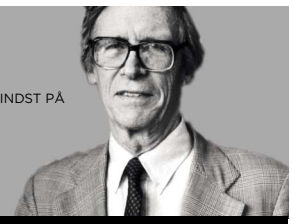

FOTO: POLFOTO

forpligtelsen til at spille efter reglerne og være en god sportsmand. Og de naturlige pligter: pligten til at hjælpe en anden, når han er i nød.

Rawls opfatter, at retfærdighed og fairness er kernen i den demokratiske tradition. To centrale etiske evner er af afgørende betydning: retfærdighedssans og evnen til at have en opfattelse af det gode og retfærdige.

Retfærdighedssans bygger på en etisk fornemmelse, som de fleste mennesker har i sig. Rawls´ hovedbegreb: *Retfærdighed som fairness*, hvor retfærdighed er den fremmeste dyd, hænger sammen med individets ukrænkelighed og dets krav på frihed og rettigheder. Retfærdighed handler således om, hvorledes rettigheder og pligter fordeles.

Rawls fastlægger et sæt spilleregler, som ethvert frit og rationelt individ vil acceptere som retfærdige. Rawls´ bidrag til retfærdighedsteorierne er, at han konstruerer en fiktiv beslutningssituation, som han kalder

den oprindelige position og teorien om *uvidenhedens slør.*

Den oprindelige position betyder, at man abstraherer fra sin faktiske sociale position og forsøger at forholde sig til retfærdighed ud fra fornuftsbaserede argumenter, altså et hypotetisk refleksionsforløb. Man skal forestille sig, at man befinder sig bag et slør og skal forholde sig til virkeligheden og retfærdighed, uden man kender sin egen livssituation. Denne teori om retfærdighed har Rawls udledt fra Kants kategoriske imperativ. Eksempelvis skal deltagerne debattere, hvad der er en retfærdig lønpolitik uden at vide, om man er kassedame, lærer, hjertespecialist eller professionel fodboldspiller.

ANERKENDELSENS PÆDAGOGIK: SELVTILLID, SELVAGTELSE OG SELVVÆRD.

Anerkendelsens pædagogik tager udgangspunkt i, at den mest grundlæggende menneskelige drivkraft for det enkelte individ i den historiske og samfundsmæssige udvikling er kampen for anerkendelse. Den amerikanske samfundstænker Francis Fukuyama har i sin anerkendelsesliberalisme gjort kampen om anerkendelse til det centrale tema.

Anerkendelsesbehovet bestemmes som en antropologisk grundbestemmelse, et universelt fænomen. Fukuyama tager udgangspunkt i den græske filosof Platon og i den tyske filosof G.W.F. Hegel 1770-1831 Platon beskriver i *Staten*, hvorledes *thymos* (= besjælethed) opstår som udtryk for trangen til at blive anerkendt og at opnå selvværd og selvagtelse. Især samfundets herskerklasse har i den forbindelse thymos, som deres adelsmærke. Platons pædagogiske ideer drejede sig om at udvikle disse karakteregenskaber. Fukuyama skriver:

Den anerkendelsestrang, der affødes af thymos, er et dybt paradoksalt fænomen, da thymos er det psykologiske sæde for retfærdighed og uselviskhed, men samtidigt intimt forbundet med egoisme.

På den ene side er thymos udtryk for en dybt positiv karakteregenskab: Det er thymos, der driver os til at skabe, at lære, at træne, udøve kunst, sport og videnskab, at ofre os for holdet og fællesskabet, at søge retfærdighed og dermed selvværd. Gennem vores indsats bliver vi anerkendt af andre, og da mennesket opfattes som et socialt væsen, er anerkendelsen af afgørende betydning.
På den anden side har anerkendelsestrangen en negativ side, der kommer til udtryk i egoisme, undertrykkelse, tyranni, nationalisme, imperialisme og krig – denne betegnes som *megalothymia*.

Axel Honneth, Habermas´ efterfølger, har gjort behovet for anerkendelse til en central del af hans videreudvikling af den kritiske teori. Honneth er, som Fukuyama, inspireret af Hegels tanker om, at verdensudviklingen er blevet bestemt af menneskenes behov for anerkendelse:

Med henvisning til den unge Hegel har jeg, som allerede nævnt, skelnet mellem tre former for social anerkendelse, som kan anses for kommunikative forudsætninger for en vellykket identitetsdannelse: den følelsesmæssige kontakt i intime sociale relationer såsom kærlighed og venskab, den retlige anerkendelse som et moralsk tilregneligt medlem af et samfund og endeligt den sociale værdsættelse af individuelle præstationer og evner.

Som det fremgår, opererer Honneth med tre forskellige anerkendelsessfærer:
Privatsfæren, hvor kærlighed og venskab er forudsætningen for, at mennesket udvikler en fundamental *selvtillid*. Disse relationer er primært af emotionel karakter.
Den retslige eller statsborgerlige sfære. Her optræder man som borger med rettigheder og pligter, og i denne sfære udvikles den almene agtelse eller *selvagtelse*. Her taler vi primært om fornuftsbaserede relationer.
Den sociale sfære, hvor fællesskabet udfoldes i arbejde, i uddannelse, i sporten og kunsten, hvor det positive engagement og anerkendelse gives for indsats, evner og deltagelse. Her har *selvværd* en afgørende betydning, og her er både tale om emotionelle og rationelle bestemte relationer.

Når vi opfatter kostskolen som et minisamfund, er alle tre sfærer og anerkendelsesformer repræsenteret: De unge dyrker et emotionelt fællesskab, hvor venskab, kærlighed og selvtillid er i spil. Skolesamfundet udgør et fællesskab, hvor man er en slags borger med rettigheder og pligter, hvor man indgår i en offentlig og fornuftig samtale, og hvor selvagtelse er i spil. Og endelig udgør fællesskabet i klassen, i kostskolen, på holdet i sport og performance et socialt fællesskab, hvor både det emotionelle og det rationelle er i spil ift. selvværd og den enkeltes udvikling som følge af indsats og efterfølgende anerkendelse, uanset om vi taler om anerkendelse af præstationen, af teamspirit eller af venlig og humoristisk adfærd.

Når vi i Oure i lyset af anerkendelses pædagogik skal forstå årsagerne til de unges og deres forældres opbakning og efterfølgende positive evaluering af virkningerne af skoleopholdet, skyldes det uden tvivl kombinationen af kostskoleformen, med et udfordrende ungdomsliv, de selvvalgte sport & performerlinjer og den teoretiske og perspektiverende undervisning. Her udvikles de unges selvtillid, deres selvagtelse og selvværdsfølelse og dermed også selvdisciplin og evne til fokusering.

I 1896 GENOPSTOD DE ANTIKKE OLYMPISKE LEGE I ATHEN. FRANSKMANDEN **PIERRE DE COUBERTIN**, SOM VAR HISTORIKER OG PÆDAGOG, VILLE MED LEGENE GENOPLIVE SPORTEN SOM FÆLLESSKABSSTIFTENDE KRAFT. PÅ TVÆRS AF GRÆNSER, HUDFARVER, SPROG OG RELIGION HAR MENNESKER SIDEN MØDTES TIL KAPPESTRID OG SAMVÆR OM SPORT. SELVOM LEGENE I DAG, SOM AL ANDEN ELITESPORT, ER BLEVET KOMMERCIELLE, ER DET STADIGVÆK FASCINERENDE AT SE DE YPPERSTE SPORTSFOLK MØDES. LIGESOM VERDENSKUNSTEN ER DE FINESTE SPORTSPRÆSTATIONER HINSIDES GRÆNSER MELLEM MENNESKER.

DEN MODERNE SPORT SPILLER OGSÅ EN VIGTIG ROLLE FOR DEN ENKELTE UDØVER UANSET NIVEAU. SPORTEN ER KILDE TIL SELVAGTELSE OG SELVVÆRD. MANGE BØRN OG UNGE GØR VÆRDIFULDE ERFARINGER OM SOCIALITET, SAMMENHÆNGEN MELLEM INDSATS OG ANERKENDELSE OG GLÆDEN VED SPONTAN, KROPSLIG AKTIVITET. I ROMANEN FODBOLDENGLEN FRA 1977 GAV **HANS-JØRGEN NIELSEN** EN NU KLASSISK SKILDRING AF NETOP DISSE KVALITETER I SPORTEN.

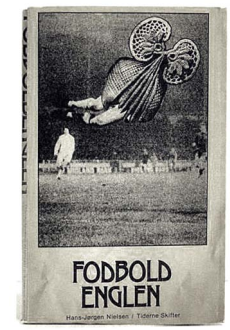

N.F.S. Grundtvig (1783-1872) og Georg Brandes (1842-1927)

Er to af de personer, der på hver deres måde har haft størst betydning i den danske nationalstats etableringsfase i anden halvdel af 1800-tallet.
Perioden var karakteriseret af en tvedeling af samfundet i en landbrugskultur, der var dominerende kvantitativt set og en moderne bykultur. Der var ligeledes kamp mellem førmoderne tankegods og et moderne gennembrud inden for levevis, kultur og kunst.
Danmark var først og fremmest et landbrugsland og i den kom Grundtvig til at spille en central rolle. Hans vækkelsesprogram forenede en national holdning, et folkelighedsbegreb, en bibelfundamentalistiske historieopfattelse med en lys kristendomsforkyndelse, der på mange måder strider mod Luthers teologi.
Grundtvig var med til at skabe en dansk national fortælling, der satte sig dybe spor. Han påvirkede således mange unge fra landet, der på efterskoler og højskoler blev opmuntret til at tage hjem og være driftige landbrugere, danne andelsselskaber, foreninger og folkeligt røre.
Grundtvig er samtidig med en af dansk digtnings helt store, og hans sangværk har stadigvæk en bemærkelsesværdig appel.
Den grundtvigianske bevægelse har til stadighed mistet indflydelse op gennem 1900-tallet på grund af, at den nationale, folkelige og religiøse grundfortælling er i uoverensstemmelse med modernitetens tænkning og livsformer. Særligt det sidste tiår er den grundtvigske fortælling blevet koblet med nynationale reaktioner mod globalisering og det multikulturelle,
Parallelt med den grundtvigske bevægelses indflydelse i landbrugskulturen oplevede Danmark et industrielt gennembrud i byerne. Industrialiseringen gik hånd i hånd med urbaniseringen og arbejderklassens opståen. Også nye mellemlag voksede frem og fik større social og ikke mindst politisk og kulturel betydning.
Det moderne gennembrud i Europa inden for videnskab, litteratur og kunst fik en fremmelig repræsentant i Georg Brandes, der med sin jødiske baggrund følte sig som europæer og internationalist.

Med Københavns Universitet som centrum blev de videregående uddannelser og gymnasiet præget af et moderne oplysningssyn, som det bl.a. kom til udtryk i den moderne litteratur og kunst og den såkaldte kulturradikalisme. Brandes og kulturradikalisme har haft stor betydning i den urbaniserede og højere uddannede del af den danske befolkning, hvor dens indflydelse har haft en lige så stor betydning, som den grundtvigske bevægelse har haft på landet. Dagbladet Politiken er stadigt et levende eksempel på denne arv. Moderne pædagogik, kvindefrigørelse, åbenhed mod verden og tolerancen står stadig i gæld til Brandes og kulturradikalismen.

DE UNGES DANNELSESPOTENTIALE OG DANNENDE UNDERVISNING.

Tyskeren J.F. Herbart, 1776-1841, opfattes som grundlægger af pædagogik som videnskab. Han var inspireret af Kants tænkning mht. til at forbinde uddannelse og etisk dannelse. Kant havde sat følgende fire begreber som de centrale for pædagogikken: *disciplinering*, *kultivering*, *civilisering* og *moralisering*.
Herbart mente, at pædagogik som videnskab afhænger af praktisk filosofi (=etik), som skal opstille dannelsens mål og psykologi, som er midlet i pædagogikken.
Herbarts grundlæggende tese er menneskets *formbarhed* (=Bildsamkeit), dvs. *muligheden for at blive formet og dannet*.
Denne tænkning er udtryk for oplysningstidens positive og optimistiske menneskesyn. Mennesket er et kulturvæsen, der ved humanitas kan kultiveres, uddannes og dannes til at blive en myndig, ansvarlig og kompetent person.
Mennesket har et kæmpe potentiale i sig, og ved den rette *villen* (=motivation og vilje) og udvikling kan det perfektionere sig.
Denne tese bekræftes vi dagligt i på Skolerne, hvor vi oplever unge, der ved målrettet indsats og fokusering udvikler sig mærkbart, hvad enten vi taler om sport, performance, social og kommunikativ kompetence eller den teoretiske undervisning.
Herbarts tre centrale pædagogiske begreber er: *disciplin*, *undervisning* og *egentlig opdragelse* (=dannelse).
Det overordnede mål for al undervisning er, at den skal være en *dannende undervisning*, dvs. at den udover at give eleverne viden og *indsigt* samtidig udvikler elevens personlighed, karakter, etik og *vilje:*

Et menneskes værdi ligger ikke i dets viden, dvs. hvad det ved, men i dets villen, dvs. hvad det vil. Imidlertid gives der ikke en selvstændig evne til at stræbe, ønske eller begære, som kunne gøre det ud for denne villen.

Den store pædagogiske udfordring er hermed formuleret: Hvorledes, hvordan og med hvilket indhold praktiserer vi i Oure princippet om den *dannende undervisning?*

CHARLES DARWIN (1809-1882)

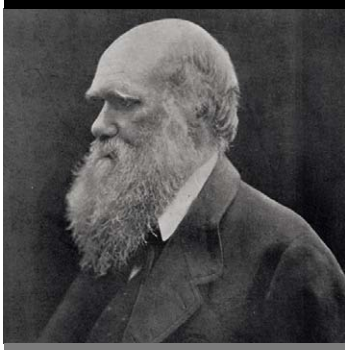

FOTO: POLFOTO

I 1859 udgav den engelske biolog Charles Darwin værket Om arternes oprindelse. I det værk formulerer han evolutionsteorien og påviser, at mennesket og alle andre dyr har udviklet sig gennem tilpasning til de miljøer, de lever i. Værket rystede kristendommen og kirken, idet det således modsiger den bibelske skabelsesberetning om verdens tilblivelse på syv dage. I 1872 oversatte den store danske forfatter J.P. Jacobsen værket til dansk, og evolutionen fik stor indflydelse på debatten i Danmark.

SIGMUND FREUD (1856-1939)

FOTO: POLFOTO

Knap havde mennesket forstået evolution og dens store konsekvenser, før den østrigske læge Sigmund Freud i 1900 udgav værket Om drømmetydning. Deri fremsætter han sin teori om det ubevidste og hævder, at også raske mennesket har ubevidste, psykiske processer, som har stor indflydelse på dets handlinger. Freud udviklede desuden psykoanalysen og drømmetydningen, hvorigennem mennesket kan få indsigt i det ubevidste og dets indflydelse på både det syge og det raske sind.

Darwin og Freuds teorier er siden blevet videreudviklet og forfinet. Og diskuteret. Fælles for dem er, at de var med til at formulere nyt menneskesyn, som brød med det kristne

DANNENDE UNDERVISNING: VIDEN, KOMPETENCER OG PERSONLIG DANNELSE I VEKSELVIRKNING MED SPORT & PERFORMANCE OG KOSTSKOLELIVET.

Den uddannelsespolitiske og den pædagogiske debat har de seneste årtier været præget af et enten-eller i forhold til, om undervisningen skal vægte videnstilegnelse, udvikling af kompetencer eller den personlige dannelse og udvikling. Groft sagt har 1970'erne været præget af en social orienteret dannelsespædagogik, 1990'erne af vægten på udvikling af kompetencerne og 2000'erne af videns- og færdighedsaspektet, PISA-undersøgelser, test og vægtning af karaktergennemsnit.
Denne enten-eller-holdning er ifølge vores opfattelse triviel. Det drejer sig selvfølgelig i den gode skole om at have en målsætning om at forene:

Videnstilegnelse, kompetenceudvikling og personlig dannelse i den dannende undervisning.

Dewey formulerede den samme målsætning ved at understrege, at pædagogikken skal balancere *mellem fagcentrering og elevcentrering*.

Den gamle diskussion om *formal* eller *material dannelse* er stadig aktuel. *Formal dannelse* handler om at lære at tænke, at udvikle mentale evner, herunder lære at lære, at lære at tænke matematisk eller psykologisk, og at lære at anvende begreber og teori – man taler også om kompetencer fx *teoretisk* og sproglig kompetence. *Material dannelse* handler om at tilegne sig en bestemt viden om verden, det være sig om historien eller om naturen. Her rejser diskussionen sig mht. til prioriteringen af stoffet og emnerne. Hvad betyder globaliseringen for sammensætning af *læseplanen/curriculum* – fx i vægtningen af danske, europæiske og globale emner og tekster?

Den tyske uddannelsesforsker Wolfgang Klafki (f.1927) koblede de to begreber sammen i begrebet *kategorial dannelse*, der således skaber dialektik mellem menneske og verden. Han mener, at det drejer sig om at udvælge emner, *nøgleproblemer* og *nøglekvalifikationer*, der er centrale og repræsentative vidensområder.

Det drejer sig om, at tankerne om nye læreplaners orientering i retning af nøgleproblemer i den moderne verden og tankerne om at koncentrere sig om udviklingen af nøglekvalifikationer, der er uomgængelige som grundkvalifikationer for en forstående og aktiv omgang med livsbetingelserne og livsmulighederne i den *moderne verden, ikke mindst med henblik på beredskab og kvalifikation til livslang læring.*

Vi vægter i Oure højt, at eleverne motiveres til at tilegne sig viden om og indsigt i verden. For os er dannende undervisning koblingen mellem elevernes egne relationer og deres viden om verden – at lære om verden og lære om sig selv. At nå til at de unge opnår erkendelse af, at det at lære om verden, også er at lære om dem selv og deres nutid og fremtid, og dermed udvide deres verdensforståelse.

Personlighed og identitet udvikles netop i en læringsproces af det, vi lærer, og af den viden vi tilegner os. Det er skolens og lærernes opgave at have store ambitioner mht. skolernes dannelses- og oplysningsprojekt: At de oplyses og myndiggøres samtidig med, at de tilegner sig en nødvendig viden om verden, udvikler centrale kompetencer.
Dannelse og læring sker gennem intensiv fordybelse og optagethed, gennem fokusering og koncentration – selvforglemmelsens flow, uanset om vi taler om naturvidenskab, samfundsvidenskab, sport eller performance.
Den pædagogiske grundidé på Skolerne i Oure har lige siden starten været, at elevernes interesse og motivation mht. til deres sport og kunstgren i kombination med det unikke og det personlighedsudviklende kostskoleliv er det bedst mulige udgangspunkt for at kombinere videnstilegnelse, kompetenceudvikling og den personlige dannelse.

HANS CHRISTIAN ØRSTED OG NIELS BOHR – NATURVIDENSKAB OG DANNENDE UNDERVISNING

Det er Oures opfattelse, at naturen og dens udvikling skal forstås i naturvidenskaben. Det er naturvidenskabens store historiske fortjeneste, at den dels har frigjort menneskene fra mytologiske og religiøse forklaringer på naturens fænomener, dels har givet menneskene den viden, som er blevet omsat i teknologi. Derfor er de naturvidenskabelige fag - både som teori og eksperiment - uomgængelige i den dannende undervisning.

Blandt mange store danske naturvidenskabsfolk vil vi fremhæve to. Ikke mindst fordi de begge to betød meget for deres samtids kulturelle udvikling ved at opbygge vigtige naturvidenskabelige miljøer og institutioner og deltage i almene, kulturelle debatter.

HANS CHRISTIAN ØRSTED (1777-1851) var kemiker og fysiker. Under en forelæsning i 1820 opdagede Ørsted, at en strømførende ledning kunne skabe udsving på et kompas. Denne hidtil ukendte forbindelse mellem elektricitet og magnetisme beskrev Ørsted udførligt samme år. Dette arbejde grundlagde elektromagnetismen og gjorde Ørsted verdensberømt. Ørsted var også naturfilosof, og han så naturvidenskabens erkendelser som indsigter i en "alt giennemtrængende Fornuft". I en polemik med Grundtvig i 1815 argumenterede han således for, at naturvidenskab sammen med etik og kunst kunne føre til dybe indsigter i naturen og menneskelivet. I øvrigt var Ørsted en stor sproglig begavelse, og i guldalderens ånd skabte han utallige danske ord, både for naturvidenskabelige og andre fænomener. Ordene ildsjæl, billedkunst, rumfang og vægtfylde er Ørsteds formuleringer.

NIELS BOHR (1885-1962) var fysiker. I 1922 fik Bohr Nobelprisen for sin forklaring af atomets opbygning og bidrag til udviklingen af den såkaldte kvantemekanik. Hans store mesterstykke var at acceptere, at det er fundamentalt umuligt at vide, hvordan verden " i virkeligheden" er. I stedet fastholdt han, at det enest, vi kan vide, er, hvad måleresultater fortæller os og at fysikken skal forstås i sandsynligheder. Det var dette, som førte til den berømte uenighed med Albert Einstein, hvor Einstein udtalte, at "Gud spiller ikke med terninger", hvortil Bohr replicerede "Hold op med at fortælle Gud, hvad Gud må". Bohr havde ret - verden styres af sandsynligheder, men det var først i 1982, at fysiske eksperimenter kunne vise det. Som Ørsted var Bohr optaget af litteratur, filosofi og litteratur. Under stor global opmærksomhed rettede Bohr i 1950 en fredsappel til FN. Bohr indså, at forskningen i atomet havde skabt en militær teknologi , nemlig atombomben, som var så farlig, at menneskeheden måtte stå sammen om ikke at bruge den. I sin appel argumenterer Bohr for globalt samarbejde og kosmopolitisk forståelse. Det åbne brev, som Bohr skrev, har ikke kun historisk interesse. Som Bohr skriver: "Fuld forståelse af det ansvar og de pligter verdensborgerskabet medfører, er i vor tid mere fornøden end nogensinde før".

SKOLERNE I OURE LÆSEPLAN OG PERSPEKTIVERING.

Oure Læseplan er Skolerne i Oures bud på, hvorledes vi håndterer den udfordring, som globaliseringen, eksplosionen i viden og kommunikation og digitaliseringen stiller uddannelsessystemet overfor. Hensigten er at udvælge centrale perioder og vidensområder, der er af afgørende betydning for civilisationens udvikling, og som er forudsætning for at kunne forstå nutiden og tackle fremtidens udfordringer. Dermed ruster vi eleverne til at kunne agere som danske statsborgere, som europæiske borgere og som verdensborgere.
Vi må nødvendigvis på den enkelte skole prioritere og udvælge, hvor fokus sættes, og hvilket materiale, der udvælges. Men en fælles bestræbelse går ud på, at eleverne tilegner sig viden om og indsigt i de centrale perioder og problemkomplekser i den Vestlige Verdens og Europas kulturudvikling i samspil med den øvrige verden med særlig henblik på:
· *Demokrati, menneskerettigheder, etik, verdensborgerskab.*
· *Humanisme, kultur, kunst og sport.*
· *Naturvidenskabens udvikling.*
Vores antagelse er, at nogle begivenheder, tanker, teorier, tekster og værker er uomgængelige. Dvs. at vi mener, at nogle bestemte vidensområder er et must for Oures elever.
De 4 centrale perioder og problemkomplekser er:
Den græsk-romerske kulturarv – forudsætning og grundlaget for den vestlige civilisation. Skabelsen af filosofi, humanisme, demokratisk tænkning, samfundsvidenskab, naturvidenskab, litteratur, teater og sport. Herunder middelalderen, kristendom, islam og reformation.

Den europæiske renæssance og oplysningstid, det moderne naturvidenskabelige verdensbillede etableres. Menneskerettigheder, frihed, lighed og fællesskab. Det myndige og ansvarlige menneske.

Det moderne gennembrud, industrialisering, naturvidenskab tæt forbundet med den teknologiske udvikling, urbanisering, demokrati, imperialisme og verdenskrig og den moderne kunst og sport.

Elevernes nutid og fremtid: Globaliseringens udfordringer og naturvidenskabens revolutionerende udvikling fra atomkraft til digitale medier og genmanipulation - i lyset af 2. Verdenskrig, FN og menneskerettigheder, Den kolde krig og 11. september. Tre slags borgerskab: et nationalt, et europæisk og et kosmopolitisk. Kunsten sporten, samlivet og eksistensen i det globale moderne.

Disse valg betyder ikke, at andre vidensområder og perioder ikke inddrages. De tre skoler følger hver især de officielle læseplaner. Men de er udtryk for en prioritering, der er bestemt af en *europæisk og global vending.* Vi ønsker på skolerne at udvikle undervisningskompetence, viden og samarbejde inden for disse felter.
Målsætningen er, at eleverne oplever sammenhængen mellem samfundets økonomiske, sociale, politiske, videnskabelige og kulturelle udvikling – herunder den naturvidenskabelige og teknologiske udvikling.
Parallelitet, samtidighed og sammenhæng mellem fagene: At stoffet bearbejdes samtidigt og koordineret i fagene, således at eleverne oplever sammenhænge og konfronteres med centrale problemstillinger i flere forskellige fag samtidigt.
Centrale temaer inddrages i det øvrige kostskoleliv, kulturelle tilbud, aktiviteter i fritiden og i sport & performance. At de samme problemstillinger behandles og tematiseres i den boglige undervisning, i undervisningen i sport & performance, i kulturelle tilbud og i fritiden styrker elevernes oplevelse af sammenhæng i læringsmiljøet: Vi formoder, at dette styrker elevernes motivation, faglighed og personlige udvikling.

Teoretisk og perspektiverende kompetence er, at kunne analysere og perspektivere virkeligheden ud fra forskellige teorier. Vi arbejder med følgende 5 dimensioner:
· *Den naturvidenskabelige og biologiske dimension.*
· *Den samfundsmæssige, sociologiske og historiske dimension.*
· *Den etiske og eksistentielle dimension.*
· *Den psykologiske og pædagogiske dimension*
· *Den æstetiske og musiske dimension.*
Målsætningen med de 5 dimensioner og perspektiveringer er at skabe vekselvirkning mellem den teoretiske undervisning og sport & performance. I virkelighedens verden skal man kunne skifte fokus og analyseredskaber meget hurtigt: Et øjeblik er der psykologiske konflikter, næste øjeblik er det biologiske i spil i forhold til præstationer, eller etiske valg eller mediehåndtering – dette kræver teoretisk kompetence.

TANKENS MAGT –
VESTENS IDEHISTORIE

I 1620 SKREV DEN ENGELSKE FILOSOF FRANCIS BACON, AT "VIDEN ER MAGT". DENNE SENTENS ER STADIG GYLDIG. MEN DET ER EN VIGTIG POINTE, AT MAGT HER IKKE SKAL FORSTÅS I DEN NEGATIVE BETYDNING AT BESTEMME OVER NOGEN ELLER NOGET. MAGT BLIVER DERIMOD POSITIV, NÅR MAN SOM BACON FORSTÅR BEGREBET SOM BÅDE EVNEN TIL AT FORANDRE OG SKABE NOGET OG TIL AT FRIGØRE SIG FRA NOGET. AT MAGTE NOGET ER SÅLEDES TÆT PÅ DET AT MESTRE NOGET. HVIS MAN VENDER SENTENSEN OM OG SIGER "UVIDENHED ER AFMAGT" BLIVER DENNE BETYDNING OGSÅ TYDELIG. ERGO GIVER VIDEN MAGT.

I 2006 UDKOM DET STORE VÆRK TANKENS MAGT. OVER 2500 SIDER I TRE BIND BESKRIVER DET IDEHISTORIEN I VESTEN FRA DEN TIDLIGE ANTIK OG FREM TIL I DAG. DET ER HISTORIEN OM VÆKSTEN I DEN MENNESKELIGE VIDEN OM DE FÆNOMENER, VI HIDTIL HAR KUNNET UNDERSØGE. FRA DE NÆRE TIL DE FJERNE, FRA DE ENKLE TIL DE KOMPLEKSE. VÆRKET ORGANISERER FÆNOMENERNE OG VORES VIDEN OM DEM I SYV KATEGORIER:

- TEKNOLOGI OG NATURVIDENSKAB
- POLITIK OG RET
- ÆSTETIK OG KUNST
- MENNESKE, SPROG OG SAMFUND
- FILOSOFI
- RELIGION OG TEOLOGI

TANKENS MAGT FORMULERER SÅLEDES DET FUNDAMENT, SOM DET VESTLIGE MENNESKE STÅR PÅ I SIT MØDE MED GLOBALISERINGEN. DET GIVER BÅDE KLASSISK, ALMEN VIDEN, MEN OGSÅ INDSIGT I MENTALITET, TÆNKNING OG KULTUR.

ALLE LÆRERE PÅ SKOLERNE I OURE HAR FÅET ET EKSEMPLAR AF TANKENS MAGT. DET ER EN INVITATION TIL AT VÆRE MED I ET SKOLEFÆLLESSKAB, SOM ANLÆGGER ET KOSMOPOLITISK BLIK PÅ VERDEN, SOM VÆGTER VIDEN, KOMPETENCE OG PERSONLIG DANNELSE HØJT, OG SOM VIL GIVE SINE ELEVER MULIGHED FOR AT DE KAN MAGTE OG MESTRE DERES FREMTID.

FOTO: PRIVATEJE

SØREN KIERKEGAARD (1813-1855) er en dansk filosof med langtids holdbarhed. Han eksistenstænkning tager udgangspunkt i det moderne menneskes frihed til at vælge sin eksistens. Han gør valget om de store spørgsmål i tilværelsen til et eksistentielt valg, som det enkelte individ må tage på sig. Kirkegaards kristendom byggede ikke på en viden om guds eksistens, i den sammenhæng var han elev af Kants adskillelse af viden og tro. Det religiøse er derimod netop et trosspørgsmål, hvor kun den enkelte har svaret på sin eksistentielle søgen efter livsmening.

ILLUSTRATION: POLFOTO

JEAN-PAUL SARTRE (1905-1980) og hans partner **SIMONE DE BEAUVOIR** (1908-1986) var på sin vis elever af Kierkegaards eksistensfilosofi. De var begge ateister og fik stor betydning i den vestlige verdens intellektuelle liv i anden halvdel af 1900-tallet.
Sartre skrev i sin etik at den helt gode handling er den, som spontant hjælper den anden til at udfolde sin kropslige frihed, og at en god verden er en verden, hvor enhver frit kan udfolde sig, uden at det sker på bekostning af andres frihed. Sartres eksistentialistiske etik minder på mange måder om Habermas´ etik, at det er overladt til os selv at finde ud af, hvordan vi skal handle etisk set.
Simone de Beauvoir udgav sit epokegørende værk om undertrykkelsen af kvinderne, Det andet køn, der blev et grundværk i 60'ernes og 70'ernes kvindebevægelse i hele den vestlige verden. Dens popularitet blandt kvinderne blev ikke delt af den katolske kirke, der forbød bogen.
Eksistenstænkningen har til stadighed afgørende gennemslagskraft, ikke mindst hos unge, der står over for afgørende valg i livet i forhold til spørgsmålene om, hvad jeg vil være, hvorhenne og sammen med hvem?

PÆDAGOGIK SOM INTERGENERATIONEL PRAKSIS.

Den tyske dannelsesteoretiker, Dietric Benner, har reaktualiseret Herbarts begreb om menneskets *formbarhed* eller menneskets *ubestemte læringsevne* og begrebet om undervisning og dannelse som en *intergenerationel praksis*. Hermed menes, at især kostskoleformen lægger op til et samvær mellem de unge og lærerne, der i kraft af deres alder, viden, erfaring og uddannelse repræsenterer en sum af historisk, kulturel videnskabelig

kapital. Benner taler i den forbindelse om *den innovative formidlingsform* – at formidle det, som ikke længere er i samfundet. *Tradering* – dvs. at overlevere viden om historien og fortiden – en viden som er nødvendig for at forstå nutid og fremtid
Benners pointe er, at kulturkonservativ bevarende og kulturrevolutionær forandrende pædagogik er lige forkerte. Begge positioner er udtryk for en bekræftende (affirmativ) praksis - at ville påvirke de unge i én bestemt kulturel og værdimæssig retning.
Det drejer sig derimod om, at lære de unge argumentationsmønstre og gennemføre intergenerationelle diskurser angående livsform og etik.
Det er vigtigt for os, at dette gøres refleksivt – altså åbent for tilegnelse og tolkning – som en ikke-affirmativ proces, hvor elevens kritiske sans og myndighedsgørelse er central: At være spørgende og refleksiv.
Elev-lærer-relationen er ikke-ligestillet pga. lærerens uddannelse, status, erfaring og beføjelser. Men ufordringen er at gøre den *ligeværdig* - se Habermas´ vision om *samtaleetik* og den *herredømme samtale*.
Den intergenerationel praksis med læreren som en vejleder – pædagogikkens vejledende dimension – er ligeledes en dialog omkring eksistentielle spørgsmål.
De unge skal selv finde deres egen bestemmelse. Med Kants ord, at mennesket er målet og ikke midlet – at målet er udvikling af den enkeltes myndighed, dømme- og handlekraft.
Benner skriver meget rigtigt, at både de unge og lærerne er

mennesker, der er i færd med at finde deres bestemmelse. Oplysning og opdragelse træder dermed ind i et forhold, hvor det er den voksnes pligt at oplyse sig selv og opdrage opvoksende på en sådan måde, at de udvikler modet til at blive uafhængige af deres opdragere og lærere såvel som til at tænke og dømme selv.

H.C. ANDERSEN (1805 - 1875)

CARL NIELSEN (1865 -1931)

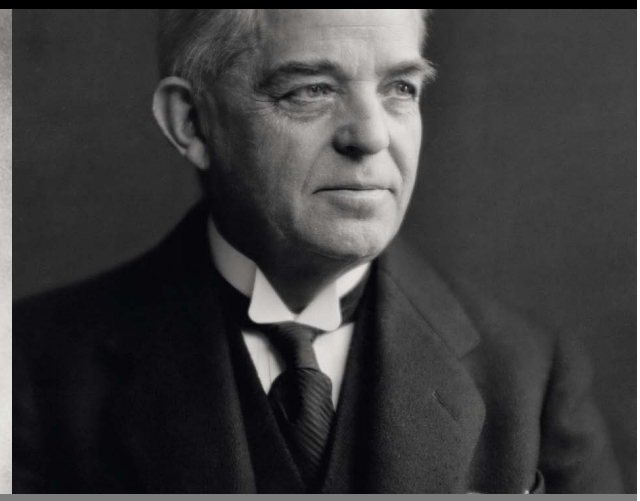

FOTOS: POLFOTO

Kunsten har kosmopolitiske perspektiver!

Ordet verdenslitteratur blev første gang anvendt i 1827 af den store tyske forfatter Johan Wolfgang Goethe. Den bedste litteratur, mente Goethe, kan tale henover grænser og forene menneskene på tværs af tid og rum. Denne forestilling gælder naturligvis også de andre kunstarter.

Det er kun den allerstørste kunst, som kan tale til alle til alle tider. På Fyn har vi to kunstnere, som vi mener kan dette, og som derfor er verdenskunstnere. Den ene er Hans Christian Andersen, som med sine eventyr, der er oversat til 150 sprog, fornyede litteraturen og sproget. Den anden er Carl Nielsen. Herhjemme er han nok mest kendt for sine utallige melodier til sange og viser. De mange symfonier og værker for forskellige instrumenter, som Carl Nielsen komponerede, spilles stadig I koncertsale over hele verden.

SKOLERNE I OURE - DET LÆRENDE KOSTSKOLELIV OG DEN LÆRENDE ORGANISATION. ET UNIKT PÆDAGOGISK LÆRINGS- OG DANNELSESRUM.

Hemmeligheden bag skolernes succes er den tætte sammenhæng mellem de tre områder: Kostskolelivet, sport & performance og den dannende undervisning. Denne sammenhæng betyder, ifølge vores 25-års erfaringer, at det intensive og sammenhængende skoleliv i sig selv har lærende og dannende effekter.

Vi har beskrevet, hvorledes skolen som et miniaturesamfund er rammen om træning i fællesskab og demokratisk sindelag, samtaleetik og kommunikativ kompetence, retfærdighed og fairness, udvikling af anerkendelsens pædagogik med styrkelse af selvtillid, selvagtelse og selvværd og intergenerationel pædagogisk praksis døgnet rundt.

Det er ligeledes vores erfaring, at eleverne udvikler ansvarlighed, selvstændighed – at de myndiggøres.

Kostskoleformen er praksisområde for konstant teambuilding, konfliktløsning og kommunikation, der nødvendigvis også må udvikle de empatiske evner. I et sådant miljø udvikles den følelsesmæssige intelligens i tæt sammenhæng med de personlige og kommunikative kompetencer.

Kostskoleformen er en ideel ramme omkring elevernes læringsproces, netop fordi læring indbefatter den hele person, hvor både tænkningen, følelserne, refleksionen, det kropslige og det sociale er i spil.

Læring er en indre dynamisk proces, der i princippet kan foregå alle vegne og til alle tider, og indbefatter det hele menneske.

Elevernes læringsmiljø er en helt afgørende faktor. Hvorledes og hvordan miljøet virker fremmende og understøttende på elevens læringsproces er et spørgsmål, der hele tiden skal stilles.

SOCIAL OG KULTUREL KAPITAL.

PIERRE BOURDIEU (1930-2002). Fransk sociolog.

Bourdieu har understreget betydning af den *kulturelle og sociale kapital*, som unge har med i rygsækken i kraft af deres opvækst – deres sociale og kulturelle baggrund.

Med kulturel kapital menes viden, kompetencer, tillært adfærd og uddannelse. Med social kapital forstås netværk og sociale forbindelser og social og kommunikative kompetencer.

Den sociale og den kulturelle kapital er en forudsætning for at kunne agere i uddannelsessystemet og i den globale verden.

Vi skal spørge os selv om: Hvorledes laver vi skole, så de unge får en størst mulig mængde af social af kulturel kapital med, når de rejser fra Oure?

Imagine there's no countries
It isn't hard to do
Nothing to kill or die for
And no religion too
Imagine all the people
living life in peace

John Lennon
(1940-1980)

Den lærende organisation: Op gennem årene har vi på Skolerne i Oure opfattet teorierne om virksomhedskultur og den lærende organisation som vigtige. Her opereres med sammenhængene mellem elevernes læringsmiljø, lærernes og medarbejdernes arbejdsmiljø og selve virksomhedens udviklings- og overlevelsesevne.
Disse teorier og deres anvendelse i den praktiske verden er således af lige stor og vital betydning for elever, ansatte og virksomhedens ledelse. Der er således også en tæt sammenhæng mellem læringsteorier, moderne teorier om ledelse og virksomhedskultur, systemteori, kognitiv psykologi og sportspsykologi.
Virksomhedens kultur, udtalte og uudtalte værdier, kommunikationsformer og organisationsformer betyder meget for organisationens medlemmer i et kostskolemiljø.
Deltagerne i en virksomhed tilegner sig virksomhedens værdier og erfaringer og overtager dermed virksomhedens sprog, opfattelser og handlingsmønstre – uanset om disse er hensigtsmæssige eller ej.
Evnen til at forstå, analysere og derpå forandre virksomheder og andre sociale grupper og fællesskaber ud fra en bestemt hensigt og plan, er i dag en meget vigtig kompetence.
En kostskolevirksomhed som Oure lægger rent faktisk op til at opøve samtlige deltageres – altså både elevers, medarbejderes og ledelsens –

evne til at analysere, forstå og forandre virksomheder og organisationer,

uanset om der er tale om et håndboldhold, en dansetrup, skolevirksomheden eller en IT-virksomhed.
En skole- og kulturvirksomhed, der kan håndtere teorien om den lærende organisation i praksis, bliver et godt læringsmiljø for eleverne, og den bliver en udviklende arbejdsplads for medarbejderne. Skolerne i Oure sikres dermed overlevelses- og udviklingsevne.

En virksomhedskultur kan anspore dens deltagere til at ville sætte sig ambitiøse mål og gøre sig umage.

Det er Skolerne i Oures målsætning at skabe en sådan dynamisk og ambitiøs mental stemning blandt elever og ansatte. Vi ønsker, at vi hver for sig og sammen bekræfter os i, at vi har et stort udviklingspotentiale, og vi kan meget mere, end vi troede i går.
Vi ønsker, at skolelivet har en høj grad af *social og kulturel kapital*, der støtter eleverne i at blive kompetente og myndige mennesker.
Skolerne i Oure har udviklet sig parallelt med globaliseringen, og vi ønsker at gøre skolen til en

kosmopolitisk skolevirksomhed med både rødder og vinger.

ourefonden

- FOR DEN AMBITIØSE ELEV

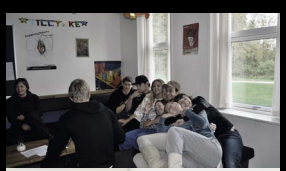

OURE FONDENS PRÆSIDIUM BESTÅR AF:

HANNE BOEL - SANGER OG PROFESSOR I SANG HANNE BOEL

LARS HØGH - MÅLMANDSCOACH

ANDERS NYBORG - SKUESPILLER/TEATERLEDER

THURE LINDHARDT - SKUESPILLER

KASPER EISTRUP - MUSIKER/KUNSTNER

TIM RUSHTON - KUNSTNERISK LEDER AF DANSK DANSETEATER

NIKOLAJ JACOBSEN – HÅNDBOLDTRÆNER

GIV DE UNGE EN VEJ MOD FREMTIDEN

Hvert år er der elever, som gerne vil gå på Oure Campus Sport og Performance, men som ikke kan finansiere deres skolegang. Oure Fondens formål er at støtte disse elever. Oure Fonden uddeler årligt et antal "Oure Scholarship", som er på 25.000-75.000 kr. årligt. Det dækker helt eller delvis elevens betaling for skolegangen på Oure Campus.Oure Scholarship kan søges af alle ambitiøse elever, som stræber efter deres højeste niveau i skolen og deres sport eller performance. Fra 2012-2015 vil ansøgere til Oure Gymnasium have førsteprioritet.

Oure Campus vil årligt være vært for et arrangement, hvor sponsorer kan møde hinanden, hvor deltagere i præsidiet eller andre relevante personer vil holde et oplæg, og hvor der vil være mulighed for at prøve kræfter med nogle af de sport- og performance linjer, skolen tilbyder til eleverne.

LÆS MERE OM FONDEN PÅ OURE.DK/OUREFONDEN

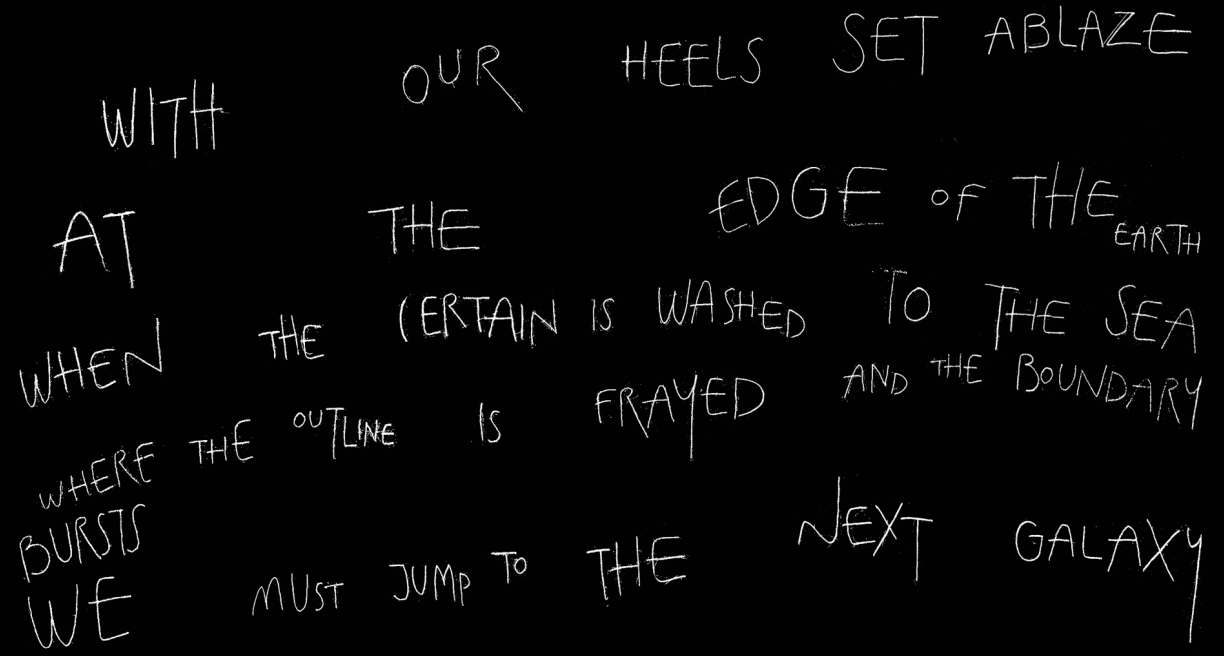

www.oure.dk

SKOLERNE I oure

LÆS MERE OM KASPER EISTRUPS TANKER BAG ORDENE OG MOTIVET I MAGASINET